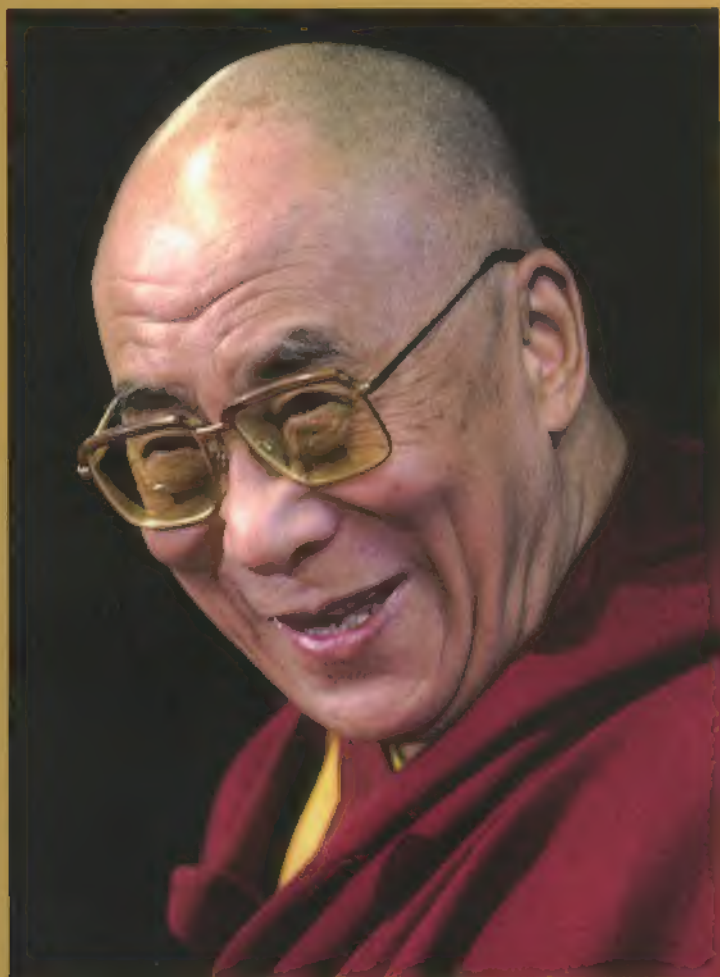

མཆོད་བྱུང་ལེ་གསུམ་པ་མཆོད་ལྗོངས་པ།

འཕྱོང་ས་ལ་སྐྱེད་ས་མཆོད་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་།

ནུབ་ཀྱི་ཕྱོང་ལེ་སྐྱེད་ས་མཆོད་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་

གསུང་ལོ། ཇེ།

མཆོད་བྱུང་ལེ་གསུམ་པ་མཆོད་ལྗོངས་པ།

འཕྱོང་ས་ལ་སྐྱེད་ས་མཆོད་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་།

༡༡། ཁྱིཾ་ཀྱིཾ་ཡཾ་མྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་
 ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་
 ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་
 ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་ཨྱེཾ་
 ཨྱེཾ་།།

ཡིག་ཐོག་ཕབ་བཤུབ། རྣམ་གྲུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་པཎ་བདེ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་གི་

ཤེས་ཡོན་རྩན་ཆོགས་ནས་དཔར་འགྲེམས་ཞུས།

མད་བྱང་ལེགས་བཤད་བྲིང་བ།

སྐྱེ་བཅར་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་གྲུ་ཚང་གི་

ཤེས་ལོན་ལྷན་ཚོགས་ནས་དཔར་བསྐྱུན་དང་འགྲེམས་

སྤེལ་བྱས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག

© Namgyal Monastery, 2011

All rights reserved

Compiled, edited and published by Namgyal Monastery

www.namgyalmonastery.org

ཐོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོར་

པར་ཐངས་དང་པོར་དེབ་གངས་ ༥༠༠ དཔར།

འབྲེལ་ཡུལ་ནམ་བྱང་།

NAMGYAL MONASTERY

P.O. Mcleod Ganj-176219

Dharamsala Distt Kangra (H.P.) INDIA

Tel: 01892-221492 Fax: 01892-221410

Off: 91+92184-14777/92184-15777

E-mail: namgyalmonastery@gmail.com

ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།

སྒོ་འཁྱེད་ལྷ་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བཅད། །

ཕྱམས་དང་བཅེ་བས་འགོ་ཀུན་བྱ་ལྷ་ར་བསྐྱེད་ས། །

སྒོ་འཁྱེད་སྒྲིང་རྗེས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གཏམས། །

མིད་ཞིའི་རྒྱབས་གཅིག་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་མཆོར་འདུད། །

ཅེས་བསྟོད་ཐུག་སྒྲིལ་དུ་བཏང་སྟེ། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་
དཔོན། རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཉོག་གང་ལ་འཕྲོག་པའི་
ལྷ་སྐལ། ཏུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྒོན་པ་ཆེན་པོ་ཡམོང་ས་ཡ་རྒྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་འཛམ་གླིང་གི་ཤར་རུབ་ཡུལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་ཟབ་
གསལ་གསུང་གི་བདུད་རྩི་གངས་ལས་འདས་པ་རྩལ་བའི་ཁྱོད་ནས་ད་
ལན་ཡམོང་ས་ཡ་རྒྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱལ་སྐལ་ལག་ལེན་
སོ་བདུན་མ་དང་། དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་
ཁྲིད་རྩལ་བ་ཡིག་ཐོག་ཕབ་བསྐྱུ་དང་བཅས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཁུས་པ།
མད་བྱང་ལེགས་བཤད་སྟེང་བ། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བདག་བདེ་ལེགས་
སུ་འདོད་ཅིང་། དམ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དོན་གཉེར་ཅན་དག་ལ་བསམ་
པའི་འཆོ་བཅུད་དང་། སེམས་ཀྱི་ཟས་མཆོག་ལྷ་བྱར་འབུལ་རྒྱུའི་གོ་
སྐབས་ཐོབ་པར་དགའ་བ་བཏྲས།

དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ལོར་སྐུལ་བའི་དདུལ་ཁུ་རྒྱལ་སྤྱི་ས་
 ཐོགས་མེད་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་
 བཀའ་བྲིད་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་གསུང་
 ཆོས་སྐབས་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྗེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་བླ་མའི་ནལ་འཕྲོར་དགའ་ལྷན་ལྟ་བུ་མའི་བཀའ་བྲིད་སྐུལ་བ་རྣམ་
 གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལེགས་བསྒྲིགས་ཁྱུ་ཏེ་མཆོན་ལ་མད་བྱང་
 ལེགས་བཤད་ཐེང་བ་ཞེས་གསོལ་བ་ལགས།

འདི་ཡང་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་
 གསེར་སྐུང་བཅོ་མ་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཉིང་བཅུད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
 ཏེ་ཁ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་
 ལྟོན་པ། གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པའི་དཔུང་ཞིབ་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་
 སེལ་ཐབས་དང་། བདེ་བ་སྐྱབ་ཐབས། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་
 ཅིང་། རང་ཉིད་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
 བྱང་ཁུ་བ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་དང་། ལྷོང་
 ཐོག་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མ་ཟད། མགོན་པོ་གང་གིས་ཐུགས་དམ་
 ཉམས་བཞེས་ལས་འབྱུངས་པའི་མད་བྱང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཉིང་
 ཁུ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་ཤིང་རྒྱལ་དུ་སྐུལ་བ་རྣམས་དམ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་
 ཅི་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་བཟང་ལ་ལོངས་སུ་

སྒྲིག་པར་འདོད་པའི་ཆུ་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་ནམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་
ཟུ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་གཏོན་མི་ཟ།

མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཆོན་རིག་དང་། ནང་ཆོས་
ཀྱི་ལྟ་གྲུབ། ནང་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བཅས་སྡེ་ཆོན་གསུམ་དུ་སྡེ་སྡེ་ལ་
གཏོད་པ་ལས། ནང་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐད་དམིགས་བཀའ་གྱིས་ཉམས་
སུ་ལེན་ལུགས་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་འགལ་ཆུན་སེལ་ཁིང་མཐུན་ཆུན་
སྐྱབ་ཐབས། ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་གོ་
རིམ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ནམས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ལེགས་
བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

བཀའ་སློབ་ཕྱག་དེབ་འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་
༥ པའི་ནང་ཡིག་ཐོག་ཙམ་བཟུ་བའི་སྒྲིག་པར་པར་ལམ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
གྱི་སྒྲིམ་པར་བྱ་བྲེལ་ཚུ་གཉེར་སྟར་གཅིག་ཐོག་གཉིས་བབ་དང་། རྩ་བཤུ་
དུས་གཏུགས་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱག་དེབ་འདོན་སྡེལ་གྱི་ལས་གཞི། གཞན་
ཡང་དེབ་རིགས་གཞན་འབྲི་ཚྭ་སྡོགས་བསྒྲིགས་ཞུ་དགོས་བྱུང་བ།
སྟེ་ཕྱག་པར་དེབ་རིགས་འབྲི་ཚྭ་དང་སྡོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཞུ་སྒོ་ནམས་ལས་
ཞོར་ཁོ་ནའི་ལས་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་འགལ་ཆུན་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ཕྱག་
དེབ་འདི་ཉིད་ལོ་གས་ནར་འགྲུངས་སུ་གྱུར་པ་ཉི་ལམ་དངོས་གཞིའི་ཞུ་
སྡོམ་ཆོད་ལ་བབས་པས་གཞི་ནས་ལས་མཐུག་བསྒྲིལ་བའི་གོ་སྐབས་སྒྲིན་

པ་ལྟར་འདོན་སྤེལ་ཞུས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

དེར་སྐབས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་ཡམགོན་
 རོ་གང་གི་བཀའ་སློབ་དང་། གསུང་ཆོས་སོགས་མཛད་པ་ཀུན་ལས་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་གི་མཛད་པའམ། གསུང་རྗེས་བསྟན་གྱི་
 ཆོ་འབྲུལ་འདི་དག་རིན་པུལ་གྱི་ཉོར་བུར་ངོས་འཛིན་གནང་མཁན་དགོན་
 ལ། ངོས་འཛིན་བྱུང་ཀྱང་གཞུང་སྒྲེར་གང་ཐད་ནས་དེ་དོན་བདག་གཅེས་
 གནང་མཁན་དགོན་པ། ལྷག་པར་བཀའ་གསུང་ཅི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
 དང་། ལག་བསྟར་དོན་འབྲིལ་གྱིས་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་
 མཉེས་པར་བྱེད་མཁན་དེ་བས་དགོན། དེས་ན་ང་ཆོའི་འབྲུས་ཤོར་
 དང་། རྗེས་ལུས། བམ་ཉེས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་རྩ་བ་མཐའ་དག་མགོན་
 རོ་གང་གི་བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་ལ་སློབ་སྦྱང་དང་། ཉམས་ལེན་
 མ་བྱས་པ་ཁོན་རྩལ་པས། འབྱུང་འགྱུར་ང་ཆོས་ཉོར་བུའི་ཉོར་ཉམས་
 ཆོད་པའི་སློན་ནས་མགོན་རོ་གང་གི་བཀའ་དགོངས་ཉམས་བཞེས་མཛད་
 གྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་གནད་ཆེ་བ་དེ་དོན་ཆང་མས་སྤར་ལྷག་འབད་པར་འཆོལ་
 ཞེས་རེ་སློན་ཞུ་བཅས། ལུས་ནམ་གྱའི་དྲུང་ཆེ་བྱུང་བསྟན་ཡར་
 འཕེལ་པས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལྷ་ ༦ ཆོས་ ༡༠ དགེ་བར་བཞུགས་
 སྤར་ཆོས་ཀྱི་མགོན་ས་ནས།

མད་བྱང་ཡིག་ས་བཤད་ཐེང་བའི་

དཀར་ཆག

༡༥ ཡིག་ཐོག་པ་བཟུ་བའི་ཐོག་མའི་བྱང་བཞི་དཀྱིལ་།————— ། A །

ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཀའ་བྲིད།

༠༡ ་ དང་པོ། མཆོན་གྱི་དོན།————— ་ ། ༠༡ ་

༠༢ ་ གཅིག་ མཆོད་པར་བཞི་དེ་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།————— ་ ། ༠༢ ་

༠༣ ་ ༡) མཆོད་པར་བཞི་དེ་པ།————— ་ ། ༠༣ ་

༠༤ ་ ༢) རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།————— ་ ། ༠༤ ་

༠༥ ་ གཉིས་པ། བཅམ་བུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན།————— ་ ། ༠༥ ་

༠༦ ་ ༡) རྩོན་འགྲོ་ཆོས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་།————— ་ ། ༠༦ ་

༠༧ ་ ༢) དངོས་གཞི་སྦྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྟན་པ།————— ་ ། ༠༧ ་

༠༨ ་ ཀ། དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་པར་བུ་བ།————— ་ ། ༠༨ ་

༠༩ ་ ཁ། སྐུལ་སྤོང་བ།————— ་ ། ༠༩ ་

༡༠ ་ ག། དཔེན་པ་བསྟེན་པ།————— ་ ། ༡༠ ་

- ༡༡༢ ང་། ཆེ་འདི་སྒྲོས་གཏོང་བ།—————༡༤༤༢
- ༡༡༣ ཅ་། སྒྲོགས་ངན་སྒྲོང་བ།—————༡༤༤༣
- ༡༡༤ ཆ་། བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ།—————༡༤༤༤
- ༡༤༥ ཇ་། བསྟན་པའི་འདུག་སྒྲོ་སྒྲུབས་འགྲོ།—————༡༤༤༥
- ༡༤༦ གཉིས། དངོས་གཞི་སྒྲེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྟན་པ།—————༡༤༤༦
- ༡༤༧ ཀ་། ༡) སྒྲེས་བྱ་ཆུང་བྱའི་ལམ།—————༡༤༤༧
- ༡༤༨ ཀ་། ༢) སྒྲེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ།—————༡༤༤༨
- ༡༤༩ ཀ་། ༣) སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ།—————༡༤༤༩
- ༡༥༠ ཀ་། ༤) ཀ་། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།—————༡༤༥༠
- ༡༥༡ ཀ་། ༥) ཀ་། སྒྲོར་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་གཉིས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༥༡
- ༡༥༢ ཀ་། ༦) ཀ་། ཀྱན་རྒྱུ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༥༢
- ༡༥༣ ཀ་། ༧) ཀ་། ཀྱན་དམ་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༥༣
- ༡༥༤ ཀ་། ༨) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༥༤
- ༡༥༥ ཀ་། ༩) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༥༥
- ༡༥༦ ཀ་། ༡༠) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༥༦
- ༡༥༧ ཀ་། ༡༡) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༥༧
- ༡༥༨ ཀ་། ༡༢) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༥༨
- ༡༥༩ ཀ་། ༡༣) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༥༩
- ༡༦༠ ཀ་། ༡༤) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༦༠
- ༡༦༡ ཀ་། ༡༥) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༦༡
- ༡༦༢ ཀ་། ༡༦) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༦༢
- ༡༦༣ ཀ་། ༡༧) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༦༣
- ༡༦༤ ཀ་། ༡༨) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༦༤
- ༡༦༥ ཀ་། ༡༩) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༦༥
- ༡༦༦ ཀ་། ༢༠) ཀ་། ཀྱན་ལྡན་བྱང་སེམས་བསྒྲོམ་པ།—————༡༤༦༦

- ༡༩༥ ང་། ལྷན་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ————— ཉ༩༩༥
- ༡༩༦ ཁ་། བཟོད་པར་དཀའ་བ་གཉིས་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ————— ཉ༩༩༦
- ༡༩༧ ཉ་། རིན་ལན་ལོག་འཇལ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ————— ཉ༩༩༧
- ༡༩༨ ཉ་། བརྒྱུ་ཐབས་བྱེད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ————— ཉ༩༩༨
- ༡༩༩ ཀ་། འབྱོར་ཀྱང་གཉིས་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༠༠ ཉ་། ལྷན་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༠༡ ཉ་། འབྱོར་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༠༢ ང་། ཆགས་སྤང་གཉིས་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༠༣ ཉ་། སྤང་ཡུལ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༠༤ ཉ་། ཆགས་ཡུལ་ལམ་དུ་འབྱེད་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༠༥ གཉིས་པ། རོན་དམ་བྱང་སེམས་བསྐྱེལ་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༠༦ ཉ་། མཉམ་གཞག་དུ་སྐྱོས་བྱལ་འཛིན་མེད་བསྐྱེལ་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༠༧ ཉ་། རྒྱུ་ཐོབ་དུ་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞིན་སྤང་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༠༨ ཉ་། ཆགས་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞིན་སྤང་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༠༩ ཉ་། སྤང་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞིན་སྤང་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༡༠ ཀ་། སྤང་ཡུལ་ལ་བསྐྱེལ་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༡༡ ཉ་། སྐྱོན་པ་ལ་བསྐྱེལ་པ། ————— ཉ༩༩༩
- ༢༡༢ ཉ་། རྒྱུ་ཐོབ་དུ་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞིན་སྤང་པ། ————— ཉ༩༩༩

- ༤༡༥) ༡) བཟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ།—————༽༡༠༤༽
- ༤༡༦) ༤) བཟོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱབ་པ།—————༽༡༠༤༽
- ༤༡༧) ༥) བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱབ་པ།—————༽༡༠༥༽
- ༤༡༨) ༦) ཤེས་རབ་ལ་བསྐྱབ་པ།—————༽༡༠༥༽
- ༤༡༩) ༡) རང་གི་འཁྲུལ་པ་རང་གིས་བརྟགས་ནས་སྤོང་བ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༢༠) ༢) བྱང་མེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྦྱ་བ་སྤོང་བ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༢༡) ༣) སྦྱིན་བདག་གི་བྱིས་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༢༢) ༤) ལྷུ་བ་མོའི་ཆིག་སྦྱ་བ་སྤོང་བ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༢༣) ༥) ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༢༤) ༦) དུན་ཤེས་ལྡན་པས་གཞན་དོན་སྦྱུ་བ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༢༥) ༧) དགེ་བ་ལྡན་གསུང་དུ་བསྤོང་བ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༢༦) གསུམ་པ། མཐུག་གི་དོན།—————༽༡༡༥༽
- ༤༢༧) ༡) གང་གི་དོན་དུ་ཇི་སྟར་བརྟམས་པ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༢༨) ༢) ལག་ལེན་འཁྲུལ་མེད་དུ་བརྟམས་པ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༢༩) ༣) ཁེངས་བསྐྱུང་ཁིང་བཟོད་པར་གསོལ་བ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༣༠) ༤) བརྟམས་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཚུལ་དུ་བསྤོང་བ།—————༽༡༡༥༽
- ༤༣༡) ༥) དུན་སྐུ་ཆོགས་པ་བཞི་ལྡན་གྱི་སྦྱར་བྱང་།—————༽༡༡༥༽

དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་མའི་བཀའ་བྲིད།

- ༠༡༥ དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་མའི་བཀའ་བྲིད།————— རྩ་༡༣༡༥
 ༠༣༥ ཀ༥ གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་————— རྩ་༡༣༤༥
 ༠༣༥ ཀ༥ ལྷག་འཆལ་བའི་ཡན་ལག་————— རྩ་༡༣༠༥
 ༠༤༥ ཀ༥ མཆོད་པའི་ཡན་ཆག་————— རྩ་༡༣༦༥
 ༠༥༥ ཀ༥ བཤགས་པའི་ཡན་ལག་————— རྩ་༡༣༧༥
 ༠༦༥ ཀ༥ རྩལ་སྤྱི་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་————— རྩ་༡༤༠༥
 ༠༧༥ ཀ༥ ཆོས་འཁོར་སྒོར་བར་སྤྱལ་བའི་ཡན་ལག་————— རྩ་༡༤༤༥
 ༠༨༥ ཀ༥ བཟོ་བའི་ཡན་ལག་————— རྩ་༡༥༡༥
 ༠༩༥ ཀ༥ གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དམིགས་བརྩེ་མ།————— རྩ་༡༥༣༥
 ༡༠༥ ཀ༥ གསོལ་བ་འདེབས་པ།————— རྩ་༡༥༥༥
 ༡༡༥ ཀ༥ གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དངོས་གྲུབ་ལྷ་བ།————— རྩ་༡༥༧༥
 ༡༢༥ ཀ༥ བཤམ་རབ་སྤྱལ་བའི་དམིགས་སྒོར་བཞི།————— རྩ་༡༥༩༥
 ༡༣༥ ཀ༥ སྤྱི་ཆེན་དམ་པའི་ཐུན་མེན་ཐུགས་བསྐྱེད་སྒོན་ལམ།————— རྩ་༡༦༦༥
 ༡༤༥ ཀ༥ ཆོགས་ཞིང་བསྐྱུ་བ།————— རྩ་༡༧༣༥
 ༡༥༥ ཀ༥ མཐུག་བྱང་།————— རྩ་༡༧༦༥

༡༡། །ཀྱལ་སྤྱས་ལག་ལེན་གྱི་བཀའ་བྲིད།

ཀྱལ་སྤྱས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མདེན་གཞུང་བཟང་འདི་ཉིད། བོད་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་དངུལ་ཚུ་ཀྱལ་སྤྱས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས་མངོན་ཅིང་། དུས་སྐབས་དེར་ཁོང་ཉིད་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་དང་། མཆོན་གཞིར་བཟུང་བས་མཆོན་ལའང་ཀྱལ་སྤྱས་ཐོགས་མེད་ཅེས་དང་། ཁོང་གི་བཞུགས་གནས་དངུལ་ཚུ་ཞེས་པར་བཞུགས་པས་དངུལ་ཚུ་ཞེས་མཆོན་ཐོགས་པ་ཡིན།

ཀྱལ་སྤྱས་ཞེས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱལ་སྤྱས་མིན་ན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་གིང་། ཉིན་ཞག་ཐུགས་གཅིག་རིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པ་མཐའ་དག་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་ལ། ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཀྱལ་སྤྱས་ཞེས་ཞུ་བ་ཏྟར་ཀྱལ་སྤྱས་ཞེས་པའི་མཆོན་ཐོགས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཁོང་གི་མཆོན་དངོས་ཡིན།

དདུལ་མུ་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམས་མེད་པ་ཟེང་པོ་མཆོག་ནི་མཁས་
 པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁོང་གིས་སྤྱི་དུང་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་མདོ་མེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོའི་འགྲེལ་པ་
 མང་པོ་མཛད་ཡོད་ལ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་ནི་དུང་ལས་པའི་ཉམས་
 ལེན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་སྤྱི་མཉམས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་
 མ་འདི་ནི་དུང་ཁོང་གིས་མཛད་པ་ཡིན།

[illegible]

ད་ལྟ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་རྒྱལ་མཉམ་ལག་ལེན་སོ་བདུན་ནི། རོས་ནས་ཁྲ་
 རྒྱ་མའི་ན་པོ་ཆེ་བ་དྲན་པའི་ན་རྒྱལ་མཆན་གྱི་དྲུང་ནས་ཁྲས་པ་ཡིན་
 པས་བརྒྱད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། ཡུལ་དཔེའི་མཆན་ལའང་ལག་ལེན་སོ་

བདུན་མ་ཞེས་གསུངས་པར་བརྟེན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་གཏན་ལ་
དབབ་རྒྱའི་སྐད་ཆ་ཅམ་མིན་པར་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་རྒྱ་ཞིག་ཡིན།
རྒྱལ་སྐས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཛུགས་མཐར།

རང་གི་འབྲུལ་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན། །

ཆོས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་བྱེད་སྤྱོད་པས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ད་ཅང་གི་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཐོས་ནས་ཤེས་པར་
བྱས་པའི་དགོས་པ་འདྲ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྒྱས་པ་
དང་བསྟུན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གཞན་དུ་ཆེད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རྒྱལ་རབས་དང་། སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོན་རིག་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱབ་ན། དེ་
ནི་ཤེས་བྱ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་ཤེས་ཅམ་བྱུང་
ན་འགྲིགས་མོད། ནང་དོན་རིག་པར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དགོས་པ་
ནི། ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱའི་དོན་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། དེ་
ལས་གཞན་དུ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། ཅུང་ཟད་ཤེས་ཤིང་ཤེས་པ་
དེས་གཞན་ལ་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་དངུལ་ཡོང་བའི་བསམ་སློབ་བྱུང་
ན། དེ་ནི་ཤེས་ཀྱིས་ཁེ་འཆོལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཅུང་
ཅམ་ཤེས་པའི་ཤེས་ཡོན་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་བཟང་བཅའ་བཞི། ཤེས་

ཀྱིས་ཁོ་འཆོལ་བ་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐ་ཞན་དུ་བཅི་བ་ཡིན།

དེས་ན་ནང་དོན་རིག་པའི་དཔེ་ཆ་བརྟམས་པའི་དགོས་དོན་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པའང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཞེས་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་དེ་དག་ཐོས་ནས་སྒོ་བ་སྦྱང་བྱས་ཏེ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྦྱེས། དེ་ནས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྦྱེས་ཏེ་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དེ་ལག་ལེན་དུ་བརྟམས་དགོས་པ་རེད་ཅེས་དང་། ངེས་པར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྒོ་མ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་འདྲེན་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན། ལག་ལེན་དུ་བརྟམས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་ས་མེད་བཟང་པོས་གཞུང་འདིར་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར། ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།

ན་མོ་ལོ་ཀེ་ཤུ་ར་ཡ།

གང་གི་ས་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་འོང་མེད་གཞིགས་ནས། །

འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་དུ་བཅོན་མཛད་པའི། །

བླ་མ་མཆོག་དང་ཐུན་རམ་གཞིགས་མགོན་ལ། །

ཉག་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་ཐོག་མར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་གླ་མ་དང་ངོ་པོ་དཔེར་མེད་གྱི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
 གནིགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱག་འཆལ་བའི་ཡུལ་གླ་མ་དང་
 མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གནིགས་དེ་འི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གླ་མ་མགོན་
 པོ་སྤྱན་རས་གནིགས་ཀྱི་ཕྱགས་སམ་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཞེས། དཔེར་
 ན་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་མཁུན་པའི་མཁུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་མངོན་སུམ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གནིགས་མཁུན་ཞིག་ཡིན་
 པས་ན། མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ། ཇི་ལྟ་བ་གནིགས་པའི་
 ཆ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་གནིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་སྟེད་པའི་
 ཆོས་ཀྱན་གནིགས་པའི་ཆ་ནས་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཡུལ་
 ཀྱན་རྗོབ་དང་། རྟོན་དམ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྤྱ་ཆོགས་པ་སྟེ།
 ཀྱན་རྗོབ་དང་རྟོན་དམ་རོ་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ལ་
 གནིགས་པའི་མཁུན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཁུན་པ་གཅིག་ཕུ་དེས་གཞལ་
 བུའི་ཡུལ་སོ་སོར་བརྟེན་ཏེ་ཇི་ལྟ་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྟེད་
 པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཐོག་ཆས་འདི་ལྟར་འཛོག་གི་ཡོད།

དེས་ན་གླ་མ་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གནིགས་གང་གིས་སམ། ཡང་
 ན། གླ་མ་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གནིགས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་

གང་གིས། ལྷང་ཁིང་སྲིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
གནས་པ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ་སྟེ། ལྷང་ཁིང་སྲིད་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མིང་བདུན་བཞག་ཅམ་དང་། རང་རང་གི་གདགས་གཞི་
ལ་བརྟེན་ནས་མིང་བདུན་བཞགས་ཅམ་ཞིག་ལས། རྟོན་གྱི་ངོས་ནས་
གྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པས་ན། རྟོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། གནས་པ་འང་མེད་ལ།
འགག་པ་མེད་པས་འགྲོ་འོང་ཀུན་བྲལ་ཞིང་། མགོན་པོ་རྩ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་
མཇུག་པའི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་བཇུག་ལས།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

ཞེས་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་
ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ན། ང་རང་ཆོའི་ལྷང་
ཆོད་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མ་བཞག་མ་དབྱུད་པའི་ཐ་སྙད་པའི་
ངོར་ལོད་ཅམ་ཞིག་ལས། རྟོན་འབྱུང་གི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་གཤིས་སུ་གྲུབ་
པའི་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། གཅིག་དང་། ཐ་
དད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། གང་གིས་ཆོས་ཀུན་འགྲོ་འོང་
མེད་གཟིགས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་མཐུན་པ་དེས་ལྷང་ཁིང་སྲིད་པའི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ཉིད་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དབྱིངས་
 ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ་མྱོང་ས་ཤིང་། རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་
 གྱི་སྤང་བུའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་།
 མྱོ་བུར་རྣམ་དག་བཅས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་དེ་ལས་རྣམ་ཡང་
 ལྡང་བ་མེད་པ་སྟེ། འགྲོ་འོང་མེད་གཟིགས་ཀྱང་ཞེས་སོ།།

འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་མཇུག་པའི། །ཞེས་པ་ནི།
 རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་མིང་བཅས་བཞག་ཅམ་གྱི་འཁོར་
 འདས་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་
 པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཆ་ཆར་གཟིགས་པ་
 ཞིག་དང་། བདེ་སྐྱུག་བཟང་ངན་དང་། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་
 མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་གྱི་ཕན་གནོད་དངོས་སུ་འབྲེན་མཁན་གྱི་
 ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཅན་རང་རང་འཇལ་
 བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན།

ཆད་མ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དེ་དོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་
 རྣམ་བལ་བརྟོས་ཏེ་མི་བསྐྱུ་བར་མི་འཛིག་པར། འབྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་
 རང་མཆོན་རྣམ་བལ་བརྟོས་ཏེ་འབྲུལ་པའི་སྒོ་ལས་འགྲོ་ས་མེད་ཀྱང་།
 མྱོ་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅན་དེ་དང་། དེས་རི་ལྗར་གཞལ་

བ་ལྷ་ར་དོན་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པས། མི་ལམ་གྱི་མི་དང་མི་
 རོ་མ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། མི་ལམ་གྱི་མི་དང་མི་རོ་
 མ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་འདྲ་མཚུངས་
 ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་ལམ་གྱི་མི་དང་མི་རོ་མ་གཉིས་
 ལ་དབྱེ་བ་ཞིག་ཕྱེ་དགོས། མི་ལམ་གྱི་མི་འམ་ཐོ་ཡོར་གྱི་མི་དེ་མིར་འཛིན་
 ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། མི་ཡི་ཡུང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པ་ཅམ་གྱི་
 མི་དེ་མིར་འཛིན་པ་ནི་ཚྲོ་ཡང་དག་པ་ཡིན། འདིར་ཡང་དག་པ་ཞེས་
 པ་ནི། རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
 མེད། དེ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱུ་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་
 མི་དེ་མིར་འཛིན་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་གི་རོས་ནས་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན།

མདོར་ན། ཐ་སྙད་དུ་བཟང་ངན་དང་། བདག་གཞན། བན་
 གཞོད་ཐམས་ཅད་སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པ་ནམས་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ནམ་
 མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་གཟིགས་པའི་ཐོག་ནས་ནམ་མཁའི་
 མཐས་གདུགས་པའི་མེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་འདོད་ཅིང་།
 བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་སྒྲོངས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་
 རང་གིས་འཇུག་པས་ན། རང་ཁྱིན་རང་ལ་ཆུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། རང་
 རང་སོ་སོས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་ཁྱུང་ཕུའི་ནང་དུ་འཇུག་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་

ཡོད། ང་རང་ཆོས་མ་རིག་པ་དང་རང་གཅེས་འཛིན་དང་དུ་ལེན་ཞིང་།
རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་སྤྱད་ཀྱང་མཐོང་གི་མེད།

བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཞེས་པ་ནི། མིག་སྤྱེ་ཙམ་
ཉིད་ནས་གང་སྤང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་དེ་དང་
དེར་རེད་སྟམ་པའི་སྒྲོ་བྱགས་དྲག་པོ་ཞིག་སྒྲེས་སྐབས། བདེན་འཛིན་
སྒྲེབས་ཡོང་གི་ཡོད། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་ལྟར་དུ་སྤྱིན་ཡོད། འོན་
ཀྱང་འདིས་ལུང་གི་ཡོད་པ་དེ་ང་ཆོས་མི་ཤེས་པར་འདི་འཆར་ཅན་ཞིག་
ལ་མཐོང་གི་འདུག ད་དུང་དེ་ལས་ཆ་བ་ཆེ་རུ་སྤྱིན་ཏེ། ཆགས་སྤང་
གི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ང་ཆོས་འཆར་ཅན་ཞིག་ལ་བརྩི་ཡི་ཡོད། དེས་
ཁྱེན་པས་རྟོག་དུ་དེ་དག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་རྒྱ་ཁྱེན་དེ་དག་ང་ཆོས་སྤང་མེད་
དུ་བཏང་ནས། རྒྱ་དེའི་དབང་གིས་ལུང་བའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཡོང་སྐབས། ལྟ་དཀ་ལུང་པ་གང་རྒྱག་པ་ནི་སྤྱགས་པ་ཡིན། དེོས་
ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་མི་འདོད་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་གང་གིས་ལན་
མིན་ཅད་གཅོད་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་གཞོད་པ་སྤྱེལ་གྱི་འདུག་
ན། ལུ་དེའི་ལུ་ཅ་ནས་འཁོག་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དཔོན་པ་ལྟར།
སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ནས་མི་བཟོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་

དེའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅད་གཅོད་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ག་བསྐྱལ་
 གྱི་རྒྱ་དེ་འགོག་ཐབས་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཆང་རག་འབྱུང་
 བ་དང་། རྩོན་པ་འབྲུབ་ནས་བསྐྱེད་ན་དེར་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་ག་
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཅད་བཅད་ནས་རྒྱ་དེ་སྤོང་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྒྱ་ག་
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་མཁོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཐྱ་མ་དང་མགོན་པོ་རྒྱན་རས་གཟིགས་དབྱེར་མི་བྱེད་
 པ་དེས། རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟིགས་སྐབས། ནམ་
 མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་རྒྱ་ག་བསྐྱལ་མི་འདོད་
 པ་ག་སྟག་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་དུ་ལེན་པ་དེ་དག་གཟིགས་
 སྐབས། རྒྱ་ག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་ཐབས་ཡོད་བཞིན་དུ་རྒྱ་ག་བསྐྱལ་ལས་
 མི་ཐར་བཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་བཞིན་པས་ན། དེར་རྒྱ་ག་པར་དུ་
 སྤོང་རྗེ་སྟེ་བཞིག་དང་། གང་དག་ཅི་དག་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་ཡོད།

དེས་ན། འཁྲོ་པའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་མཛད་པ། ཞིས་
 པ་དེས་བརྩེ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་བརྟན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐའ་མེད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིས་
 པ་ནི། ཉིན་ཞིག་ལ་མྱོ་བྱར་དུ་འབྱུངས་པའི་སྐད་ཆ་མིན་པར། བསྐྱལ་
 ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོར་རིམ་པར་གོམས་གིང་།

གོམས་པ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་མཐར་ཐུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་
 གྱི་རིང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབས་ནས། གཅིག་
 དུ་གཞན་ཕན་ཁོ་ན་མཛད་ཡོད། དེ་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།

ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་།

འགྲོ་བ་དེ་སྲིད་གནས་གྱུར་པ།

དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས།

འགྲོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་སེལ་བར་ཤོག །

ཅེས་ཐུགས་སྦྲོན་མཛད་པ་ལྟར། བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་
 གྱིས་ཐུག་ཡིན་དུ་བརྟེར་གནང་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འོག་ནས་མངོན་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་
 སུའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན། ཀྱན་རྫོབ་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ཆེ་ཤོས་དང་། རིན་ཐང་ཆེ་ཤོས་ལྷན་མེད་པ་
 བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེར་གོམས་
 པར་མཛད་ནས། གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བརྟེ་བའི་
 ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན་པས་ན། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་དུ་བརྩེན་མཛད་

པའི། ཁྲིས་པ་འདི་གསུངས་སོ།།

མདོར་བསྡུས་ན། རྫོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་གཅིག་བདག་པས་
གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས། དེ་གཉིས་ལ་ཉམས་
བཞེས་གནང་བའི་ལག་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་
ལྷན་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་པའི་ཐུགས་མངའ་བའི་སྒྲ་
མ་དང་མགོན་པོ་སྟུན་རས་གཟིགས་ལ་སྟོན་གསུམ་གྱས་པས་ཐུག་འཆལ་
པོ་ཁྲིས་གསུངས་སོ།།

ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས། །

དམ་ཚེས་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་ཞི་དེ་ཡང་ནི། །

དེ་ཡི་ལག་ལེན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས། །

རྒྱལ་སྐས་ནམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཤད་པར་བྱ། །

ཁྲིས་པ་ནི་བརྒྱམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན། ཚེས་ཉམས་ལེན་
བྱེད་པ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་
སྟོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྷན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་
ལ་བརྟོས་ནས་བྱུང་ཞིང་། ང་རང་ཚོར་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་
ཁྲིས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། རྒྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ནས་གཉུག་མའི་སེམས་

སམ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད།
 དེ་ཡང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་མཁན་དེའི་ཐོག་ནས་
 དགོངས་པ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་རྒྱུད་བླ་མ་དང་།
 དེ་བཞིན་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས།

ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །

དེ་བཞིན་ངི་མ་མེད་པར་གནས། །

ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་མདོ་ལྷོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཡང་། དེའི་
 དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཐུགས་བྱ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་ཡོད།
 དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱོད་འདུག་གི་བཙོན་
 འགུས་ལེའུའི་སྐབས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁྱེན་བསྐྱབ་
 རྒྱུའི་གཞི་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྲོད་དུ་སློང་བའི་ངི་མས་བགོས་པ་དེ་
 དག་སེལ་བའི་སློང་ནས་རིམ་བཞིན། གསང་འདུས་དྲུག་ལ་ཆོག་ལས།

བྱང་རྒྱལ་སུས་ཀྱང་སྦྱིན་མ་ཡིན། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ། གཞན་གྱིས་
 སྦྱིན་པའི་སློང་ནས་འཕྲོ་བ་རྒྱ་ཞིག་མིན་ཞེས་གསུངས། གང་ལགས་ཤེ་
 ནུ། དེ་ཉིད་ལས།

སུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བབྱང་མ་ཡིན། །

ཞེས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་རྒྱུ་དེ་རྒྱ་མཐར་ཐུག་ནི་གཞན་གྱི་ལག་དྲུ་
མེད་ཅིང་། གཞན་གྱིས་བབྱང་དུ་མེད་པར་ང་རང་ཆོའི་ལག་དྲུ་ཡོད།
འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལས།

རང་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས། །

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །

ཅེས་རང་གི་ཆོས་སམ། རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་གཏུག་
མའི་ཤེས་པ་དེའི་སྤྲེང་གི་སྒྲོ་བྱར་བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བཅོམ་ཞིང་སེལ་
ནས། གཏུག་མའི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱས་པ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་
ཞེས་པའི་དོན་དེ་གཏུག་མའི་ཤེས་པ་དེའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད། དེ་ཉིད་སྒྲོ་བྱར་
བའི་དྲི་མས་བདུམས་པའི་སྐྱབས་སུ་འང་གཏུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དྲི་
མའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་ནི་དྲི་མས་བསྐྱད་པའམ་དྲི་མས་བསྐྱེབས་
པ་ལས་གཏུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དྲི་མའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་རྒྱུ་གཏན་ནས་
མེད། དེས་ན། དེ་རྩ་བུའི་རང་བཞིན་ནམ་དག་དེའི་སྤྲེང་དུ་སྒྲོ་བྱར་
བའི་དྲི་མས་གཡོགས་པའི་སྒྲིན་དེ་དག་གཉིན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེལ་
ན། གཏུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱས་པ་ཆ་ཆང་གསལ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན།

རང་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས། །

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་ཐུགས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུང་
གི་ཡོད། ང་རང་ཆོས་རང་ཆས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཐར་ཐུག་
ནི་ད་ལྟའི་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། གསལ་རིག་གི་ཤེས་
པ་དེའི་ནང་དུ་སྒྲོ་བྱུར་བའི་ཤེས་པ་འང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། སྒྲོ་བྱུར་བའི་
ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་གཉུག་མའི་ཤེས་པའི་དབང་
གིས་སྒྲེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་
བརྒྱུ་བ་རྒྱུའི་རྒྱ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན།

དེས་ན་སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
པ་ནི། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དང་ཡོད་བཞིན་པའི་གཉུག་མའི་
ཤེས་པ་འདིའི་སྟེང་གི་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་སེལ་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་ལྡན་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱས་པ་ཆ་ཆང་གསལ་བའི་གནས་
སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གཉུག་མའི་ཤེས་
པའི་སྟེང་གི་སྒྲོ་བྱུར་བའི་དྲི་མ་སེལ་བའི་ཐབས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་
ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། གཙོ་བོ་ནི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ལ། རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཉེར་

གྱི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དེའི་དགོས་པ་དེ་ཡང་། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ནམ་མཁུན་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྤྲོད་སྒོ་བས་ཏ་ཅང་གི་ཤུགས་
ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། སེམས་ཐག་ཆོད་པའི་སྒོ་དེ་ནི་ནམ་མཁུན་བསྐྱབ་
པའི་ཀྱན་སྒོར་དང་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁུན་དོན་གཉེར་
གྱི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་དེ་ཉིད་མེད་ན། ནམ་མཁུན་བསྐྱབ་རྒྱུ་ལོ་འབད་བརྩོན་
མི་བྱེད་པས། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཁོངས་
ཀྱི་སྒྲོན་པ་དེ་དག་ནམ་མཁུན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཆང་བ་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་
པ་དང་། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་བཅས་འདུན་པ་གཉིས་
ལྡན་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་འདུན་པ་གཉིས་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་བསྐྱབ་
དགོས་ལ། འདུན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་
པ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ངོ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་ངོ་ཤེས་པ་
ལ་སྒོར་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་ན་དགེ་མཚན་
གང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་མ་ཐོབ་ན་གྲོང་གང་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་དག་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ཞིག་དགོས་པས་

ན། དེས་འབྲུང་གི་བསམ་པ་མེད་ན་ཡོང་བ་བསམ་མེད།

མ་འོག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྦྱར་པའི་རིང་ལ་སྤྱག་པ་ཞིག་ལས་
མེད་ཅིང་། བདེ་བ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་བདེ་བ་མི་ཡོང་བ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་མཉམ་བ་
ནི། ཅ་བ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱས་པ་དེ་ཤེས་ན། གཏི་མུག་
བདེན་འཛིན་ལས་རྒྱལ་འདོད་ཀྱི་སློ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། གཏི་མུག་བདེན་
འཛིན་ལས་རྒྱལ་འདོད་ཀྱི་སློ་དེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་ངོ་མ་དེ་ཆགས་
ཡོད། དེ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ལེགས་པོ་ཞིག་ངོ་མི་ཤེས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་
དོན་གཉེར་གྱི་སློ་ཡོང་བ་བསམ་མེད། སྦྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་སློ་དེ་མེད་མཁན་ཞིག་ལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
སློ་ཡོང་གུ་ཏ་ཅང་གི་དཀའ་བ་ཡིན།

གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་ཡོང་བ་ལ། རྣམ་མཁའི་མཐས་
གདུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སློ་སྦྱེས་
དགོས་ལ། གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སློ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་མེད་
ན། དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བྱལ་འདོད་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་
ཀྱི་སློ་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་ཞིག་སྟེ། སྦྱིད་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལྟར་དཀ་ལ།
སྦྱིད་པོ་དེ་ཅམ་མ་བྱུང་ཆོ་སྤང་མེད་ལྟ་བུར་བཞག་ན་བསམ་པ་དཀའ་ཉེན་

ཡོད།

དེས་ན་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་དངོས་ཡོང་བ་ལ། གཅེས་
ཤིང་འཕངས་པའི་སྒོ་ཞིག་སྐྱེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྦྱོད་འདུག་གི་ལེན་
གོང་མ་དག་གི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་
སྒོ་ནས་སྒོ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སྒོ་སྐྱབ་ཡོང་
གི་ཡོད། གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སྒོ་རི་ཅམ་གྱིས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་
པ་དེའི་སྒོ་བས་གྱིས་སྤྱིང་རྗེས་བསམ་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོང་བ་དང་། སྤྱིང་
རྗེས་བསམ་པ་དེའི་དབང་གིས་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པའི་
སྒོ་དེ་ཡང་ཡོང་བ་ཡིན།

དེས་ན་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ནས་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོང་
བ་ལ་སྤྱིང་རྗེས་དགོས་ཤིང་། སྤྱིང་རྗེས་སྒོ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་
ལ། གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སྒོ་དེ་སྐྱེས་དགོས། གང་སྟུག་བསྐྱེལ་
གྱིས་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སྒོ་ཞིག་སྐྱབ་
དགོས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་གང་གིས་མཉམ་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་ངོ་འཕྲོད་
པ་ལ། གོང་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་གཞན་དབང་
དུ་སོང་ན། དུས་ནམ་ཡང་ཤུགས་ནས་བདེ་བ་ཞིག་མེད་པ་ཤེས་དགོས།

དེར་བརྟེན་དེ་དག་ལ་སྒོ་རིམ་གྱིས་སྐྱངས་ནས་ཡོང་དགོས་ལ།

དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་འགྲོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་ས་གཉུག་
མའི་ཤེས་པའི་སྤྲོད་གི་སྒྲིན་བྱུང་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བྲལ་བྱུང་པའི་རྣམ་
པ་ཆ་ཚང་པ་ཞིག་དང་། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་མ་འཆོལ་
པའི་སྤྲོད་ནས་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་སེམས་ལ་བཟོ་སྒྲིག་
འདི་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན་ན། རྣམ་འབྲེལ་ལས།

མ་ཆང་མི་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །

འབྲས་བུ་གང་གིས་རྒྱག་པར་བྱེད། །

ཅེས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཆོགས་
ཡོངས་སུ་ཆང་ན་འབྲས་བུ་འདོད་པ་བཞིན་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་
ཡོད། དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ནི། གཉུག་མའི་
ཤེས་པ་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོའི་རྒྱ་ལ་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་ཉིད་མཐར་ཐུག་
རི་ལྟ་རི་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་པ་དེར་འགྲོ་བྱུང་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད།
དེས་ན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་
དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཡོང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་པའི་ལྟ་བུའི་གནད་
འགག་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་

བཤད་པ་དང་། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་
 ཐོག་ནས་འགྱུར་བ་གཏོང་བྱ་ཡོད་པ་དང་། འགྱུར་བ་གཏོང་བྱ་དེ་ནི་
 ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། འགྱུར་བ་བཏང་སྟེ་འགྱུར་
 བ་ཆ་ཆང་ཐེབས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་གྲོལ་བ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།
 འགྱུར་བ་འགྲོ་བྱ་ཡོད་པ་དེ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་
 འགྱུར་བ་འགྲོ་བྱ་ཞིག་མེད་ན། འགྱུར་བ་གཏོང་བྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་
 གུང་དོན་མེད་ཡིན་ཞིང་། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་
 གཏོང་བྱ་ཡོད་མེད་ནི། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཉིད་འགྱུར་
 བ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་མིན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱེའམ་གྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་
 གསུང་སྐབས། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་
 དག་གི་ཐོག་མར་མི་ཉག་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ང་རང་ཆོས་འགྱུར་
 བ་གཏོང་བ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་
 གྱི་དངོས་པོར་བཤད་དགོས་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པའི་ཆོས་གང་དང་
 གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་གང་ཞེ་
 ན། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་ཞིང་འགག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པས་
 མི་ཉག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ། རྫོང་པ། བདག་མེད་པ་བཅས་

སྤྲུལ་བསྐལ་བ་དེན་པའི་བྱང་ཆོས་བཞི་གསུངས་ཡོད་ལ། གཞི་ལ་དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་གསུངས་ཡོད།

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། དེ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། འབད་ཚུལ་
གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ལྟ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། གཉིས་
ནས་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་འགལ་ལྷེ་ཡོད་ལ། ཕྱི་དངོས་པོ་
ལ་འང་འགལ་ལྷེ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། འགལ་ལྷེ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་གཏོང་
ཐུབ་ཅིང་། འགལ་ལྷེ་མེད་ན་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་
ན་ཕྱི་དངོས་པོར་འགལ་ལྷེའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པས་ན། དཔེར་ན། འགྱུར་
བ་གཏོང་བ་ལྟ་ཡོད་པའི་གནས་གཤིས་ཆ་གང་ལྟར་ཆ་བཞག་ན། གནས་
གཤིས་ཆ་གང་གཉིས་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱན་གྱི་འགལ་བ་
ཡིན་ལ། རྒྱན་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་ལ་རྒྱན་དེ་ཉིད་ཡུན་དུ་མཉམ་གནས་
མི་ཐུབ། ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ཆེན་ཅིག་ཤོས་དེ་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
དཔེར་ན། ཆ་བའི་རེག་པའི་རྒྱན་གནས་ནས་དེ་ཉིད་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་ཕྱིན་
ན། གང་རེག་གི་རྒྱན་དེ་འགག་འགྲོ་བ་དང་། གང་རེག་གི་རྒྱན་དེ་ཤུགས་
ཆེ་རུ་ཕྱིན་ན། ཆ་རེག་གི་རྒྱན་དེ་འགག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་སྣང་བ་དང་མུན་པ་གཉིས་ཀྱང་། སྣང་བ་ཡོད་ན་

མུན་པ་མེད་པ་དང་། མུན་པ་ཡོད་མར་སྒྲུང་བ་མེད་པ་བཅས་སྒྲུང་མུན་
གཉིས་པོ་རྒྱན་ཅམ་མིན་པར་དུས་གཅིག་དུ་མཉམ་དུ་གནས་མི་ཐུབ།
དེ་བཞིན་ནང་གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དུ་འང་། རོན་གྱི་བྲག་པ་ཞིག་ཤེས་
པ་དང་མི་ཤེས་པ་ཞིས་བརྗོད་ན། ཤེས་པ་དེ་སྤེལ་ས་ཆེ་མི་ཤེས་པ་དེ་
འགག་འགྲོ་ཡི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོས་ཡི་གེ་ཐོག་མར་སྒྲོ་བ་
སྐབས། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་མ་བསྐྱབ་བར་མི་ཤེས་
ཤིང་། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་འདི་ལྟར་རེད་ཅེས་ངོ་སྤྱད་ནས་ཤེས་
མ་ཐག་དུ་མི་ཤེས་པ་དེ་འགག་འགྲོ་ཡི་ཡོད། རིགས་གཅིག་ནི་ཤེས་
པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། དཔེར་ན། བཅེ་བ་དང་ཞེ་སྤང་གཉིས་ལ་
ཆ་བཞག་ན། ཡུལ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྤང་
དང་བཅེ་བ་མཉམ་དུ་ཡོང་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཡུལ་དེར་དམིགས་ནས་བཅེ་
བ་དེ་རིམ་བཞིན་ཇེ་གོ་མས་སུ་གྱུར་ན། ཡུལ་དེར་དམིགས་ནས་ཁྲོ་
བ་སྒྲེ་བ་དེ་ཤུགས་ཇེ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་ཐུབ་གྱི་ཡོད།

ཡང་ཡུལ་དེར་དམིགས་ནས་རྒྱ་མཚན་མཐའ་སྐྱོར་རི་སྐྱོར་གྱིས་
བསམ་སྒྲོ་བ་དང་སྒྲེ་ཁོང་ཁྲོ་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་ན། ཡུལ་དེར་དམིགས་
པའི་བཅེ་བ་ཤུགས་ཇེ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ནི་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་
སྤྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་གྲུང་།

དེས་ན་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སློ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་
 ཡོད་ཅིང་། འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་སློ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། སློ་
 དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་
 དག་གི་འོག་ནས་བསམ་སློ་རིམ་པར་བཏང་ན། སློ་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་
 རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཐོག་མར་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
 ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་མེད་ན། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡོང་ཐབས་
 མེད་ཅིང་། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡོང་རྒྱ་མེད་ན། འབྲས་བུ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་ལྟར་བཟོད་དགོས་པ་ནི་རྒྱ་
 འབྲས་ཏེན་འབྱུང་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཡིན། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་སྟེ། ཐུའི་དངོས་པོར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། རྒྱ་འབྲས་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་
 ཐོག་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

ཐུ་སྟོད་ཀྱི་བཀོད་པར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཏེན་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཆ་བཞག་
 ན་ཡང་། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན། ཏེན་
 བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དེར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སློ་དེར་
 ཆ་བཞག་ན་ཡང་། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན།

དེས་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དེ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྲུང་བའི་རང་བཞིན་དེའི་སྤྲེང་ནས་ཡོང་བས་ན། ཡན་བདེའི་
འབྲུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས། །དམ་ཆོས་བསྐྱབས་ལས་
བྱུང་སྟེ། །ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་སྦྱོན་ཀྱང་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱང་
ཟུག་དེ། སྦྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་
དགོས་ཤིང་། སྦྱོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་དེར་ཆོས་ཞེས་
བྱ་ལ། བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཆོས་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་འཛིན་པ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་དག་སེལ་
ཞིང་། དེ་ལས་སྦྱོབ་པ་དང་། དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
པས་ན། ཡན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས། །དམ་
ཆོས་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་
ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཡོད་ལ།
ཆོས་ཉམས་ལེན་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་ཐབས་མེད།
ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ན་ག་ལེར་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡོང་
ཏུ་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོས་མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་དེ་ཆོད་དཔག་
བྱུང་བར་དཀའ་ལ། སྦྱོམ་ལམ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ཆོད་དཔག་བྱ་ཏུ་ཅང་

གི་ཁག་པོ་ཡིན། མྱོམ་ལམ་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟངས་ནས་བསམ་
 མོ་གཏོང་ཆུ་ཡོད་ཀྱང་ཆོད་དཔག་བྱ་ཆུ་ཅུང་ཟད་ཁག་པོ་ཡིན། མྱོར་
 ལམ་དང་། ཆོགས་ལམ་བཅས་ལ་འདི་ལྟར་བསམ་མོ་ཞིག་བཏང་ན།
 ཆོགས་མྱོར་གྱི་ལམ་དང་པོ་བ་མོ་སྒྲུབ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་དེ་འདྲར་ཅུང་ཅི་བསམ་མོ་ཞིག་བཏང་ན། ཆོར་ཆུ་ཡོད་
 པ་དང་ཕྱོ་བ་ཅུང་ཟད་ཁ་ཆུ་ཞིག་ཡོད།

དེས་ན། ཆོད་དཔག་བྱས་ཏེ་དེ་གོམས་ན་ཉམས་མྱོང་རིམ་པར་
 ར་ཆེར་བྱིན་ཏེ་མྱོར་ལམ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་ས་རེད་བསམ་པ་ཞིག་དང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཡོང་
 ས་རེད་བསམ་པ་ཞིག་སྟེ། ཐོག་མར་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེར་གོ་བ་
 ཞིག་ཆགས་ཤིང་། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསམ་མོ་ཞིག་བཏང་ན། མོ་
 དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཅིམ་པ་ལྟར་གྱི་མོ་ཞིག་ད་ལྟ་ཡོང་གི་མེད་ཀྱང་།
 ལད་སྒྲོས་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཡོང་ཆུ་ཡོད། འདི་ལྟར་བསམ་མོ་ཞིག་བཏང་
 ན། འདི་གོམས་ན་གང་འཆོམས་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་རོ་
 གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ཞིག་ཡོང་ས་རེད་སྒྲུམ་པ་ཞིག་མྱོར་གར་གྱི་འདུག་
 ཅིང་། དེ་བཞིན་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཞེས་པ་དེ་ཡང་། མྱོད་འཇུག་ལས།

གོམས་ན་སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །

དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གོམས་ན་ཐོག་མར་བསམ་པ་དེ་ལྟ་
བུ་བྱུང་ན་ཏུ་ཅང་གི་ཡག་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། ངས་ངེ་ལྟར་སྒྲོམ་བྱུང་བསམ་
པ་ཞིག་སྒྲོར་ཤར་བ་དེ་རིམ་བཞིན་གོམས་སྐབས། གང་འཆམས་གྱི་
སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོང་བྱ་ཡོད། འདྲུས་བྱས་སོ་ན་མི་
གནས་པ་ཡིན་པས། ཡོ་བརྒྱར་མི་སྐྱེས་སྐྱམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ད་གཟོད་སྐྱེ་
འོང་བ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་སྒྲོམ་སུ་ཡོད་པ་
ལྟར་དངོས་གནས་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོད་དཔག་བྱེད་སྐབས།
དེ་སྤྲས་མི་ཉོགས་སྒྲོ་འབྲས་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ག་ལེར་ཉོག་པ་གོམས་ནས་མི་ཉོག་
པའི་སྒྲོར་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་སྒྲོ་དེ་ག་ལེར་དོན་དེ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོང་བྱུང་བ་ཞིག་སྒྲོར་སྐབས་
སྐབས། རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་ས་རེད་བསམ་པ་སྒྲོར་ཤར་བ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོགས་བཅད་
དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

དམ་ཆོས་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གོང་

དུ་བཟོད་པ་ལྟར། མཐོར་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མར་
 རགས་པ་ཞིག་ནས་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་རྒྱ་འགོ་བཙུགས་ཏེ། དེ་ནས་
 བསྐྱར་བཅོས་དེ་ཏེ་ཕྱད་དང་སྟོབས་ཏེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་
 གཉེན་པོ་རྒྱུ་རིམ་དང་། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉེན་
 པོའི་ཕྱོགས་དེ་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་སྐབས་ནས་གོམས་རྒྱུ་ལས་ང་རང་ཆོས་
 ཁག་པོ་ཡིན། གཉེན་པོ་འཇམ་ལེགས་པོའི་ཕྱོགས་དེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ནས་
 ག་ལེར་བྱགས་ཏེ་ཆེར་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་དང་། སྤང་བྱའི་ཕྱོགས་
 དེ་དག་ནི། དཔེར་ན། ཐོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་རགས་
 པ་དེ་དག་སྟོམ་ཞིང་། མི་དགེ་བཙུ་སྟོང་པའི་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་
 དེ་དག་སྟོམ། དེ་ནས་ངག་གི་ཉེས་པ་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཡིད་ཀྱི་
 ཉེས་པ་སྟོམ་པ་དེ་དག་ཅུང་ཟད་སྤུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

དེས་ན་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་ཞེས་རགས་རིམ་ནས་དང་། དེའི་
 གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་ད་ལྟ་སྟོ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པས། ལས་སྐྱ་ས་
 ཞིག་ནས་འདི་ལྟར་འགྲོ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཞོག །

ཅེས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པའི་བསོད་
 ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སམ། སྟུག་པ་མི་དགེ་པའི་ལས་དེ་དག་སྟོམ་

རྒྱ་ནི་རིམ་པ་དང་པོ་དང་། དེ་གང་ལགས་ཤེ་ན། སྲོག་གཙོད་པ་དང་།
 མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་། རྩན་དང་།
 སྤ་མ། ཆོག་རྩུབ། ངག་ཀྱལ་བཅས་ངག་གི་ལས་བཞི། བརྒྱབ་སེམས་
 དང་། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བཅས་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་
 སྦོམ་རྒྱ་ནི་རིམ་པ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལུས་དང་ངག་
 གི་ཉེས་སྦྱོད་སྦོམ་རྒྱ་དེ་གསུངས་ཡོད། དེ་མིན་བརྒྱབ་སེམས་དང་།
 གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་ཞེས་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སླེབས་
 ཀྱི་ཡོད་སྟབས་ཅུང་ཟད་སྤ་རུ་བྱིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཡར་སླེབས་སྐབས།
 དེ་ཉིད་ལས།

བར་དུ་བདག་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །

ཞེས་བར་དུ་ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་དང་། དེ་ཡང་འཛིག་
 ལྟར་སྤ་རགས་མ་སྟེ་བར་བཤད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམ་
 ཡོད་དུ་ལྟ་བའི་འཛིག་ལྟ་རགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། ངའི་སྣམ་པའི་སྒོ་གང་ལ་སྟེས་སའི་ང་
 དེ་ཉིད་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་འཛིག་
 ལྟ་རགས་པ་དང་། དེ་ནས་འཛིག་ལྟ་སྤ་བཞི། ངའི་སྣམ་པ་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟེས་སའི་ང་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་

འཛིན་པ་འཛིན་ལྟ་སྒྲ་བ་བཅས་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་ངར་འཛིན་ལ་
གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་དེའི་འཁོར་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྤང་གི་ཉོན་
མོངས་དེ་དག་ཤུགས་ཆུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ཞིག་དང་། རིམ་བཞིན་སྤོང་
བ་ཞིག་ཡིན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

མཐའ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བརྒྱུག་པ། །

ཞེས་པ་འདིར་འགྲེལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། འདི་
ལྟར་དུ་བཀྲལ་ཡང་བཀྲལ་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྙམ། མཐའ་མར་ལྟ་ཞིག་
ཀུན་བརྒྱུག་པ། ཞེས་པ་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱོང་
བ་ལ་སྦྱར་ན། དེ་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དུ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་ཡིན། སྦྱེས་བྱ་ཆུང་དུ་འཁོར་ལམ་རིམ་དང་། སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་
རིམ། སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་བཅས་གསུམ་ཡོད། དཔུ་མ་བཞི་
བརྒྱ་པར། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱུག་པ་དང་གཅིག་ བར་
དུ་བདག་ནི་བརྒྱུག་པར་བྱེད་པ་དང་གཉིས། མཐའ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་
བརྒྱུག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་དེ་ཡིན།

ཡང་ན། བཀྲལ་ལུགས་གཞན་ཞིག་ལ། བསོད་ནམས་མིན་
པ་དང་པོར་བརྒྱུག་ ཅིས་པ་ནི་དལ་འཕྲོར་དོན་ཆེ་རྟོག་དཀའ་བསམ་
པ་དང་། མི་རྟག་པ་བསམ་པ། རྒྱབས་འགྲོ་བསམ་པ། ལས་འབྲས་

བསམ་པ་བཅས་བཞི་པོ་འདིས་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཞོག་
པ་དེ་ཡིན། ཅེ་བར།

དལ་འབྱོར་གྱི་ཆེན་ཆེད་དཀའ་ཐོབ་དུས་འདིར། ।

ཞེས་པ་འདིས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་ཆེད་དཀའ་བ་དེ་བཤད་ཀྱི་
ཡོད། དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་སྐྱབས་པའི་ཉེན་འདི་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས། ཆོས་རབ་དུ་རྒྱལ་
འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་དེ་ཅང་གི་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། སོ་སོར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དེ་ཅང་གི་གལ་འགངས་
ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ནས་
བསམ་ཐོ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཏན་
ལ་ཕབ་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། ཆོས་རབ་དུ་རྒྱལ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་དེ་དེ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ནི་ང་རང་ཆོ་མིའི་ཁྱད་པར་
ཆོས་རབ་དུ་རྒྱལ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལས། དུད་འགོ་
དག་ལ་སྤྲན་ཆོགས་ཤིང་ཡོད་ན་ལས། དེ་མིན་དེ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།

མདོར་ན། མིའི་ཁྱད་པར་དེ་བསམ་ཐོའི་རྒྱས་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་
ཡོད་པས་ན། མི་ལུས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མི་
ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཅམ་མ་ཟད། ནང་གི་སྤྱིན་མིའི་ཁྱད་

པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ། མུད་པ་དེ་མེད་སྟོང་གེད་སའི་ཡུལ་
 ཆོ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་གཞག་གཅིག་ཕྱ་མིན་པར། རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་ཞིག་དང་། མཁ་ཞག་གཏན་
 གྱི་མདུན་མ་བསྐྱབ་རྒྱ་འི་སྒོ་བ་སྟོང་གེད་ས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བསམ་
 སྒོ་གཏོང་ས་ཡོད་པའི་རྒྱུན་ཞིག་འཇོམས་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་དལ་བ་དང་འཕྱོར་པ་ཞེས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་
 འདི་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡོང་ཁོམ་ཡོད་པ་དང་། ཡོང་ཁོམ་མི་ཡོང་བའི་
 མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་དལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་
 ཆོས་ཆོས་རབ་དུ་མས་འབྲེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པ་བྲེད་སའི་ཆོས་
 འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱབ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་དུ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
 རྒྱུན་དེ་དག་ལ་འཕྱོར་པ་ཞེས་བཞེད་ཀྱི་ཡོད། འཕྱོར་པ་དེ་དག་ཆང་
 བ་ཞིག་ལ་དལ་བ་དང་འཕྱོར་པ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན། བྱ་ཆེན་ཞེས་པ་
 རིན་པོ་ལྔ་ལྟར་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

མི་ཡི་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །

སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་པོ་ཆེ་ལས་སྟོལ། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་སྙན་ངག་གི་སྐད་ཆ་ལྟར་
 བྱས་ཏེ། དལ་འཕྱོར་གྱི་ལུས་འདི་བྱ་ལ་སྐྱར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འཕྱོར་

གྱི་གྲུ་ཆེན་ལུས་ཉེན་འདི་ཡང་ཡང་རྗེ་དང་འཁོར་ཁོང་། དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་
 དུ་མ་ཆོག་པ་པོ་ལྟེང་ནས་ཡོང་དགོས་པ་སྟེ། སྤྱིར་དཔེ་འབྱུང་གི་
 ལུས་ཉེན་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་གཞི་
 བཟུང་། དེའི་ཐོག་ལ་ཆེ་རིང་བ་དང་། ནད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་
 གི་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་སྤྱི་
 བྱས། དེ་ནས་འཆི་ཁར་རང་གིས་དགེ་བ་བསགས་པ་དེ་དག་དཔེ་འབྱུང་
 གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་ཐོག་བསམ་པའི་བསྐྱོད་བདེ་སྟོན་
 ལམ་གྲགས་དུག་པོས་མཆོམས་སྤྱིར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མའི་
 ལུས་ཉེན་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཆོར་ཐོག་མར་གཞི་མ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་
 བྱིས་སྤྱི་ནང་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། དེའི་ཐོག་དུ་ཆེ་འདིའི་
 བསྐྱེན་བཀྱར་དང་སྤྱིན་གྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིན་པར་ཆེ་སྤྱི་མའི་ཆེད་དུ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། གཞན་ལ་འཆོ་བ་མི་
 བྱེད་ཅིང་འཆོ་བ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ བསྐྱེད་པ་
 དང་། བཙོན་འགྲུས་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་གམ།
 དེ་བཞིན་སྟོན་ལམ་དེ་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྤྱིར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་།
 འཆི་ཁར་ཆེ་འདིའི་གཉེན་ཉེ་དུར་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་རང་

གི་དག་པོར་ཁོང་ཁོ་ཟས་ཏེ། ངས་དག་དེ་ཐུབ་མ་སོང་བས་མ་པ་ལྟ་བུའི་
 ཆགས་སྒྲུང་དྲག་པོའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་ཞིན་པའི་ངང་ནས་ནམ་ཤེས་རགས་པ་
 བསྐྱུས་འགྲོ་བ་པལ་མོ་ཆེ་འདི་ལྟར་ཡོང་གི་མེད་དམ་སྙམ། གཙོ་ཆེ་
 མོས་དངངས་སྒྲག་དང་། འཇིགས་སྒྲུང་གི་འོག་ནས་འགྲོ་མཁན་པལ་
 ཆེར་མང་བ་ཡོད། ཐད་ཀར་ཆེ་བྱི་མའི་ཆེད་དུ་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསྐྱོ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཁག་པོ་རེད། དེས་
 ན། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འབྱོར་ལུས་ཉེན་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྐྱབ་
 ཏུའི་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་
 མིན་ནའང་། རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་མེད་པ་དང་།
 ཡང་ན་རྒྱ་ལྷགས་ཆེན་པོ་བསགས་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོ་བུར་སྒྲོ་བུར་དུ་ཁོང་
 ཁོ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་དེས་ཀྱང་། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་ཁོང་བ་ཡོང་བའི་
 དགོ་ཅ་དེའི་རུས་པ་བཙོམ་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།

བསྐྱེལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །

སྒྲིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །

ལེགས་སྦྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །

ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོང་ཁོས་དགོ་ཅ་འཛོམས་ཞེས་བཤད་གྱི་

ཡོད། དེ་བཞིན་ལོག་ལྷ་སྟེ། ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 དེ་ཡང་། ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དཔུང་པ་རིམ་པར་
 བྱས་མཐར་གང་འཆོམས་ནས་ཤེས་རབ་འཆལ་ཏེ་ལོག་ལྷ་འབྲེན་པའི་
 ཉེན་ཁ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་ལྟ་
 བྱ་སྐབས་མེ་ལོག་ལྷ་རྩེས་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་
 ལྟ་བུའི་ལོག་ལྷ་སྟེས་ན།

ལོག་པར་ལྷ་བས་རྩ་བ་གཅོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་རྩ་ཡོངས་ཤོགས་གཅོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་
 མི་ཤེས་ཀྱང་། ལོག་ལྷ་ས་དགེ་རྩ་འཛོམས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་སྦྱུབ་དཀའ་ཞིང་། དེར་འགལ་སྤྱོད་
 མང་བའི་གནས་སྤངས་ཀྱི་ལོག་ནས་དལ་འབྱོར་རྩེད་པར་དཀའ་བ་
 གསུངས་པ་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱུ་ཆེན་རྩེད་དཀའ་ཐོབ་དུས་འདིར། ཞེས་
 དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ངོས་བཟུང་སྐབས་དལ་འབྱོར་དོན་
 ཆེ་བ་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱོད་ཀྱི་འགལ་སྤྱོད་བྲལ་ཞིང་། མཐུན་སྤྱོད་འཛོམས་སྐབས་
 འདི་སྤྱོད་གཏན་མཐུན་སྦྱུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དོན་ཆེ་བ་
 དང་། དེ་ནས་རྩེད་དཀའ་བ་བཅས་དེ་ལྟར་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས།

གྱི་དུས་ཚོད་པལ་མོ་ཆེ་ནས་གཡེང་གི་གཞན་དབང་དུ་ཕྱིན་ན་ཡར་རྒྱས་
འགོ་རྒྱུ་ཅ་བ་ནས་མེད། བོད་གངས་ཅན་མྱོངས་གྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་
རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
དབང་ཕྱག་མི་ལ་བཞད་པའི་དེ་རྗེས་སྐུ་ལས་བསྐྱོན་པ་ལྟར་ང་ཚོས་དེ་
ལྟར་བྱེད་བྱབ་རྒྱུ་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་ན་འང་། དེར་དམིགས་དཔེ་བལྟས་
དེ་ཚོས་ཞེས་པ་དེ་དཀའ་ལས་རྒྱག་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མ་པ་དེ་འདྲ་
ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན། ཅ་བར།

བདག་གཞན་འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་བརྒྱལ་བུའི་ཕྱིར། །

ཉིན་དང་མཚན་དུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་ནི། །

ཉན་མེས་ས་བསྐྱོམ་པ་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ཡིན། །

གཉེན་གྱི་ཚུགས་ལ་འདོད་ཆགས་རྒྱ་ལྡར་གཡོ། །

དགྲ་ཡི་ཚུགས་ལ་ཞེ་སྒང་མེ་ལྟར་འབར། །

བླང་དོར་བརྗེད་པའི་གདི་ལྷག་ལུན་ནག་ཅན། །

ས་ཡུལ་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་ས་ཡུལ་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་དུ་གསུངས་འདུག་
ཅིང་། ང་ཚོ་བོད་པ་བཙན་བྱོལ་བ་ནམས་དང་དུ་བླང་སྟེ་ས་ཡུལ་སྤངས་

པ་མིན་ནའང་། རོན་དུ་པ་ཡུལ་སྤངས་པ་ཆགས་ཡོད། སྤྱིར་ཆགས་
 སྤང་སྤྱེ་སའི་ཡུལ་ནི། རོ་ཤེས་པ་ནམས་ལ་ཆགས་སྤང་སྤྱེ་བ་ལས། རོ་
 མི་ཤེས་པ་དག་ལ་ཆགས་སྤང་སྤྱེ་བྱ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་རང་ཉིད་
 གྱི་རོ་ཤེས་མང་པོ་ཞིག་རང་གི་ཡུང་པར་ཡོད་སྟབས་གཙོ་བོ་པ་ཡུལ་སྤྱོད་
 བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཆགས་སྤང་སྤྱེ་སའི་ཡུལ་དེ་ལས་ཐག་སྤང་
 དགོས་པས། པ་ཡུལ་སྤྱོད་བ་རྒྱལ་སྤྱས་ལག་ལེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྤང་སྤྱེ་སའི་ཡུལ་ངན་སྤངས་
 ཆེ་དགེ་མཚན་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཅ་བར།

ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིལ། །

ནམ་གཤེད་མེད་པས་དགེ་རྒྱུ་ར་ངང་གིས་འཕེལ། །

རིག་པ་དྲངས་པས་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྤྱེས། །

དཔེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྤྱས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པས་ཕན་ཡོན་དེ་དག་གསུངས་ཤིང་། ཐོག་མཐའ་མ་ལས།

གང་ཆེ་ཤིན་དུ་ཟབ་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ། །

བསམ་བློ་ལྗོ་ཡིས་ངེས་ཤེས་རྟེན་པའི་ཆེ། །

ཆེ་འདིའི་འབྲི་བ་ཆོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། །

དཔེན་པ་བསྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། མདོར་ན། ཐོག་མར་ཐོས་
བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས། དེས་པ་རྙེད་ནས་ཐོབ་པའི་དོན་
དེར་སྒོ་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉིན་མཚན་སྒྲེལ་ནས་
ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐོག་ནས། ཉིན་དང་མཚན་དུ་
གང་བསྒོམ་རྒྱུའི་དོན་དེར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམས་ཤིང་གོམས་པར་
བྱས་པ་དང་། འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་འཕྲོ་རྟོད་རྒྱུ་གཤེད་གི་གཞན་
དབང་དུ་ཕྱིན་ན། དཔེར་ན། མེ་སྒྲ་མའི་རྫོང་དེ་དག་ཡལ་ཞིང་། གཞི་
ནས་མེ་གསར་པ་ཞིག་འགོ་ཚུགས་པ་ལྟར་རུས་པ་དེ་ཅུ་མི་ཐོན་པས་
ནམ་ སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་རྫོང་མ་ཡལ་བའི་གོང་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྫོང་གསར་
པ་སྒྲེ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ན། རྫོང་དེ་ཤུགས་ཤིང་ཆེར་འགྲོ་བ་ལྟར།
ང་རང་ཆོས་ཤིང་ལྟར་སྒོམ་པའི་དམིགས་རྣམ་དེ་དག་གི་ཅི་ལྟ་བུ་མ་ཡལ་
བའི་ཐོག་ནས་དམིགས་རྣམ་སྒྲིང་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒྲེ་རྒྱུ་དེ་ཡང་གནད་འགག་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིད། ཐུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། དམིགས་
སུ་བཀར་ནས་སྒོམ་རྒྱུ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་དེ་ཡིན་ལ། ཐུན་མཚམས་ཞེས་
བརྗོད་སྐབས་ཤིས་ཐོབ་ཀྱི་ཚོད་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེ་འཆོ་
དགོས་པས་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྒྲིབ་ལམ་ཡོད་ཅིང་། སྒྱུར་བཏང་

བཤད་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷོ་ལོས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཡང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། འོན་
ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོ་སྒོས་བཏང་སྟེ་བསྐྱེད་
ན་ཡོང་ཐབས་ཅུ་བ་ནས་མེད། དེ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་མེད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན།
རེ་བྱུང་གིས་ཆོ་སྒོས་བཏང་སྟེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེ་འདི་ཡང་འཛིག་ཉེན་
ནག་པོ་སྟེ་ཆགས་སྤང་དང་། གཡོ་སྒྱུ་དང་། དན་འབྲུལ། རྒྱག་རྩན།
དམ་པ་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་མི་ཆེ་སྤྱུལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར། ཡ་རབས་
སྤྱོད་བཟང་གི་ཐོག་ནས་མི་ཆེ་སྤྱུལ་བ་ཞིག་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷོ་ལོས་ཀྱི་ལས་ཀ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་
པ་ཡིན། རྒྱ་དགོང་དང་། དེ་མིན་རང་ཉིད་ལ་གྱུར་གསེང་ཡོད་པའི་
དུས་ཚོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་གཡོང་འདྲུ་འཛིའི་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་
བར། དཔེ་ཆ་སློབ་ནས་ཅུང་ཟད་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་དང་། དམིགས་
རྣམ་སྤྱོད་བ། སྒྲོམ་ཅུང་ཟད་རེ་རྒྱག་པ་བཅས་བྱས་ན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་
ཡོད།

ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོ་གང་
ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཕྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡལ་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་
དགོས་པ་དེ་དག་གསུངས་ཡོད། ཡང་ན། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་

ཁྱིལ་རྒྱུ་དེ་དག་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་མང་པོ་མཉམ་དུ་གཤིབས་
འདྲིས་ཀྱི་ད་སྐབས། བདེ་སྤྱད་སྒྲུབ་མཁོག་མ་ཐོང་སྐབས་དེས་པ་རྒྱེད་
པ་ལ་འང་ཐན་ཐོག་མ་ཡོང་གི་ཡོད།

དཔེར་ན། དཔལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་ཆེད་དཀའ་དང་། འཆི་པ་
མི་རྟག་པ་ལོགས་གོང་དུ་བཞུགས་པ་སྟུང་། ཐུན་ཅི་ལོགས་གོང་པ་བཞི་
ཞེས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ཞེན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་
ཞེན་པ། རྟུག་པ་སྐྱལ་བ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་
དུ་ཞེན་པ་བཙས་ཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་གང་འཆོམས་ཤིག་བསམ་མོལ་བྱ་
རྟེན་ཤེས་པ་ལ་བརྩོན་ཞུ་ཞིག་ཡིད་ན། ཐུན་མཆོམས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་
སྤང་འདྲ་མིན་འཕྲད་སྐབས། ཨ་ཅི་མི་གཙང་བར་གཙང་བར་ཞེན་
པས་མགོ་སྐྱོར་འདི་སྟུང་བེབས་གྱི་འདུག མགོ་ལོག་འདི་འདྲ་ཅིད་གྱི་
འདུག་བསམ་པ་དང་། གང་དྲག་ཅི་དྲག་བསམ་པ་སྟུང་ཤེས་པ་སྐྱེབས་
རྒྱ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཞེན་ནས། རང་ཉིད་
ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ཡིན་ན་ཡང་། ཆགས་སྤང་གི་ལས་ཀར་ལོ་བརྒྱ་
ཕྱག་དང་སྟོང་ཕྱག་གི་འཆར་གཞི་སྒྲིག་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་དག་
རྟག་འཛིན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་ཐུན་པའི་ཉེས་སྒྲིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་
བསམ་ཤེས་ན་སྤང་སྤྱིད་གདམས་ངག་དུ་ཤར་ཞེས་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད།

དེས་ན་བྱམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསམ་ཆོ་བཏང་པའི་དོན་གནད་མང་
 པོ་ཞིག་བྱམ་མཆོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ར་འཕྲོད་པོགས་འདོན་ཡོང་གི་ཡོད་
 ལོ། བྱམ་མཆོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་པོགས་འདོན་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་གསར་
 པ་འཕམ། རྒྱང་སྤྱོད་གདམས་ངག་དུ་གར་བ་ལྟ་བུ་ཕྱན་བུ་ཡོང་བ་དེ་དག་
 རྒྱར་ཡང་བྱམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསམ་ཆོ་བསྐྱར་དུ་བཏང་ན་དེས་པ་རྒྱར་
 ཡང་རྟེན་པ་བཅས་འདི་ལྟར་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན།

བྱམ་དང་བྱམ་མཆོམས་སྒྲེལ་ནས་འདི་ལྟར་དུ་བདུན་ཕྱག་དང་།
 ལོ་རྒྱུད་དང་། ལོ་དེ་ཡང་ལོ་བཅུ་ཕྱག་གཉིས་གསུམ་རིམ་བཞིན་འདི་ལྟར་
 དུ་ཕྱིན་ན། སེམས་ཞེས་པ་ནི། འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་
 པས་འགྱུར་བ་འགོ་བ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་གཏན་འཁེལ་ཞིང་། འགྱུར་
 བ་ཐེབས་པའི་འབྲས་བུར་རང་ཉིད་སེམས་སྦྱིད་པ་དང་། སེམས་སྦྱིད་
 པའི་ཆ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྲིམ་ཆང་ཡང་སྦྱིད་པ། དེ་བཞིན་སྦྱི་ཆོགས་
 དེ་ཡང་སྦྱིད་པ། གཞན་ཡང་ལུས་བདེ་ཞིང་དེའི་ཐོག་ནས་ཆེ་རིང་བ་
 དང་། ཇི་ཅམ་གྱིས་ཆེ་རིང་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགོ་སྟོར་གྱི་ཐོ་སྒྲ་སྒྲ་
 མཐུད་ནས་སྦྱང་པ་བཅས་བྱུང་ན། ཆེ་འདིར་ཡང་གང་འཆོམས་ཀྱི་གདོང་
 ཐོབ་པ་དང་། ས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཆེ་རབས་
 ཐུ་མ་ནམས་སུ་ཡང་། ཆེ་འདིར་དགོ་སྟོར་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པ་

དང་། འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲིགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྡོམ་བ་ཡག་
 པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྤྱིན་ན། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་
 བཟང་པོ་ཐོབ་ཐུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་
 སྤྱིན་འཕྲད་པ་བཅས་བྱུང་ན། སྤྱིད་འདུག་ལས།

དེ་བས་སྤྱི་ངལ་ཀུན་སེལ་བའི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་ནས། །

བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། །

སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྤྱིད་ལུག་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་རྟེན། ད་ལན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་
 པ་འདིའི་སྤྱིང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་སར་འགྲོ་བའི་འཆར་གཞི་མ་
 འབྱུག་པའི་མོ་རིམ་ཞིག་བསྒྲིག་ཐུབ་ན། དེ་ནི་ཤིན་དུ་ལེགས་པས་དེ་
 རྟེན་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་ལ། ཅ་བར།

ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་མཇེའ་བཤེས་སོ་སོར་འབྲལ། །

འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་རྟོར་རྩམ་བུལ་དུ་ལུས། །

ལུས་ཀྱི་འགྲོན་ཁང་རྣམ་ཤེས་འགྲོན་པོས་ཐོར། །

ཆེ་འདི་སྒྲོམ་བཏང་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་ང་རང་ཚོ་ཆེ་འདིར་ཚུགས་གཅིག་ནས་མི་གཙང་བར་
 གཙང་བར་འཛིན་པ་དེ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཞེན་པ་གཉིས་
 གཙོ་བོ་བཤད་ཅིང་། དཔེར་ན། མི་གཙང་བར་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་
 པ་དང་། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
 དང་། གཉེན་ཉེ་དུ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ང་ཚོས་ཞེན་ཆགས་སྦྱེ་སྐབས་།
 དེ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་སྒོར་སྦྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན།
 ལུས་དང་གཉེན་ཉེ་དུ་ལྟ་བུར་བཅིས་ཀྱང་། ཚུགས་གཅིག་ནས་ལུས་
 དེ་མི་གཙང་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ཏེ།
 མི་གཙང་བར་གཙང་བར་ཞེན་པའི་གཙང་ཞེན་དེའི་དབང་གིས་ཆགས་
 པ་སྦྱེས་པ་དེ་དག་ལ་མི་གཙང་བའི་རྣམས་ལ་དུག་གིས་འདུས་པའི་གོང་
 ལུ་ཡིན་པའི་བསམ་མཐོ་གཏོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཉེན་ཉེ་དུ་ཡིད་དུ་
 འོང་བ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ལུས་ཀྱི་ངོས་ནས་བསམ་
 མོ་བཏང་བ་དང་། བརྗོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ལྟར་མི་གཙང་
 བའི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བསམ་མཐོ་བཏང་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད།

དེ་བཞིན་སེམས་ལ་ཆ་བཞག་ན། སེམས་ལ་ཕྱི་དངོས་པོའི་
 གཙང་བཙོག་ལྟར་བརྗོད་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་མི་ཆགས་སྤང་དང་ཕྱག་
 དོག་ཆ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་སེར་སྤྲེལ་པོ་དེ་རིགས་ལ་དེའི་སེམས་གཙང་

མ་དེ་ཅམ་མེད་ཅེས་དང་། ལྷག་བསམ་ཡག་པོ་མེད་ཅིང་མགོ་བདེ་
 དན་འཕུལ་བྱེད་མཁན་དེ་དག་ལའང་། མི་དེ་སེམས་གཙང་མ་མེད་
 ཅེས་ང་ཚོས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡིད།

དེ་བཞིན་བསམ་མོ་བཏང་ན། ང་རང་ཚོའི་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་
 དུག་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས། ཉ་ལམ་ཐུ་ཚོད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའི་
 ནང་དུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྒྲེས་པའི་གོ་སྐབས་ད་ཅང་མང་བས་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བསམ་མོ་ཞིག་བཏང་ན། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 འོད་གསལ་བ་གཙང་མ་ཡིན་ན་ཡང་། མོ་བུར་བའི་དྲི་མས་གཡོགས་
 བས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་གཙང་ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་སེལ་བ་ལ་ཕན་གྱི་ཡིད།

མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པར་དུ་ཡིན་
 ཉེ་། རང་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་ཉེ་དུ་དང་། རྩེ་མོངས་སྦྱོད། རང་ལུས་
 དང་བཅས་པ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དང་། སྐད་
 ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་ལ། དེ་
 ཡང་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བསམ་མོ་བཏང་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་
 ཆགས་སྤང་དེ་དག་ཡོང་གི་ཡིད།

དེ་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནི། གཙོ་

པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་ཞེན་མཁན་དེ་ཙམ་མེད་ལ།
 དེས་ཕུང་བ་དེ་ཙམ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་
 བདེ་བ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པ་དེར་བདེ་བར་ཞེན་ནས་ཆགས་
 སྤང་གི་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ཡིན་ཚུ་ལ་བསམས་ནས། མཐར་གུད་པས་བསྐྱེད་འགོ་བ་དང་། བདེ་
 བ་རང་མཚན་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་
 བ་ལ་བདེ་བར་སྤྱོད་པའི་སྒོ་རན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དེས་ཕུང་བ་དེ་དག་སེལ་
 ཞིང་། དེ་ནི་སྤྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྤྱེས་ཀྱི་ཡོད།

ཆུག་པར་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། དེས་
 ཕུང་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ། མི་
 གཙང་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཞིག་ཡིན་པ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་ངེས་
 པ་རྟོན་ཐུབ་པའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་བ་ཀྱི་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཅ་བ་
 ནི། བོང་དུ་ཁྱུས་པ་ལྟར་ཆགས་སྤང་གི་གཞི་བཙུག་སྟེ། ང་ལ་ཡིད་
 དུ་འོང་བ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་དེར་ཆགས་ཤིང་། ང་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 བ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་དེར་སྤང་བ་བཅས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་
 མི་འོང་བ་སྤང་སའི་ང་དེ་ཉིད་མེད་ན། ལག་པ་ལ་གཅིག་གི་བསྒྲིག་པ་

ལྟར་དུ་གྱུར་ཞིང་། སྤྱིར་ང་དེ་ཉིད་མེད་པ་མིན་ཞིང་། ང་དེའི་དོན་
 དུ་གཉེས་བྱའི་ནམ་མཁུན་ཡོད་ལ། ང་དེའི་དོན་དུ་གཉེས་པའི་གཞན་
 དོན་བསྐྱབ་སྐྱུ་ཡོད་ཀྱང་། ངར་ཞེན་ལུགས་ལ་བྱད་པར་ཡོད། ང་
 ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་འདྲན་ཡང་། སྒོ་གཅིག་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་
 ལ་ང་རྗེ་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་དུ་དོས་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་ངར་
 ལྟ་ལུགས་གཅིག་ཡོད་ལ། ངར་ལྟ་ལུགས་དེའི་ཐོག་ནས་ང་སྐྱུ་མ་ལྟ་
 བྱ་མཐོང་པའི་སྒོ་ནས། ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་སེམས་ཅན་
 ལྟ་མ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་པ་སྒོ་མ་པ་དང་། མིང་རྗེ་
 སྒོ་མ་པ་བཅས་དགེ་པའི་སྒོ་དེ་དག་འདི་ལྟར་དུ་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་
 ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་པའི་སྒོ་དེ་དག་ཀྱང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
 གྱི་ནམ་རྟོག་གིས་སྒོ་བདགས་ནས་ཡོང་པའི་སྒོ་ངན་དེ་དག་ལ། སྒོ་
 འདོགས་གྱི་སྒོ་འཆར་པའི་གཞི་མ་ནི། ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་
 དུ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ངར་འཛིན་དེས་གཞི་བྱས་
 པ་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དེ་དག་ངར་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱས་ཏེ་
 ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་དེ་དག་ངར་འཛིན་གྱིས་
 གཞི་མི་བྱེད་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དེ་དག་ཡོང་བ་ནི་མི་གཙང་བར་

གཙང་བར་ཞེན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ། མི་
 ཉག་པ་ལ་ཉག་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་དྲུག་ཅེ་ནི་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་དེས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དེར་བསམ་ཆོ་ཞིག་གཏོང་
 དགོས་པ་ཡིན། ཅད་གཙོད་བྱས་ཤིང་། བསམ་ཆོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་།
 རང་གི་ཉམས་ཚུང་དང་འབྲེལ། དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ་འདི་ལྟར་
 བསམ་ཆོ་ཞིག་བཏང་ན་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་སྐབས་
 འདིར་མི་གཙང་བར་གཙང་བར་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་དང་། མི་ཉག་པར་
 ཉག་པར་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་མིན་ནམ་སྙམ།

ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་མངའ་བཤེས་སེམས་འབྲལ། ཞེས་རང་
 ཉིད་གྱི་དག་འཕྱོར་དཀར་དང་། རང་གི་ཆེ་འདྲིའི་ཡམ་གཉིས་དང་། གཉེན་
 ཉི་དུས་མཆོན་པའི་མངའ་བཤེས་ཏེ། རྣམ་ཐུན་ཞེན་ཆགས་སྦྱེས་ས་
 ངའི་གྲོགས་པོ་དང་། ངའི་གཉེན། ངའི་མངའ་བཤེས་ཞེས་བརྩི་སའི་
 ཡུལ་དེ་དག་གྲུང་ཡུད་ཅམ་ཞིག་འདུས་པ་ལས་མཐར་བྱལ་དགོས་པ་
 ཡིན།

གཉེན་ཉི་དུ་འཁོར་གཡོག་འདུས་པ་ཡང་། །

རྒྱང་ཆེན་པོས་ཤིང་ལོ་སྤྱངས་པ་འདྲ། །

དར་གཅིག་ནས་རི་རྒྱང་ཀུན་ཏུ་འཕྱོར། །

སྒར་མི་འཛོམས་འདུས་པའི་མཐའ་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡག་པོ་ཞིག་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ཞེན་
ཆགས་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན།

ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་མངའ་བཤེས་སོ་སོར་འབྲལ། །

འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་ཚོར་རྣམས་བྱལ་དུ་ལུས། །

ཞེས་གཏམ་ངན་དང་། ཇིག་པ་དང་། ལྷུང་བ་ནམས་ཁྱད་
དུ་གསལ་དེ་ཅིང་། རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་ཁྲིམས་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་
ན། སྡོམ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་མི་མཐུན་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་
ཉེ་དུ་དང་། འཁོར་གཡོག་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་གསོག་སྤང་བྱེད་པའི་
དོན་དུ་ལྷུང་བ་དང་ཇིག་པ་ཁྱད་དུ་གསལ་ནས་འདི་ལྟར་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྡོམ་ནས་བདེ་སྤྱག་གཏམ་ངན་ཁྱད་དུ་གསལ་ནས་
འབད་པས་བསྐྱབས་ཏེ། གཉིད་ཉལ་ལོང་ཡོད་མེད་ལྟ་བུའི་དུས་ཚོད་
བཏང་སྟེ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་ཚོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ས་ཁང་ས་ཁིང་། བཟོ་
གྲ་སོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་གི་བའི་ཉིན་དེར་འཛོག་
རྒྱ་དང་། ཨ་སྒོར་དུང་ཕུར་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གི་བའི་ཉིན་དེར་འཛོག་
རྒྱ་ལས་གང་ཡང་ཁྱེར་རྒྱ་མེད། མཐར་ཐུག་རང་གི་ལུས་དེ་ཐོག་མར་
མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བ་ནས་བཟུང་ངའི་ལུས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་།

གཅེས་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ལུས་འདི་ས་དགོས་དུས་བསྐྱེད། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་འདི་ཡང་མཐའ་མར་རྟེན་ལུས་
འགོན་ཁང་དང་འདྲ་བ་འདི་བརྟེན་པ་རྣམས་ཤེས་འགོན་པོ་དང་མཚུངས་
པ་དེས་མཐའ་ཐུག་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་སོ་སོར་འབྲལ་དེ། ལུས་རགས་
པ་འདིར་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་སེམས་རགས་པ་དེ་དག་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་འགོ་
རྒྱལ་ས། རྒྱུ་སེམས་རགས་པ་དེ་དག་འགགས་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་
སེམས་རགས་པ་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱུ་སེམས་སྤྱོད་
དེ་ལུས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་ལུས་དང་
ཁ་བྲལ་དེ་གཏན་བྲལ་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཆར་གཅིག་བྲལ་
བ་མིན་པར་གཏན་དུ་བྲལ་བ་ཡིན། ལུས་འདི་འཇིག་ནས་བྱལ་ཡང་
མི་ལྡོད་པ་ཡིན། ད་ལྟ་བར་དུ་ངའི་ལུས་ཞེས་ཏ་ཅང་རྩ་ཆེར་བཅེས་
ཤིང་། བདག་གིར་བཟུང་བ་ནི་དེ་ཉིན་ནས་བཟུང་གཏན་དུ་བྲལ་ཞིང་།
དུས་ནམ་ཡང་འཕྲད་མུ་མེད།

དེས་ན་ཆེ་འདིའི་ཞེན་ཆགས་ཡོང་ས་ནི་ནོར་ཡོངས་སྤྱོད་དང་།
གཉེན་ཉི་དུ། ལུས་དང་འབྲེལ་ནས་ཆེ་འདིའི་འདྲ་འཛིན་ཡོ་ལང་རྣམས་
ཡོང་བ་དང་། དེ་དག་ནི་འདུས་པའི་མཐའ་མ་བྲལ་བ་དང་། བསགས་
པའི་མཐའ་མ་འཛིན་པ། གསོན་པའི་མཐའ་མ་འཆི་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་

པ་དེར་བསམ་མོལ་བྱེད་ཆེ་ཏུ་གཤམ་ཆེན་གྱི་མོལ་དེ་བཟོག་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་འཆི་བ་མི་ཏུ་པ་བསམ་པ་ནི། རྒྱུན་གྱི་ཞིག་པ་
 རྩེ་རྒྱུན་གྱི་མི་ཏུ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཏུ་པ་རགས་པ་ང་རང་
 ཆོས་ནམ་རྒྱུན་མཐོང་བའི་མི་ཏུ་པ་རགས་པ་དེ་དག་བཤད་ཀྱི་ཡོད།
 དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་མི་ཏུ་པ་དེ་སྦྱེས་པའི་མཐའ་མ་འཆི་བར་ངེས་གིང་།
 འཆི་བ་དེ་ཡང་ནམ་འོང་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། འཆི་བ་ཐོག་དུ་བབས་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་གཉེན་བཤེས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་
 ཞིང་། ཕན་པ་ནི་འཆི་སེམས་སྤྱོད་མོལ་སྤྱོད་དུ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཇི་
 ཅུ་མ་ཡོད་པ་དེས་ཕན་པ་ལས། དེ་མིན་ལུས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཕུན་
 ཆོག་ས་དཔལ་ཡོན་མཐའ་དག་བཞག་སྟེ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་
 ཏེ་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་ཞེན་བཟོག་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་འགལ་ཆེན་གྲོགས་ངན་སྤོང་བ་ནི། ཅ་བར།

གང་དང་འགྲོགས་ན་དུག་གསུམ་འབྲེལ་འགྱུར་ཞིང་། །

ཐོས་བསམ་བསྒྲིམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་ལ། །

བུམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་མེད་པར་རྒྱུར་བྱེད་པའི། །

གྲོགས་ངན་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྐྱམ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་རང་གཞན་སྤང་བར་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་

འཕེལ་བར་འགྱུར་པའི་རྒྱུ་ལྟུང་གི་དང་གཞན་ཀྱན་ལ་ཕན་ཐོགས་
 པའི་སྟོན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྒྱལ་
 པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་གྱིས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བུམས་པ་
 དང་སྦྱིང་རྩེ་མེད་པར་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་རྩེ་བུའི་
 རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནི་རང་ཉིད་སྒྲེར་གྱི་དོས་ནས་གྲོགས་
 པོ་མཇུག་བཤེས་ཤིག་ཡིན་ཡང་། ཁོའི་ཤུགས་རྒྱུ་རེན་པ་ཞིག་རང་
 ཉིད་ལ་ཐེབས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས། དེ་ནི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ནམ་ཐིག་གྲོགས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་གྲོགས་ངན་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་སྒྲས་
 ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྒྱལ་པ་ལ། ཙ་
 བར།

གང་ཞིག་བསྟེན་ན་ཉེས་པ་ཟད་འགྱུར་གིང་། །

ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་རྒྱ་རྒྱར་འཕེལ་འགྱུར་བའི། །

བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རང་གི་ལུས་བས་ཀྱང་། །

གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱལ་སྒྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་འཕྲལ་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཁ་ན་མ་མཐོ་བའི་ཉེས་
 པ་འགོག་པ་ནས་བཟུང་། མཐར་ཐུག་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་བར་
 གྱི་རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་མཁན་དང་། དེ་བཞིན་འཕྲལ་གྱི་ཉེས་པ་

སྒྲིམ་པ་ནས་བཟུང་མཐར་ཐུག་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཚོས་སམ་ཤེས་བྱ་མཐའ་
 དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་མཐུན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་
 ལྟ་བུ་རིམ་བཞིན་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལྟར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དུ་
 འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ལྟ་བུ་རང་གི་ལུས་བས་ཀྱང་གཅེས་
 པར་འཛིན་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་ནི། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
 པ་དང་། སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་འདི་མི་གཞན་ལ་སྟོན་མཁན་ཚད་ལྡན་
 ཞིག་ཡོང་བ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་། འདུ་
 བ་བཞི་ཞེས་མཁོ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷན་པར་སྐྱ་བ། རོན་སྦྱོད་པ། རོན་
 མཐུན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། གཞན་ལ་བྱང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་
 པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བྱང་སྟེ་ཉམས་སྦྱོང་ཡོད་པ་ཞིག་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་
 པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོང་བ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་
 བྱེད་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ཚུལ་རང་གིས་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པས། མདོ་
 དང་བསྟན་པ་ཅོས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ནས་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
 པ་ཞིག་དགོས། མདོར་ན། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱལ་པའི་
 ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་

ལས།

བཤེས་གཉིན་དུ་ལ་བཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་བ། །

ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ལྷུག །

དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྤྲོ་མཁས་ལྡན། །

བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྟོབ་སྤངས་ལ་བསྟེན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་ཆོས་བཅུ་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ།
གཙོ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་
འཛིན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡོན་ཏན་བཅས་སྡེ་ཆན་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཐོག་མར་རང་ཉིད་
ལ་བྲུང་དོར་གྱི་གནད་སྟོན་མཁན་གྱི་བླ་མ་དེ་ཉིད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་
དགོས་པ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ན། དེར་མཆན་
ཉིད་གང་དང་གང་ཞིག་ཆང་དགོས་མིན་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས།
དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཆང་མིན་བདག་དཔྱད་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་
གསུངས་སོ།།

བདག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་དངོས་གནས་ཀྱང་མཐུག་འཕེར་ཞིང་། ལྷོས་
འཕེལ་བ། གདེང་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འདུག་ན་བཤེས་གཉིན་དུ་བྱས་ཤིང་། གདེང་

འཁོལ་བ་ཞིག་མེད་ན་ཆོས་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་
འགོ་ཐོང་དང་གོ་བསྐྱར་ལྟ་བུ་བྱེད་ཆོག་ལ། རྒྱ་མཐི་འདུ་ཤེས་བཞག་
ནས་ཆོས་ཉན་རྒྱ་ནི་བཏན་པོ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་
ནས་དད་ལོག་སྟེ་བ་དང་། མི་དགའ་བ་བྱེད་པ། རྫོང་བ་སོགས་བྱུང་
ན་ཡག་པོ་མེད་པས། ཐོག་མ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆན་ཉིད་
ཆང་མིན་བཏག་དཔུང་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟེན་
དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་བཟང་པོ་ཐོབ། ཕྱི་ཡི་རྒྱན་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་
གྱི་གསུང་རབ་མང་པོ་མཐུན་ཏུ་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་དེ་ཡང་།
སྟེས་པའི་མཐའ་མ་འཆི་བ་དང་། འཆི་བ་དེ་ཡང་ནམ་འོང་ངེས་པ་མེད་
པ། འཆི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་
བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་ཕན་པ་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ།
རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྟོན་དང་། གཉེན་ཉིད། ཐ་ན་རང་གི་ལུས་འདིས་
ཀྱང་ཕན་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། རྒྱུད་སྟེང་ལ་བག་ཆགས་བཟང་
པོ་ཞིག་འཛོག་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

བག་ཆགས་བཟང་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་འཛོག་དགོས་སམ་ཞེ་ན།

ཐོག་མར་བརྟན་པ་ལ་འདུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་རྒྱལ་མགོན་པོ་དང་།
 ཡང་ཆོག་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ལམ་ལོག་པ་ལས་ཁྱད་
 པར་འབྱེད་བྱེད་རྒྱལ་མགོན་དང་། ལམ་དམན་པ་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་
 བྱེད་སེམས་བསྐྱེད་ཅིས་པའི་རྒྱལ་མགོན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་
 པོ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱལ་མགོན་པོ་འཁོར་མཆོ། སྤྱིར་ཆོས་
 ལུགས་རང་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་རྒྱལ་མགོན་པོ་འཁོར་པའི་དད་པ་ནི། ཆོས་ལུགས་
 ཚང་མའི་ནང་དུ་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱལ་མགོན་
 པོ་འཁོར་མཆོ། དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བ་གྲགས་པས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །

ཐར་པ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱལ་མགོན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཁས་བླངས་ཤིང་།
 སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་དྲི་མ་ནམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གནས་རྒྱལ་མགོན་
 ཀྱི་འཁོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོད་པར་
 རོས་འཛིན་གྱིས་ཁས་བླངས་གིང་། དེ་འདྲ་རྒྱལ་མགོན་པོ་ཐབས་ཤེས་དེ་
 ཡང་། བདག་མེད་པའི་ལྷ་བའི་ཐོག་ནས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་སེལ་
 ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཁས་
 བླངས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཚུལ་སྟོན་མཁན་གྱི་རྒྱལ་མགོན་དེ་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་རེད་ཅེས་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་དགེ་འདུན་བཅས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་འདོད་མཁན་
དང་། དེ་ཡང་ཐར་པ་ཙམ་མིན་ཞིང་། ཐར་པ་ཙམ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་
གཞུང་ནང་དུ་ཐར་པ་འདོད་མཁན་ཡོད།

ད་ལྟ་སྐབས་འདིའི་ཐར་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཤེས་
ཤིང་སྒྲོམ་པའི་ཐོག་ནས། བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་སྤངས་པའམ་སྒྲོ་གཉེན་
པོས་བཅོམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེས་དངས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་ཐར་པ་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱས་
ཏེ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་ནི་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་པོ་དེ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་། སྐབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས།
སྐབས་དངོས་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྩི་བས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། རང་ཉིད་
ཀྱིས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་སེམས་ལ་བརྩོ་བཅོས་བརྒྱབ་སྟེ་རང་
ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལའང་ང་ཆོའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འདི་སེལ་རོགས་གནང་ཞེས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ཁུས་ནས་བྱིན་བསྐྱབས་གནང་བྱུ་ཞིག་མེད་པས། ང་

རང་ཆོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་གྱི་རྩ་སྤངས་ཤིང་། བདེ་བའི་རྩ་
སྤྱད་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ལས་ཐར་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་
ན་བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྤྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་ལ་ལུང་
གི་ཆོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད། དེ་ལྟ་སྤྱབས་དངོས་ཞེས་
པ་ནི། ཆོས་དགོན་མཆོག་ཅེས་པ་སྟེ། འཁོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
ཆོས་དང་། མདོར་ན། འཁོག་བདེན་དངོས་སུ་འདྲན་མཁན་གྱི་ཆོས་
དགོན་མཆོག་ལམ་བདེན་དེ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་འཁོག་པའི་ཡོན་
ཏན་ཏེ་སྤང་བྱ་གང་རུང་ཞིག་དངོས་སུ་སྤྱོང་མཁན་གྱི་གཉེན་པོ་དེ་དང་།
གཉེན་པོ་དེ་ལ་བདེན་ནས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་བྲལ་བ་དེ་རྩུད་
ལ་སྟེ་སྐབས། འཛིགས་པ་གང་རུང་ཞིག་ལས་དངོས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ལྟ་བུའི་འཁོག་ལམ་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གཉིས་དེ་སྤྱབས་དངོས་ཡིན།

འཁོག་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་ཇེ་ཆེ་དང་གཏིང་ཇེ་ཟབ་ཏུ་བྱིན་ཏེ།
མཐར་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་སྤང་བྱ་ཞིག་ཡོད་
ན། དེས་མི་འཛོམས་པ་གང་ཡང་མེད། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤང་
བྱ་གང་ཡང་མེད་པར་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤངས་ཟིན་པ་རེད། མདོར་
ན། འགལ་རྒྱུན་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མཐར་བུག་པ་དེ་ཆགས་ཀྱི་

ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་
ཅས་པ་ནི། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐབས་དངོས་
སམ་སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་དོ་མ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ། སྐབས་
དེ་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་མཁན་གྱི་དགོ་གན་
ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཡིན་ཞིང་།
ཉན་རང་དག་བཙུངས་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། སྐབས་གཉིས་མཐའ་
དག་སྤངས་པ་ཞིག་མིན་པས་ན། ཉམས་མྱོང་གི་སྤངས་ནས་སྐབས་གཉིས་
མཐའ་དག་སྤངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྐབས་སྤངས་དེ་ཉན་རང་དག་
བཙུངས་པས་གསུངས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ས་བཙུ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གསུངས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེས་ན་སྐབས་གནས་
མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དེ་སྟོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སྤངས་ཤིང་། ཡོན་
ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྐབས་སྟོན་པ་པོ་
དེ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་བཙུངས་ལྡན་འདས་དེའི་རྗེས་སུ་བཞུགས་ནས།
ཐོག་མའི་འགོག་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ། མཐོང་ལམ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་

དག་ནི། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ངོ་མ་དེ་ཉམས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞིག་
 དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་
 དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་པོ་ནི་སྐྱབས་གནས་
 ཡང་དག་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོས་མིག་དཔེ་བལྟ་ས་དང་། ཁོ་རང་ཆོས་
 ལྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཆ་ཆང་ཡོད། དེས་
 སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ལ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་
 མ། དེ་ནི་ང་ཆོའི་མིག་དཔེ་བལྟ་ས་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་
 གྲོགས་དག་འདུན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དག་འདུན་གསུམ་པོ་དེ་
 ཐར་པ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།
 སངས་རྒྱས་སྐྱབས་ལྟོན་པ་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱབས་དངོས། དག་འདུན་
 སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་གྲོགས་ཞེས་བགད་དོ། ། ཅུ་བར།

རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིང་པ་ཡིས། །

འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྐྱོབ་པར་རུས། །

དེ་ཕྱིར་གང་ལ་སྐྱབས་ན་མི་བསྐྱུ་བའི། །

དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་འགོ་རྒྱལ་སྐམ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནན་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་ཐར་བར་

བྱེད་པ་ལ། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་དེ་ལས་ཐར་བཞིག་དགོས་པས་ན།
 རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིང་བ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཡིས་
 སུཞིག་སྒྲིབ་པར་བྱས། །ཞེས་སྤྱིར་བཏང་མི་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་དང་ལྟ་སྟོན་གས་
 ལ་དད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་བཙོན་པ་དེ་འདྲ་ང་རང་ཆོར་ཡོང་གི་
 ཡོད། ཆོས་རྩ་བ་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཡོང་གི་ཨི་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་རྣམ་ཏྲོག་འདྲ་མིན་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་མིན་ཆོས་རྩུང་ཟད་ཁས་
 ལེན་ཞིང་། ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ལྟས་གཞིད་འདུག
 ལྟས་གཞིད་འདུག་ཅེས་དེ་དག་ལ་གསོལ་མཆོད་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་
 རས་རིམ་བཞིན་སྐབས་བཙོན་ཏེ་སྐབས་གནས་སུ་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཏེ་ལས་
 ཡོང་གི་འདུག རང་ཆོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ལྟ་གསོལ་མཁན་དང་།
 ལྟ་གསོལ་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད། ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་བཙན་དེ་དག་བཙོན་
 ལྟ་འདས་ལས་གལ་ཆེ་བར་བཙུགས་པ་དེ་དག་ནི་ཞོར་འབྲུལ་རེད།

དེས་ན་རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིང་བ་ཡིས། །ཞེས་
 མདོར་ན་འཕགས་པའི་ལས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་བདེན་པ་མདོན་སུ་མ་དུ་
 མཐོང་བཞིག་ཡིན་ན། ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་
 ཡིན་ཞིང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། དེ་
 མིན་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ལྟ་དང་། ལྟ་

དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། བཅན་ཟེར་བ་སོགས་འཛིན་ཏེན་པའི་སོ་སྐྱེ་དེ་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་ཡང་འཁོར་པའི་བཅོན་རར་བཅིངས་ཡོད་པས།

དེ་དག་ལ་སྐབས་སུ་མཆོ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། ཅ་བར།

ཤིན་དུ་བཟོད་དགའི་ངན་མོང་ལྷག་བཟུལ་ནམས། །

ཐིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བྱབ་པས་གསུངས། །

དེ་ཕྱིར་སློག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་དགའི་ལས། །

ནམ་ཡང་མི་བྱེད་རྒྱལ་སྐྱམ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པ་འདིས་སྐབས་ངོ་མཆོས་དཀོན་མཆོག་ཆགས་ཡོད་པས་
ན། མ་འོངས་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་འཕགས་ལམ་
རྒྱད་ལ་སྐྱེ་སྐབས། སྤང་བྲག་ཏན་དུ་སྤངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་
ཞིག་ཐོབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐོག་མའི་གྲ་སྒྲིག་
གས། ཐོག་མའི་ལམ་རྩ་བུ་དེ་གང་ལགས་ཤིན། ད་ལྟ་ནས་སློག་གཅོད་
དང་། མ་བྱེན་ལེན། ལྷག་གཡེམ་བཅས་སྤངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། ངག་གི་ཉེས་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་
ནས་སྤངས་པ་དང་། དེ་དག་གཏན་དུ་སྤངས་བྱབ་མེད། འོན་ཀྱང་
འབྲལ་དུ་ལས་དེ་དག་མི་བྱེད་པར་སྡོམ་པ་འགོ་རྟོགས་པ་ནི་འགོག་བདེན་
བྱེ་ཆོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཏན་དུ་སྤངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྗེས་

མཐུན་པའམ་སྤྱོད་གས་འགྲོར་ད་ལྟ་ནས་སྤྲིག་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་སྤོང་བ་
 དེ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ཆོད་ནི། སྤང་བྱ་སྤོང་བྱེད་
 གྱི་དངོས་གྱི་གཉེན་པོའི་ཆོད་ནི་སྤྲིག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་བའི་
 གྲོས་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་མི་བྱེད་བསམ་པའི་སྤྲོམ་སེམས་གྱི་ཐོག་ནས། སྤྲིག་
 པའི་ལས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་སྤོང་བའི་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་
 སྤེབས་གྱི་ཡོད་པ་ནི་ལམ་གྱི་ཆོད་དེ་ཡིན།

མཐའ་ཡི་འགོག་ལམ་གཉིས་ཡོང་བའི་ཐོག་མའི་ཆེང་གཞི་
 བཏིང་རྒྱ་ནི། ད་ལྟ་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་དེ་
 ཡིན་ཞིང་། མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡག་པོ་
 ཞིག་ཡོང་བ་ལའང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་དེ་ར་གོ་
 བ་ཆགས་དགོས་ལ། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་
 འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་
 ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་
 མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་བཅས་ཡིན། དེ་
 ཡང་ལས་ངེས་པ་ནི། ལས་སམ་བྱ་བ་དེ་རྒྱུ་བ་པའི་གནས་སྐབས་སུ།
 གཙོ་བོ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་
 འབྲས་བུར་རང་ལ་བདེ་བ་ཡོང་བ་དང་། བྱ་བ་དེ་རྒྱུ་བ་པའི་གནས་སྐབས་

སུ། དཔེར་ན། རྫོག་གཅོད་སྡེ་མ་ན། ས་རོལ་པོའི་རྫོག་སྐྱབ་པ་
དང་ས་རོལ་པོའི་ཆེ་རྫོག་ལ་ཕན་བདགས་པ་ཡིན།

དེས་ན་རྫོག་གཅོད་སྤངས་པའི་བྱ་བས་གཞན་གྱི་ཆེ་རྫོག་སྤང་
སྐྱབ་བྱས་པས་ན། འབྲས་བུར་རང་ཉིད་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་བ་དང་། རྫོག་
ལ་མི་གཅེས་པ་སུ་ཡང་མེད་ལ། རྫོག་ནི་གཅེས་ཤོས་དེ་ཡིན། གཞན་
རྫོག་བཅད་པ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། གནོད་པའི་
བྱ་བ་དེའི་འབྲས་བུར་རང་ཉིད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ལས་
ངེས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཕན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་བཟང་པོ་ཞིག་
ཡིན་ན། འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ཐག་ཆོད་པ་དང་། གནོད་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་ངན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་
ཡོང་བྱ་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད་པས་དེ་ནི་ལས་ངེས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལྷུང་གནས་སྐབས་སུ་ཁྱུང་ཁྱུང་
ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དཔེར་ན། ཁོང་ཁྱོད་ཅན་གཞན་ལ་ངན་སྦྲས་
སམ་ཆོག་ངན་བཟོད་ན། སྐབས་དེར་སྐར་ཆ་ཁ་ཤ་གས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ནང་
ཆོག་ངན་བཤད་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་འབྲས་བུར་ཆེ་རབས་
མང་པོའི་རིང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡོང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོག་ངན་བཟོད་པའི་འབྲས་བུར་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་

པོར་སྐྱེ་གནས་ངན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དཔེར་ན། མི་ཞིག་ལ་ཞེ་སྤང་
 དག་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤང་བྱི་ཞེས་བཅོམ་ན། རྒྱུ་གཞན་
 འཛོམས་དགོས་ཀྱང་། མཆུ་འགྲུལ་ཙམ་བྱས་པའི་དག་གི་བྱ་བ་དེས།
 ཆེ་རབས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོར་བྱིའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་
 གི་ཡོད། དེ་ལ་ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ཞེས་བཅོམ་གྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་བསམ་པ་བཟང་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། མི་ལ་
 ཆོག་བཟང་པོ་བཅོམ་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་བསྐྱོད་པ་བཅོམ་
 པ་སོགས་མཆུ་འགྲུལ་ཙམ་བྱས་པ་དང་། འབྲུག་ཙམ་རིང་བྱང་རྒྱལ་
 གྱི་སེམས་གྱི་བསམ་བློ་ཞིག་འཁོར་ན། རྣམ་མཁུན་སྐྱུ་བ་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་
 བས། སྤྱོད་འབྲུག་ལེའུ་དང་པོའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་
 གྱི་སེམས་ཐད་ཀ་དེར་རྒྱུན་ཞིག་འཕྲད་དེ་སྤྱིང་ཁོངས་རུས་པའི་གཏིང་
 རྣམ་མཐའ་ཡས་པའི་མ་ལྷན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ངས་ཕན་ཐོགས་པ་
 ཞིག་བྱེད་བསམ་པ་དང་། ཇི་སྤྱོད་རྣམ་མཐའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་གཞན་
 འོན་བྱེད་བསམ་པའི་ཐོ་སྐྱོད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་མཐའ་
 ཡས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན་དེ་དག་ལ་ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ཞེས་
 གསུང་གི་ཡོད།

དགོ་སྤྱི་ག་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ལས་དེ་སྐྱུ་བ་པའི་སྐྱབས་སུ་

དུས་བྱང་ནང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་། དེར་སྤང་ཆུང་བྱ་བ་མེད་
 ཅིང་། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་ཅེས་གསུངས། དེས་ན་
 ལས་དགེ་བ་ཆུང་ཞིང་སྐྱབས་སྐྱབས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེར་སྤང་ཆུང་མི་
 བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲིག་པའི་ལས་འདི་ནི་སྦྱོན་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་མེད་
 ཅེས་སྤང་ཆུང་མི་བྱེད་པར་གཟབ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་
 བ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་ལས་དེ་བསགས་མེད་ན། དེའི་འབྲས་བུ་རང་ལ་
 ནམ་ཡང་སློན་རྒྱ་མེད། དཔེར་ན། དམག་སར་ཕྱིན་དེ་སློག་ཐར་མི་
 ཤེས་པ་ཞིག་སློག་ཉེན་ལས་ཐར་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། གཡུལ་སར་
 དམག་རོགས་ཡོངས་རྫོགས་གི་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱང་གི་རྒྱར་ཐག་ཆོད་
 ཀྱང་། མི་འཆི་བར་ལྟགས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ལས་མ་བྱས་
 པ་དང་མི་འཕྲད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱག་བསྐུལ་དེ་མྱོང་བའི་ལས་སློན་པའི་
 མཆོམས་སུ་སླེབས་མེད་སྟབས། ང་རང་ཆོས་སྟེས་དབང་གིས་སྦྱོན་
 མེད་པར་ཐར་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཡང་མི་ཞིག་ལ་ལམ་འགྲོ་ཡག་པོ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས། བྱུང་མི་
 ཤེས་པ་ཞིག་གསལ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་མེད་པ་ཞིག་ལ་བྱ་དགའ་
 ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་། ཏུ་ཅང་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་

དེ་དག་ནི་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཕྱད་མི་
ཟ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་རྩ་བུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པའི་སློ་ནས་
རྒྱལ་སྤོང་དག་སྦྱབ་སྟེ། མདོར་བསྟུས་ན། མི་དག་བཅུ་སྤྲོད་གི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་བསྟུང་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་རྩ་བུའི་མི་དག་བཅུ་སྤྲོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྟུངས་ནས།
འཕྲོ་བ་བྱ་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། མདོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་
ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ངན་སྤོང་གི་རྩུག་བསྟུལ་ལ་བརྟོན་ན། མདོན་
མཐོ་རྩ་མའི་ལུས་རྟེན་ལ་རྩུག་བསྟུལ་གྱི་རྩུག་བསྟུལ་རྩུང་ཟད་ཉུང་བ་
ཡོད། རྩུག་བསྟུལ་གྱི་རྩུག་བསྟུལ་རྩུང་ལས་རྩུག་བསྟུལ་རྩུང་ཅམ་
ཉུང་བྱ་ཕྱིན་པས་སྤྲོད་པ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དེར་མདོན་མཐོའི་ཕུན་
ཚོགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་མདོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་
ཡིན། དེ་རྩ་བུའི་ཆོས་འཁོར་ནི་མདོན་མཐོ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་
ཆགས་ཡོད།

སྦྱིར་བཏང་བཤད་ན། མདོན་མཐོ་བསྟུང་བུའི་ཆོས་འཁོར་
དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་ཕྱི་ནང་ཕུན་མོང་བ་ཡིན། རྩར་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་
ལུ་རྟེན་གས་པའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་འང་། མདོན་མཐོ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
འཁོར་ཡོད་པེས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དེང་སང་འཇམ་གླིང་འདིའི་རྩང་

ཡོད་དང་ཡོད་བཞིན་པའི་ཡེ་ཤུ་དང་། ཁ་ཆེ། འཛིན་སྲིག་ས་ཀྱི་ཆོས་
 ལུགས་གང་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། མི་ལ་ཕན་སེམས་བྱེད་པ་དང་། རོགས་
 རམ་བྱེད་པ། གཞན་ཡང་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་དང་། བཟོད་པ་
 དེ་དག་ཉམས་ལེན་བྱ་བྱུ་ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་ནང་དུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
 དག་ནི་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གིས་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་མདོ་
 རྩེ་ལྟར་གསལ་གསུང་པ་ལས། ལྷ་མའི་ཐེག་པ་དང་། ཆངས་པའི་ཐེག་
 པ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་གི་ལྷ་མའི་ཐེག་པ་ཞེས་
 པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་མའི་ལུས་རྩེན་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་འཁོར་
 ཞིག་རེད།

ཆངས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ནི། མངོན་མཐོའི་ནང་ནས་ཁམས་
 ཁོང་མ་སྟེ། སྤྱིའི་གཟུགས་སྐྱེ་བྱེད་རོ་རེག་བྱ་བཅས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་ཕུན་ཆོག་ས་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མེད་པར། དེར་སྤྱིང་པོ་མེད་
 པར་བརྟམས་ནས། དེ་ལས་ཆང་མཐོ་རུ་སྤྱིན་ཏེ། ནང་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱི་བདེ་བ་གཙོ་བོ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་བྱེད་པ་དང་། བསམ་
 གཏན་སྒོམ་པ། དེ་བཞིན་ཞི་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཞི་རགས་
 གྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་རྩེན་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་དེ་དག་ནི་ཆངས་
 པའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་འབྲས་བུར་མངོན་མཐོའི་ནང་གི་

གོང་མཐམ་ལེགས་ཤོས་ཀྱི་གྲས་གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་ཁམས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པས་
 ནུ། འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ཤིང་ཞིག་ཐར་བ་ཡིན། དེ་དག་ལ་
 ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་དང་། ཆངས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་
 མངོན་མཐོ་སྤྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན།

འོ་འོ་ཤིས་སྤྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་ཐ་སྙད་གསུང་སྐབས།
 འདི་ནི་སྤྱེས་བྱ་ཆུང་དུ་འི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་མཁན་དེས་འདི་སྤྱོད་འགྲོར་བསྒྲོམས་ནས་སྒྲོ་སྤྱང་
 དགོས་པས་ན། སྤྱེས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ།

གཤམ་གྱི་ཆོགས་བཅད་དེས་སྤྱེས་བྱ་འབྲེང་གི་ལམ་བཤད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅ་བར།

མྱིད་གསུམ་བདེ་བ་རྩ་ཅེའི་ཐིལ་པ་བཞིན། །

ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །

ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག །

དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱལ་སྐུ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཞེས་མིང་ངོ་མ་འདོགས་སའི། ཞི་

བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ཞེས་པ་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་
 བའི་ཉེས་སྦྱོན་མཐའ་དག་ཞི་ཞིང་། བསམ་སྒྲེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྦྱོན་
 རྣམས་བཅོམ་ནས་ཐར་པའི་འགོག་བདེན་དེ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་རྒྱུའི་ཆོས་ནི་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་
 རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། འགྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། རྩབ་
 པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཅས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། རྩབ་པ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ཡིན།

རྩབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་
 གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཉེ་
 བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་དེས་སྦྱེ་བའི་རྒྱན་འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་འཁོར་
 བ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་མེད་དམ། སྤྱག་བསྐྱེལ་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་
 རྩྭ་༥ མདོར་ན། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྦྱེ་བ་དང་། ལས་
 ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་རང་དབང་མི་འདོད་པས་
 རྩྭ་༥ དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། མདོར་ན། ཉོན་མོངས་
 པའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཉེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཕྱང་པོའི་ཁྱར་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་

རིང་དེར་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱལ་བསྐལ་ཞེས་པ་དེའི་འོག་དུ་ཡོད་ཅིང་དེས་མནར་
བཞིག་ཡིན།

དེས་ན་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱལ་བསྐལ་ལས་ཐར་བ་ལ། ཉོན་མོངས་
མ་སྤང་བར་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱལ་བསྐལ་ལས་ཐར་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་
འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱལ་བསྐལ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་སྒྲོ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། འདུ་
བྱེད་གྱི་སྤྱལ་བསྐལ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་སྒྲོ་དེ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
ཞེས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་དོ་མ་དེ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱལ་བསྐལ་གྱི་
སྤྱལ་བསྐལ་དེ་སྤྱལ་བསྐལ་དུ་བསྐྱས་ཏེ། དེ་ལས་ཐར་འདོད་དུད་འགྲོ་
ལའང་ཡོད། འགྱུར་བའི་སྤྱལ་བསྐལ་ལས་ཐག་པཅས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་
བ་ཟེ། ང་རང་ཆོའི་སྒྲོ་གོས་གཏམ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྦྱིད་
དེ་དག་འགྱུར་བའི་སྤྱལ་བསྐལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ནམ་རྒྱུན་ང་ཆོས་
སྤྱལ་བསྐལ་དུ་ཤེས་གྱི་མེད་པས། དེ་དག་སྤྱལ་བསྐལ་དུ་ཤེས་པར་
བྱེད་དགོས། དེའི་མིང་ལ་འགྱུར་བའི་སྤྱལ་བསྐལ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་།
དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྲུལ་གསུལ་པ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་སྐབས་འདིར་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱལ་བསྐལ་ཞེས་ཐོག་
མར་ཉོན་མོངས་དོ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གྱི་ཉེས་དམིགས་དོ་ཤེས་
པར་བྱས། དེ་ལྟའི་ཉེས་དམིགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མ་དུ་ལ་བ་དེའི་གཞན་དབང་

དུ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ལ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་ཞིག་ཅ་བ་མི་འདུག་པས་མ་པའི་
 གློ་ཞིག་སྐྱུང་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དགའ་མཐོང་
 བ་ཞིག་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་འདོད་ཀྱི་གློ་ཞིག་སྐྱེས། ཉོན་མོངས་
 སྤོང་འདོད་ཀྱི་གློ་སྐྱེ་སྐབས། ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱལ་བྱ་ཡོད་མེད་ཅད་
 གཅོད་བྱེད་སྐབས། སྤོང་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་གནས་ཚུལ་འདིའི་སྤོང་
 དུ་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད། ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱལ་བྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མཐོང་སྐབས།
 ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བར་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡོང་གི་
 ཡོད། མདོར་ན། བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་ཚུལ་
 དེ་ཐར་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན། སྤོན་ལ་བདག་མེད་ལྷ་རགས་གང་
 ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ལྷ་ལྟའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་ལྟའི་འབྲེལ་པའི་ཆོས་ཚུལ་དེ་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ན་དེ་ཉིད་གསུངས་པའོ།།

སྤྱིད་གསུམ་བདེ་པ་རྩ་ཅིའི་ཟེལ་པ་བཞིན། །ཞེས་རྩ་ཅིའི་ཟེལ་
 པ་ནི་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ནས་འདིག་ཅིང་འགགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་སྤྱིག་
 བསྐྱེལ་རེད་ཅེས་དང་། རྣམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་ཐར་པ་ནི་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་རེད་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིད་པའི་བདེ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་།
 མཐར་ཀུན་པས་བསྐྱེས་པ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མི་རྟག་པ་

དང་། རྒྱག་བསྐྱེལ་ག། རྫོང་ག། བདག་མེད་པ་བཅས་གསུངས་པ་
 དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། མི་རྒྱག་རྒྱག་བསྐྱེལ་རྫོང་བདག་མེད་བཞི་
 གསུངས་པའི་མི་རྒྱག་པ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱད་ཅིག་རྒྱད་གིས་འཛིག་ཅིང་
 འགྱུར་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱད་ཅིག་རྒྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི།
 འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་གཤིས་ཡིན་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འདུས་བྱས་
 ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་རྒྱད་ཅིག་རྒྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དེས་ན་རྒྱད་ཅིག་རྒྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་ཅིང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་
 དེ་ཅམ་ཞིག་གིས་རྒྱག་བསྐྱེལ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཤད་མི་ཐུབ། ལས་
 ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཆོས་རྒྱད་ཅིག་རྒྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་འགྲོ་
 བ་དེ་གང་གིས་བྱས་སམ་ཞེ་ན། རྩེ་བུད་ཀྱི་རྒྱས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་པ་
 ནི། རང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། རང་པའི་ནང་ནས་བྱེ་
 བྲག་སྐྱེ་བས་ཐོག་མར་རྩེ་བར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པར་བྱེད་
 པ། དེ་ནས་འགག་པར་བྱེད་པ། མཐའ་མར་འཛིག་པ་བྱེད་པ་བཅས་
 མཆན་ཉིད་རྩེ་བུགས་བཞི་ཞེས་པ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད།

རང་པའི་ཐུབ་མཐའ་རྫིང་བ་མདོ་རྩེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། འདུས་
 བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རྒྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་རྫོད་པར་འཛིག་
 འགྲོ་བ་ནི། རང་ཉིད་རྩེ་བུད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། རྒྱད་ཅིག་

དང་པོ་གྲུབ་ནས་འགག་འགོ་བཟི། ཆོས་གཞན་ཞིག་གིས་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་པར། སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མི་སྣོད་
 པར་འགག་འགོ་བཟི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་བྱས་
 པ་རེད་ཅིས་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐབས་
 སུ་མི་སྣོད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་མི་
 སྣོད་ཅིང་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་
 སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རང་དུས་སུ་ཞིག་མེད་ཀྱང་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་
 དུ་གྲུབ་ཡོད་ལ། འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན།

སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཞིག་པ་ཅམ་
 མ་ཟད། སྐད་ཅིག་དང་པོ་རང་དུས་སུ་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་
 པ་དེ་གང་གིས་བྱས་སམ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱས་པ་རེད། རང་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་སྐྱེས་གིང་གྲུབ་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་དང་།
 འཛིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བཟོས་པ་མ་ཡིན་པར། རང་སྐྱེ་བྱེད་
 དམ་རང་གྲུབ་མཁན་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་
 པ་ཡིན། མེད་པར་ཆགས་པ་དེ་མེད་པར་ཆགས་རྒྱའི་རྒྱེན་གསལ་པ་
 ཞིག་འཕྲད་ནས་མེད་པར་ཆགས་མི་དགོས་པར། མེད་པར་ཆགས་པ་

དེ་རང་གྲུབ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐེ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་
དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱ་ལྷ་མོ་གཞན་དབང་ཅན་ཆགས་ཡོད།

ནམ་མཁུན་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། ནམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་
པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་འགགས་པ་ནི། ནམ་མཁུན་སྐྱེ་ཕྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེ་ཕྱེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། རྒྱ་ལྷ་མོ་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་
པའི་ཐོག་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱོད་པ་འཁོར་པའི་ཆོས་སམ་དངོས་པོ་ཞིག་
ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་རེད། མཐར་གཏུགས་
སྐབས། དབུ་མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

མ་རིག་བསྐྱབས་པས་ཡང་སྤྱོད་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་རིག་པའི་བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་
འདུ་ཕྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཡུང་པོ་དེ་འཁོར་
པའི་ཡུང་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་པ་དེ་
ཡིན། དེས་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་
པ་དང་། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དེ་རྒྱ་ལྷ་མོ་གཞན་དབང་རེད།
རྒྱ་གང་ལགས་ཤེ་ན། མོངས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ མ་རིག་པའི་
གཞན་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ན། རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་
ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་

རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་གེས་ཐབས་མེད། རྣམ་
འགྲེལ་ལས།

དེ་ཕྱིར་མི་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱུལ། །

སྤྱད་བསྐྱུལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདིའི་བདག་མེད་ལ་འགྲེལ་
ལུགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ན། རྒྱ་
ཅིག་རྒྱ་ཅིག་གིས་འཛིན་ཅིང་། རྒྱ་ཅིག་རྒྱ་ཅིག་གིས་འཛིན་པ་
ཡིན་པས་ན། འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བདག་མེད་ཅེས་པ་ཞིག་
ལ་འང་གོ་ཡི་འདུག རྒྱ་ཅིག་རྒྱ་ཅིག་གིས་འཛིན་པ་དེ། འཛིན་
པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་
རེད། རྒྱ་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བདག་ཏུ་
བཟུང་མི་འོས་ཤིང་། བདག་གིས་བྱ་མི་འོས་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོས་
བདག་བདེ་བ་འདོད་པས། བདེ་བ་འདོད་མཁན་གཅིག་སྤྱད་བསྐྱུལ་
གི་རང་བཞིན་གི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གི་ཆོས་དེ་སྤྱད་
བསྐྱུལ་པའི་རང་བཞིན་པས་ན། དེ་ནི་བདག་གིས་བྱ་མི་འོས་པ་ཤིག་
རེད། དེར་བརྟེན་འགྲེལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

དེས་ན་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཁྱེད་གཞི་སྤྱད་བདེན་གི་ཁྱེད་

ཆོས་གསུང་སྐབས། མི་དྲག་པ་དང་། ལྷག་བཟུལ་བ། ལྷོང་པ། བདག་
མེད་པ་བཅས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

དེས་ན་སྲིད་གསུམ་བདེ་བ་རྩ་ཅིའི་ཟིལ་པ་བཞིན། །

ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྲིད་པ་འཁོར་
བའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ།
རྩ་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ན། ལྷག་བཟུལ་བའི་རང་
བཞིན་རེད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་
འགྱུར་ཞིང་འཛིག་འགྲོ་བ་དེ་རྩ་མ་གཞན་དབང་ཡིན་ན་ཡང་། རྩ་
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། ལྷོ་བ་པའི་གནས་སྐབས་
ནས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། གོང་གི་དེས་མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་པ་དེ་གསུངས་པ་དང་། འདིས་
ངེས་ལེགས་ཐར་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ལྷོ་སྒྲུངས་ནས། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་
ལམ་དེ་གང་ལགས་ཤེ་ན། ཐར་པ་ཞེས་པ་གང་ལས་ཐར་པ་རེད་དམ་
ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལས་རྒྱལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལས་
ཐར་བཞིག་ལ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དེ་གང་ལགས་

ཤེན། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཆུ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཉོན་
 མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཆུ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འཇིག་
 ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་ངམ་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དགོས་ཤིང་། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་བདག་མེད་པའི་
 རོན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་
 གནས་སམ་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དགོས་པ་ཡིན།

ཞི་གནས་ཞེས་པ་ནི། ཏན་ཤེས་བསྟེན་ཏེ་ཏན་པའི་ཉམས་ལེན་
 གྱི་ཐོག་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཆུ་ཚོད་མང་པོ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 རྟེན་ཏུ་ལྷན་ཞེར་སྡོད་བྱུང་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་
 པ་ཡིན། དེ་བྱུང་ན་དམིགས་པ་བདག་མེད་པའི་རོན་དེར་སྡོམ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་གནས་པ་དེ་གོ་མས་སྐབས་གསལ་སྤང་ཐོན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་
 ན་ཞི་གནས་དེ་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དེ་ཏན་པ་
 སྦྱོང་ཚུལ་མཁས་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་
 ལྟའས། ཐོག་མར་ཏན་ཤེས་ལ་སྦྱོབ་པ་དེ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོད་
 ན། འདི་རུང་ཞིང་། འདི་བྱེད་མི་ཆོག་ འདི་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་
 རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བག་ཡོད་དང་། ཏན་པ་རྒྱན་
 ཆགས་སུ་བསྟེན་པའི་ཐོག་ནས་ཉེས་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་མིན་ཤེས་བཞིན་

གྱིས་བྱ་ར་བྱས་དེ། དན་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐོག་མར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཞེས་
 པ་དེ་དགོས།

སྤྱིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལུ་སྟེགས་པ་ལ་འདྲེས་ཅིང་། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གི་ཤེས་རབ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལུ་སྟེགས་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 ལས་བྱུང་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ནི་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་དང་། ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་
 ཤེས་རབ་སྦྱེས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དེ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས། མདོར་ན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་དེ་གསུངས་པ་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
 དམིགས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་ཆགས་ཡོང་བས་ན། ལྷག་པའི་
 བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྷ་བུའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་
 ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་ལས་ཀྱུལ་དེ་ཐར་པ་བསྐྱབ་
 དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་དེས་ལེགས་བསྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་དེ་ཡིན་ནོ།

དེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་ཆོས་
 འཁོར་ནི། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། སློ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་། སྤང་སྟོབས་ཆེན་
 པོ། དེ་ཡང་བསམ་པ་བྱ་བ་ཆེ་བ་དང་། སྦྱར་བ་བྱ་བ་ཆེ་བ། དེ་ལ་བཞེན་
 ནས་འབྲས་བུ་བྱ་བ་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་
 པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ཡི་ཙུ་བ་གང་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་
 ཡིན་ཞིང་། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སློ་སྦྱོང་རྒྱལ་ལ་བྱ་འབྲས་མན་ངག་བྱ་
 འབྲས་བདུན་མའི་སློ་ནས་སློ་སྦྱོང་རྒྱལ་གཅིག་དང་། བདག་གཞན་
 མཉམ་བཞེད་སློ་ནས་སློ་སྦྱོང་རྒྱལ་བཅས་གཉིས་བཤད་པའི་ནང་ནས།
 ཙུ་བར།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་བདག་ལ་བཅེ་བ་ཅན། །

མ་ནམས་རྟུག་ན་རང་བདེ་ས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

དེ་ཕྱིར་མཐའ་ལས་སེམས་ཅན་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་སྐུ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་དང་པོས་མན་ངག་བྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སློ་
 ནས་སློ་སྦྱོང་རྒྱལ་དེ་གཅི་པོར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས། ཙུ་བར།

རྟུག་བརྟུལ་མ་ལུས་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་པན་སེམས་ལས་འབྱུངས། །

དེ་ཕྱིར་བདག་བདེ་གཞན་གྱི་རྟུག་བརྟུལ་དག །

ཡང་དག་པའི་པ་རྒྱལ་སྐུ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྒྲིབ་པ་དེ་
 གསུངས་ཤིང་། མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྒྲིབ་པ་ནི།
 ཐོག་མར་བཏང་སྒོ་མས་སྒོ་མ་པ་དང་། དེ་ནས་མར་ཤེས་པ་རྟེ། མ་
 ལ་མོགས་པ་ཆེ་འདིའི་གཉེན་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཏུ་བརྟ་བས་ན་མར་ཤེས་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ན་རྟེན་ནི། མ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ན་རྟེན་
 པ་དང་། དེ་ན་གཤོ། མྱིང་རྟེ། ལྷག་བསམ་བཅས་རྒྱ་འབྲས་མན་
 ངག་བདུན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་བཏང་སྒོ་མས་སྒོ་མ་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་བདུན་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་
 བདུན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

བདག་གཞན་མཉམ་བཞིའི་སྒྲིན་སྒྲིན་སྒྲིན་པ་དེར་བདག་གཞན་
མཉམ་པ་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་སྒྲིན་སྒྲིན་པ་ནས་བསམ་
པ་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲིན་པ་ནས་བསམ་པ་
བདག་གཞན་བཞི་པའི་བསམ་པ་དངོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་
སྒྲིམ་སྒྲུལ་བཅས་དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་ནས་ཉམས་ལེན་
བྱེད་སྐབས། ཐོག་མར་བཏང་སྒྲིམས་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ནས་མར་ཤེས།
རྩིན་རྩིན། རྩིན་རྩིན་བྱེད་པར་བ་བཅས་ལས། རྩིན་རྩིན་བྱེད་པར་བ་

ཞེས་པ་ནི། མ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲིན་ཅམ་མ་ཡིན་པར། མ་མ་བྱས་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་
 བྱི་ཡོད། དགྲ་པོ་ཡང་ཉ་ཅང་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བྱི་
 ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་དྲན་བྱུང་པར་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དྲིན་གཞོན་གྱི་ས་བཅད་སྡེ་ཡང་འགྲིགས་ལ། དེ་ནི་ཞར་ལ་འོང་
 བ་ཞིག་ཡིན་པས། ས་བཅད་ལོགས་སུ་མ་སྡེ་ནའང་འགྲིགས། དེ་
 ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་སྦྱོན་
 སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒོ་དུ་མ་ནས་
 བསམ་པ་བཅས་དང་། དེ་ནས་བདག་གཞན་བརྗོད་པའི་བསམ་པ་ནི་རང་
 རྣམས་ཀྱིས་འོང་བ་ཡིན། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་
 གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་སྦྱོན་ཡང་ཡང་བསམ་སྐབས་བདག་གཞན་བརྗོད་
 བ་དེ་ཞར་ལ་འོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་སྤྱིང་མེའི་དམིགས་པ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་ལེན་པ་དང་།
 སྤྱིང་མེའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བྱུ་དེ་གཙོ་པོར་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ།
 གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདག་གིས་ཚུར་ལེན་པ་དེ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་
 རངས་ཟིན་རྗེས་བྱམས་པའི་དམིགས་པ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་བྱམས་པ་
 དང་ཚུན་ན་བསམ་པ་སྟེ། སྤྱིང་མེའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་བསམ་

པའི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷག་བསྐལ་དང་བལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བལ་བར་
བདག་གིས་བྱོལ་སྐྱམ་པའི་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྷག་བསྐལ་ཚུར་
ལེན་པའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་།
བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱ་བསམ་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་སམ། བྱམས་པའི་དམིགས་པ་ཅལ་དུ་བརྟོན་ནས་གཏོང་བའི་
དམིགས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཅ་དང་བཅས་
པ་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བ་རྒྱ་དེ་ཡིན།

དེའི་རྗེས་སུ་ལྷག་བསམ་སྟེ། མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་
སྐབས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་། ད་ལྟ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྐབས་
ཀྱི་ལྷག་བསམ་གཉིས་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་དང་འབྲེལ་བའི་
ལྷག་བསམ་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ནི།
རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤངས་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཡིན་པ་
གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ན་ཡང་། སྐལ་ཆེར་སྒོ་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཆགས་
ཡོད། མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤྱོད་བདེ། སྐལ་
ཆེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་དེ་ཡིན་ལ། བདག་

གཞན་མཉམ་བཞེད་ལྷོ་ནམ་གྱི་སྤྱང་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་ཆུ་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། དེ་ཡང་སྤྱད་འདུག་
ལས།

བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བ་པར། །

གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་དེ་ཡིན། སྤྱད་འདུག་གི་བདག་གཞན་མཉམ་
བཞེད་ཐོག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་དེ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཡོད།
འདི་ནི་སྤྱད་འདུག་གི་བསམ་གཏན་ལེན་སྟེ། ལེན་བརྒྱད་པའི་ནང་
དུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ཉིད་ཅུ་པོ་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་
དེ་ངེས་པར་དུ་བརྟེན་གྱིས། དེའི་སྒྲིམ་འགྲོའམ་ཆ་རྒྱུན་དུ་གཞན་ལ་
ཕན་སེམས་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། འགལ་རྒྱུན་ཡོང་ས་ནི་རང་
ཉིད་ཀྱི་དགའ་དེ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བཏང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྒྲིམ་
ལམ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་དེ་བསམ་གྱི་འཁོར་
ནས་ དགའ་དེ་ཡལ་བར་བོར་ནས་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་བསམ་པ་ལྟ་
བུ་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སེམས་ཕར་བྱུང་བའི་

འགལ་རྒྱུན་དེ་རང་ཉིད་དང་། བརྟེན་པ་ལ་གཞོན་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་

པས་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་དག་དེར་དེར་ཅུང་ཟད་འཁོན་གྱི་ཡོད་
 ལྟ་བུ། བཟོད་པའི་ལེའུ་དེ་བཟུ་རྒྱ་དྲ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན།
 དེའི་ཆ་རྒྱུན་ལ་ལེའུ་དྲུག་པ་བཟོད་པའི་སྒྲོམ་རྒྱ་དེར་བསམ་མཐོ་གཏོང་
 དགོས། དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ལེའུ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་
 རྒྱགས་ནས་བསམ་མཐོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ན། སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་
 མ་ཐེབས་པ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 ལྟ་བ་དྲ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ནི། ལྟར་བཞེན་ཟིན་པའི་
 ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེ་མེད་ན་སྟོང་ཇི་ཕྱགས་རེ་བ་ཡིན་ཞིང་། འདྲ་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱུག་བསྐྱེད་འཕྲོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ད་ལྟ་འཇམ་སྒྲིང་འདྲིའི་
 སྟོང་ཡོད་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་བདེ་སྦྱིད་གང་འཆམས་ཡོད་པ་དེ་དག་
 མཐོང་སྐབས། མི་དེའི་ནམ་དཔྱོད་ལ་ཨང་། མི་དེའི་སྦྱིད་མདོག་ལ་
 ཨང་བསམ་ནས་སྟོང་ཇི་སྟེ་རྒྱུའི་ཆ་བཏུ་ཕྱག་དོག་དང་ཡིད་སྒྲོན་ཡང་
 སྦྱི་ཡི་ཡོད། དེ་དག་རྒྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུག་བསྐྱེད་ཅམ་ལ་མ་གཏོགས་
 འགྱུར་པའི་རྒྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ངོ་མེས་ཀྱི་མེད།

དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
 དབང་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་རྒྱུག་པ་ཞིག་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་དང་བུལ་དགོས་

སྐྱམ་པའི་སྒོ་དེ་མེད་ན། ཉམ་མཁའ་མཐུག་པའི་སེམས་ཅན་
 གྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ན་བསམ་པའི་སྤྱིང་རྩེ་
 ཐེབས་ཆག་ཅིག་ལས་ཡོང་ཕྱི་མེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལག་
 པོ་ཞིག་བསམ་ན། སྤྱིང་རྩེ་ཏ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ཞིག་དང་།
 སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བས་གྲོགས་པ་བྱས་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཟད་རུང་
 ཡིན་པ་ཤེས་སྐབས། ལྷག་པར་དུ་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་དེ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལྷན་པ་ཞིག་
 ཡོང་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་མིན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་བྱུང་བ་ཅི་མ་རུང་བསམ་པ་
 དང་། བྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པའི་སྤྱོད་ལས་ཀྱག་པ་ལྷ་བྱུ་ཞིག་རེད།

སྤྱིར་བཏང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལས་ལ་བསྐྱུབ་ཕྱི་མེད་
 པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་དེའི་སྐད་ཆ་མིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྲོག་ཅེས་བཞིན་པ་དེ། བསྐྱུབ་ཕྱི་
 མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་མིན་ལ། བསྐྱུབ་ཕྱི་ཡོད་པ་ཞིག་སེམས་ལ་ངེས་
 པ་རྒྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེར་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བས་གྲོགས་པ་བྱེད་དགོས་
 པ་ཞིག་ལས་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན།

སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའདབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཞེས་པ་དེ། འལ་ལེ་འལ་ལེ་ཞིག་གི་སྤྱིང་
 དུ་བཞག་རྟེ། དེ་ལྷ་བྱུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་

འལ་ལེ་འོལ་ལེ་དེའི་སྤྲིང་དུ་འགོད་པ་དང་། ང་རང་ཡང་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་གོ་འཕང་འལ་ལེ་འོལ་ལེ་དེ་ཐོབ་ན་བསམ་པའི་སྒྲིལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཡོང་གི་ཡིད།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཐོབ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྤྲིང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུར་གཞི་ནས་དབྱད་པ་བྱེད་པའི་ཐོག་སྤྲོ་བས་ཡོང་བ་ཡིན།
 སྤྲིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་སྤྲོ་བས་སྐབས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དེ་བརྟན་དུ་བྱིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་བྱུང་དུ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་། གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 རྟོགས་དང་བཅས་པས་བརྟན་པོ་ཆགས་སྐབས་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཆགས་ཀྱི་མེད་དམ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིང་ཉིད་
 ཀྱི་ལྟ་བུར་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། སྤྲིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བྱང་ཆུབ་
 ཅེས་པ་དེ་ངེས་ངེས་ཐག་ཐག་ཅིག་ཆགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་ངེས་པ་ཞིག་རེད་སྟེ། རྣམ་པ་སེམས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་
 པོ་རྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་
 ཀྱན་ལྡན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་སར་འགོད་བསམ་པའི་སྒྲིལ་དེ་དང་།
 དེའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་འདིའི་སྤྲིང་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོབ་ཐུབ་ན་བསམ་
 པའི་སྒོ་ཞིག་སྒྲེབས་པ་ཡོང་གི་ཡིད། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་
 པོ་རྣམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་ཡིན།

ཁྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྦྱང་བ་དང་། བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེད་འི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྦྱང་བ་གཉིས་སྒོ་མ་གྱི་བྱན་དང་བྱན་
 མཆོམས་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་བྱན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོ་སྦྱང་རྒྱ་དང་། བྱན་
 མཆོམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་རྒྱུན་དན་འབྲད་སྐབས། རྒྱུན་དན་བྱང་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། ཆོས་ལ་བར་ཆད་ཡོང་སྐབས་
 རྒྱུན་དན་ལམ་དུ་བསྐྱར་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

རྒྱུན་དན་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་དེར། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དེ།
 རྟེན་པ་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། རྟེན་པ་མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ། དེ་
 བཞིན་བརྟོད་ར་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། སྐད་ར་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ།
 ལྷན་གཤམ་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། མིང་ཆད་དན་པ་བྱུང་ན་མི་དགའ་
 བཟ། བདེ་ན་དགའ་བ་དང་། མི་བདེ་བ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་བཅས་
 འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་བཞིའི་རྒྱུན་དན་ཡོང་སྐབས་
 གྲོགས་སུ་འཁྱེར་བ་དེ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཅ་བར།

སུ་དག་འདོད་ཆེན་དབང་གིས་བདག་གི་ནོར། །

ཐམས་ཅད་འཕྲོག་གམ་འཕྲོག་དུ་བརྒྱག་ན་ཡང་། །

ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དག་བ་ནམས། །

དེ་ལ་བསྡོམས་བརྒྱལ་སྐྱུ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་རྟོག་པ་ཡོང་རྒྱུ་འི་ཆབ་དུ་རང་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་གྱང་
གཞན་གྱི་འཕྲོག་སྟེ་ཉམས་ཆགས་སུ་ཕྱིན་ན་ཡང་། དེར་མི་དགའ་བ་
མ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། ཅ་བར།

བདག་ལ་ཉེས་པ་རུང་ཟད་མེད་བཞིན་དུ། །

གང་དག་བདག་གི་མགོ་པོ་གཙོད་བྱེད་ནའང་། །

སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་ལི་སྤྲིག་པ་ནམས། །

བདག་ལ་ལེན་པ་རྒྱལ་སྐྱུ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་བདེན་དགའ་ཞིང་། སྤྲིག་ན་མི་དགའ་བ་ང་རང་ཆོར་
ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སྤྲིག་བསྐྱལ་བྱུང་ན་ཡང་དང་དུ་ལེན་པ་དེ་
གསུངས་སོ། ། ཅ་བར།

འགའ་ཞིག་བདག་ལ་མི་སྤྲིན་སྤྲི་ཆོགས་པ། །

སྤྱིང་གསུམ་ཁྲབ་པར་སྤྲིག་པར་བྱེད་ན་ཡང་། །

བུམས་པའི་མེམས་ཀྱིས་སྐྱར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །

ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རྒྱལ་སྐྱུ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་སྟན་གཤམ་བྱུང་བ་དགའ་ཞིང་། གཤམ་པ་ངན་པ་བྱུང་
ན་མི་དགའ་བར་བྱེད་པའི་མི་སྟན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་།
དེ་ཉིད་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་དེ་གསུངས་པའོ། ཅུ་བར།

འགྲོ་མང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས། །

མཆང་ནས་བྱས་ཤིང་ཆིག་ངན་སྒྲན་ཡང་། །

དེ་ལ་དགེ་པའི་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །

གུས་པར་འདུད་པ་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ལིན། །

ཞེས་བརྟེན་ར་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་། ལྷན་ར་བྱུང་ན་མི་དགའ་
བ་དེར། གཞན་གྱིས་རང་གི་མཆང་ནས་བྱས་ཏེ་སྟན་ར་བྱེད་པའི་སྐབས་
སུའང་ཆོས་བྱེད་པའི་བར་ཆད་དུ་མི་གཏོང་བར། ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
རྒྱུན་དུ་བསྐྱུར་བ་དེ་གསུངས་པ་བཅས་དེ་བཞིའོ། །དེ་ནས་རྒྱུན་ངན་
ལམ་འབྱེད་གཅིག་ནི། བཟོད་པར་དགའ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་ངན་འབྲང་
སྐབས་ལམ་དུ་འབྱེད་པ་དེ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཅུ་བར།

བདག་གི་བྱ་བ་ཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་པའི་མིས། །

བདག་ལ་དག་བཞིན་ལྷ་བར་བྱེད་ན་ཡང་། །

ཞེས་དངོས་གནས་བྱས་ན། འཇིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྷ་
བུའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ཏུ་ཅང་མི་འོས་མི་འཆོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ལ་པར་ལན་ཞིག་སྒྲིག་ན་འོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ཅ་བར།

ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་བྱ་ལ་མ་བཞིན་དུ། །

རྩག་པར་བཅེ་བ་རྒྱལ་སྐམ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་བཟོད་པར་དཀའ་པའི་རྒྱན་ངན་ལམ་དུ་འབྱེར་བ་གཅིག་
འདི་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ཅ་བར།

རང་དང་མཉམ་པའམ་དམན་པའི་སྐྱེ་པ་ཡིས། །

ང་རྒྱལ་དཔང་གིས་བརྒྱས་ཐབས་བྱེད་ན་ཡང་། །

ཐ་མ་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །

སྐྱེ་པར་ལེན་པ་རྒྱལ་སྐམ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པོ་དེ་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱན་ངན་ལམ་འབྱེར་གཅིག་ནི། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་
མཁན་རང་ཉིད་ད་ཅང་གུད་དེ་རྒྱན་ངན་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་སྐབས་སེམས་
ཞུམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། སེམས་ཞུམ་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་སྦྱིད་དང་། རྩག་པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་འགལ་
རྒྱུ་ཡོང་སྲིད། ཡང་ད་ཅང་ལམ་འགྲོ་རྒྱགས་ཏེ་དར་བྱས་ནས་ཡར་
རྒྱས་ལྟ་བུ་བྱས་ཆེ་བྱིན་པའི་སྐབས། ཡང་ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་སྐྱེ་
བ་ལྟ་བུ་ཡོང་བས་ན། ད་ཅང་དར་བ་དང་གུད་པའི་སྐབས་དེ་དག་དུ་

གཟབ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན། ཅ་པར།

འཆོ་བས་ཤོངས་ཤིང་རྟག་དུ་མི་ཡིས་བརྒྱས། །

ཆབས་ཆེན་ནད་དང་གདོན་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་སྒར། །

འགོ་ཀུན་ཕྱི་ག་སྤྱག་བདག་ལ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །

ལྷམ་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྐྱུ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་དཀའ་ངལ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་གང་ཞིག་
འབྲད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་བ་ལས།

ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུང་། །

སྤྱན་དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །

རྟག་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

རང་དགར་དགག་མེད་སྤྱད་བྱར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །

ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། །

སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡི། །

ནམ་མང་ཉེར་འཆོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིང་ཁོངས་རྩས་པའི་གདོང་ནས་རང་

ཉིད་འཆོ་བ་དེ་གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་མ་པ་དང་། གཞན་
ལ་ཕན་བདེ་བ་སྐྱབ་སྐྱུ་ཞིག་ཡིན་པའི་སེམས་ཐག་བཅད་ཡོད་ན། དཀའ་
ངལ་གང་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། གོ་ཆོད་སོང་བས་མ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་
རྒྱུ་ཡོད། ཅུ་བར།

ལྷན་པར་གྲགས་ཤིང་འགྲོ་མང་གྱི་པོས་བདུད། །

ནམ་ཐོས་པུ་ཡི་ནོར་འབྲུ་ཐོབ་གྱུར་ཀྱང་། །

སྤྱིད་པའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱིང་པོ་མེད་གཟིགས་ནས། །

ཁེངས་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྤྱས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཡང་ན་ཅང་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་དང་། ལམ་འགྲོ་ན་ཅང་རྒྱགས་
པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
ཅུང་ཟད་བྱགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེས་ན་སྐབས་དེར་
ལྷག་པར་དུ་གཟབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའོ། ། མདོར་ན།

སྤྱིད་ན་བདེ་བ་ཆོགས་སུ་བཟོ། །

ཕན་བདེས་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཤོག །

ཅེས་སྤྱིད་པ་ཞིག་དང་། གྲ་སྤྱིག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རེད། རང་གི་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་

འབྲུང་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པར་ཤོག་ཅིག་བསམ་པའི་གཞན་པའི་བྱ་བ་མེད་ཀྱི་ཐོ་ཞིག་
སྤང་བ་དང་།

སྤྱག་ན་ཀུན་གྱིས་སྤྱག་བསྐུལ་ཁུར། །

སྤྱག་བསྐུལ་བྱ་མཆོ་སྒྲིམ་པར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་བཀྲ་མི་ཤིས་ཤིང་། དཀའ་ངལ་
ཞིག་འཕྲད་ནའང་རང་ཉིད་ལ་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཐོག་ཏུ་བབས་
པ་དེས་ནམ་མཁའི་མཐུས་གདུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་
བསྐུལ་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྒྲིན་པར་ཤོག དེས་གོ་ཆོད་པ་ཡོང་བར་ཤོག་བསམ་
པའི་བསམ་ཐོ་ཞིག་བཏང་ན། སྤྱིད་ན་ཡང་གོ་ཆོད་སོང་བསམ་པ་དང་།
སྤྱག་ན་ཡང་གོ་ཆོད་སོང་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་པ་བཅས་དེ་གཉིས་
ཡིན། དེ་ནས་ཆགས་སྤང་ལམ་འབྱེར་ནི། ཅ་བར།

རང་གི་ཞེ་སྤང་དག་པོ་མ་བྱུང་ན། །

ཕྱི་རོལ་དག་པོ་བདུལ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

དེའི་ཕྱིར་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེའི་དམག་དཔུང་གིས། །

རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་རྒྱལ་མས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པའི་ཞེ་སྤང་ལ་གཉེན་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱེན་པ་ཡིན། སྤྱིད་
འདུག་གི་བཟོད་པའི་ལེན་པའི་ནང་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། དག་ཡོང་བ་

དེ་རང་ཉིད་གྱིས་སེམས་མ་དུ་ལ་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་མི་བདེ་བ་
 བཅོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དག་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་ནའང་རང་
 ཉིད་སེམས་མ་སྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་ལ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཞིག་ཡིང་
 གི་ཡོད། དེས་ན་མ་སྐྱེད་པ་ཡིང་པའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ནི། སྤྱོད་ལ་དག་མིན་
 པར་ནང་གི་དག་པོ་ཞིང་སྤང་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་ཡུག་པའི་
 སློན་སྒྲུབ་གཉེན་པོ་བཞེན་པ་དེ་གསུངས་པའོ། །དེ་ནས་ཆགས་པའི་གཉེན་
 པོ་ནི། ཅ་བར།

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལན་ཚུའི་རྒྱ་དང་འདྲ། །

ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཅིང་སྤྱེད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་པ་དང་ཆོམ་པ་ཡིང་རྒྱ་གང་ཡང་
 མེད། འཕུལ་གྱི་དགོས་པ་ཕྱན་ཆེགས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་འདོད་དོན་དེ་དག་
 ལ་ཡུགས་ནས་སྤོང་བོ་མེད་ཅིང་། དེ་བྱུང་ན་ཡང་ཆོམ་ཞིང་རྣམ་པ་དང་། གོ་
 ཆོད་པ་གང་ཡང་མེད། གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཐར་པ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 རང་ཉིད་འཆོ་བ་དེ་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བཀོལ་
 བྱ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བྱ་ཡིན་བསམ་པའི་སློན་སྒྲུབ་སྤྱངས་ན། རང་
 ཉིད་གསོན་པ་དེ་གོ་ཆོད་སོང་བསམ་པ་ཞིག་ཡིང་བདང་། དེ་ཡང་ནམ་
 མཁའ་ཇི་སྤྱི་བར་དུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་སློན་ཞིག་སྐྱེས་

ན་གཏན་དུ་སྒྱིད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དོམ་པ་མེད་པ་བྱ་
 དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྒྱིང་པོ་མེད་ཅིང་མཐར་བསྐྱུ་བའི་རང་བཞིན་དང་།
 མཐར་གྱུད་པའི་རང་བཞིན་དེ་དག་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་
 ནས་དེ་ལ་སྒྱིང་པོ་མེད། དགོས་པ་མེད། མཐའ་མར་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
 སྒྲོན་མ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་ཐོག་མ་ནས་བྱུང་ན་ལེགས་པ་ཡོད།
 ཅུ་བར།

གང་ལ་ཞེན་ཆགས་སྒྲེ་བའི་དངོས་པོ་ནམས། །

འབྲུལ་ལ་སྒྲོང་བ་རྒྱལ་སྐྱུ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྗེས་ཀྱི་བྱུན་མཆོམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲེན་ངན་གྲོགས་
 སུ་འབྱེར་བ་ཞེས་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དེ་གསུངས་ཤིང་།
 དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་ཡང་། བྱུན་གྱི་མཉམ་བཞག་
 གི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་སྒྲུངས་གཅིག་དང་། དེ་ནས་བྱུན་མཆོམས་ཀྱི་རྗེས་
 ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས་གཅིག་བཅས་ཁག་གཉིས་
 གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་བྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ། ནམ་རྒྱུན་
 བ་སྟོད་ལ་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཆུ་ལ་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ཐུན་མཚམས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ལ། རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུའི་སྦྱོང་ཚུལ་ཞེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུའི་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། ཅ་བར།

རི་ལྗར་སྒྲུང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས། །

སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་སྦྱོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། །

དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་གཟུང་འཛིན་མཚན་མ་ནམས། །

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱལ་སྐྱམ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པའི་གཞུང་ནི། བོད་ལ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཕེབས་
པའི་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཕྲོ་གཞུང་གི་ཏཱ་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་དང་།
ཁོང་གི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཀམ་ལ་ཤེ་ལས་མཛད་པའི་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་
བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྟ་བ་གསུང་སྐབས། བྱེད་ན་བཀག་སྟེ་སེམས་ཅམ་
པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅམ་
པས་སེམས་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་བཀག་
པས། དེ་ལྟ་བུའི་ནལ་འཕྲོར་སྦྱོང་བ་བདེང་མཐུན་པའི་དབུ་མའི་སྦྱོལ་
ལུགས་ཤིག་མཛད་ཅིང་། དེར་ནམ་རྒྱན་ནལ་འཕྲོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་
མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ལྟ་བ་ལྟར་དུ་བཀྲལ་ཡང་

བཀྲལ་ཆོག་པ་རེད་འདུག

ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཁྲིམ་པས་སེམས་
ལས་ཇུས་གཞན་པ་མིན་ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལས་
སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་
ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚོ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་རེད་
ཅེས་གསུངས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ནི། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚོ་
དེ་ཡོད་སྐབས་ཡུལ་དེ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ཡོད་སྐབས་འཛིན་བྱེད་
ཀྱི་ཚོ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་བཅས། མདོར་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ས་པོན་གཅིག་
ལས་སྐྱེས་པ་རེད་ཅེས་འཛིན་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་དང་
མཉམ་དུ་ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བདག་
ཉིད་ཅེས་པ་ཏ་ཅང་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་
དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་འཛིན་པས་ན། དེ་མིན་གྱི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་
ཇུས་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གྱུབ་པ་ཞིག་མེད་ཅེས་གསུངས། ཇི་
ལྟར་སྤང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཁྲིམ་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་
ཐུན་མོང་བའི་ལྟ་བ་ཆགས་ཡོད།

སེམས་ཉིད་གཤོད་ནས་སྤྱོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། ཁྲིམ་པ་
ནི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་

པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་ན། གཟུང་འཛིན་གྱི་གནས་
 ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒྲོ་ཡི་ངོར། ཆོས་ཅན་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་བ་
 ཐམས་ཅད་འགག་འགྲོ་ཡི་ཡོད། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་
 དེ་དག་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མེད་པས་ན། གཟུང་འཛིན་
 གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གནས་ལུགས་མཐོང་པའི་སྒྲོ་ངོར། ཆོས་
 ཅན་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་ཀྱིས་འགག་
 འགྲོ་ཡི་རེད། དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་གཟུང་འཛིན་མཆོན་མ་རྒྱུས་ཡིད་
 ལ་མི་བྱེད་པར་གཟུང་འཛིན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་བྱམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་དབྱེད་ཅིང་། བཏགས་དོན་བཅའ་ཏེ་གང་ཡང་རྟོད་རྒྱ་མེད་པ་
 ཞིག་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་དགག་བྱ་བ་གཤམ་ཅི་སྟོང་
 སང་དེར་ངེས་པ་ལུགས་ཅན་བྱངས་ནས། དེའི་ལག་རྩེས་སུ་རྩེས་ཐོབ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་བ་འཆར་སྐབས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 ཞིག་སྒྲུང་ཡོང་བ་ཡིན།

ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབུ་མ་ཐལ་
 གུར་པའི་བཞེད་པ་སྐར་དུ་ཆོག་འགྲེལ་བརྒྱབ་ན། ཇི་སྐར་སྐར་བ་འདི་
 དག་རང་གི་སེམས། ཞེས་བཞེད་སྐབས། སེམས་དང་བདག་ཉིད་
 གཅིག་པའི་དོན་མིན་པར། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐར་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐར་ཅམ་དེས་མ་ཆོམ་པར་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་
 གཏན་ནས་རྗེད་རྒྱ་མེད་ཅིང་། གཏན་ནས་རྗེད་རྒྱ་མེད་པ་དེ་བཏགས་
 དོན་འཆོལ་བ་དེ་དོན་དམ་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་འཆོལ་གྱི་ཡོད། གཟུགས་
 སོགས་འདི་ཞེས་འདི་སྐྱེ་འདྲུག་སའི་མཛུ་བ་མོ་འདྲུགས་སའི་སྟེང་ནས་
 སྐར་ཅམ་དེས་མ་ཆོམ་པར། ཁོ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་སམ་ཡིན་ལུགས་
 གང་འདྲ་ཞིག་འདྲུག་གམ་པར་བཅའ་སྐབས། དེ་ནི་གནས་ལུགས་འཆོལ་
 བ་ཡིན་ཞིང་། གནས་ལུགས་འཆོལ་སྐབས་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་
 གྲུབ་མེད་པས་ན་རྗེད་རྒྱ་མེད། དེའི་ཡོད་སྐར་སའི་མ་བཏག་མ་དཔུང་
 པར་སྐར་ཅམ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ལས། དོན་གྱི་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པ་ཞིག་མེད།

དེས་ན་མིང་ཅམ་བད་ཅམ་ཡིན་པ་ལས། དོན་གྱི་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། སྐར་ཅམ་དེས་མ་ཆོམ་པར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་
 མེད་དཔུང་སྐབས་རྗེད་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད། རྗེད་རྒྱ་མེད་པ་དེ་རི་བོང་

རྩ་བཅུ་ལ་ནས་མ་རྗེད་པ་ལྟར་གཏན་ནས་མེད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་མིན་པར་ཐ་སྐད་དུ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་བཟང་ངན་དང་། ཕན་
གནོད་ཡོད་པས་ན། དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལམ་སེམས་ཀྱི་
བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་གི་བཏགས་ཅམ་དང་། རང་འདོགས་
བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས། ཞེས་སྒྲུང་ཅམ་དང་།
རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ལས། རོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད།
དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པས་འདོག་པའི་རྫོང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུང་ཅམ་ཞིག་དང་། མིང་
ཅམ་ཞིག་ལས་མེད་པས་ན། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མཉམ་
དང་། རོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་གསུངས་པ་ཡིན། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་
པའི་སྟོན་ནས་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
སྐབས། གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་
རྫོང་ཉིད་ངེས་ངོ་ན་ཞི་ཞིང་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་མཉམ་བཞག་དེ་ཉིད་གོམས་པ་བྱས་ཏེ་ཆེར་འགྲོ་སྐབས།
ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་བརྫོག་ཅིང་། གཉིས་སྒྲུང་མཐའ་དག་གཏན་
ཡོག་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་རྫོག་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
འདྲེས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཡོང་བ་ཡིན། མདོར་

ན། ལྷང་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་སྤོང་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་དོགས་སྐབས།
 དེས་ངོར་སྤང་པ་དེ་དག་འགག་འགྲོ་བ་དང་། རིམ་བཞིན་གོམས་སྐབས་
 ལྷང་པ་འང་འགག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡིད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་གོང་གི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་འཇམ། རང་
 བཞིན་མེད་པ་དེས་པའི་སྒྲོ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 ལྷང་པ་དེ་དག་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་སྐབས། ང་ལ་དོན་
 གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་གི་འདུག་ཀྱང་། དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་
 མེད་བསམ་པའི་སྤར་དགག་བྱ་ཁྲིགས་པའི་ཚྱོང་བ་བྱན་སྐབས། ལྷང་
 ཡང་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དེ་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན། ཅ་
 བར།

ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲད་པ་ན། །

དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་འཇམ་ཆོན་ཇི་བཞིན་དུ། །

མངེས་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མི་ལྟ་ཞིང་། །

ཞེན་ཆགས་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྤུས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ཆགས་ཡུལ་དང་འཕྲད་སྐབས། ཨ་
 འཇམ་གྱི་འཛིན་པ་དེ་མི་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། དེ་ནི་སྤང་བ་བན་བུན་སྐྱུ་
 མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མེད་པ་འཆར་སྐབས། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་ཞེན་

ཅིང་ཆགས་ཏེ་ཨ་འཐས་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་མི་ཡོང་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
ནས་ཞེ་སྤང་ནི། ཅུ་བར།

རྩལ་བཟུལ་སྒྲ་ཚོགས་མི་ལམ་ཕུ་ཤི་ལྟར། །

འབྲུལ་སྒྲུང་བ་དེན་པར་བཟུང་བས་ཨ་ཐང་ཆད། །

དེའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱིན་དང་འཕྲད་པའི་ཆེ། །

འབྲུལ་པར་སྒྲ་བ་རྒྱལ་སྒྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་མི་འདོད་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིན་ངན་ནམ་མི་རྩལ་
པ་འཕྲད་སྐབས། ནམ་རྒྱུན་དེ་དག་ཡུལ་སྤེང་ནས་ཡོད་ཅིང་ཨ་འཐས་
ཤིག་ཏུ་འཛིན་ནས། དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་སྒྲོ་འམ་རྒྱལ་
ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་སྒྲོ་ཡོང་བ་དེ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མཐོང་པའི་སྒྲོ་ནས། དེའི་
ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་རྗེ་སྟོབ་ཀྱི་ཆགས་སྤང་
གཉིས་གཅི་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རིགས་ནམས་ཤུགས་བཅག་
པའི་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟར་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྗེ་སྟོབ་
སྟོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ།

དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྩལ་ལ་བསྐྱབ་པ་
ལ། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས། བཅོད་པ། བཅོལ་འགྲུལ། བསམ་
གཏན། ཤེས་རབ་བཅས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཅུ་བར།

བྱང་ཚུལ་འདྲིད་པས་ལུས་ཀྱང་བཏང་དགོས་ན། །

ཕྱི་རིལ་དངོས་པོ་ནམས་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །

དེ་ཕྱིར་ལན་དང་ནམ་སྤྲིན་མི་རེ་པའི། །

སྤྲིན་པ་གཏོང་བ་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་མ་མཐའ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་སྤྱང་བཞིག་
མེད་ན། རང་གིས་མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་མི་བྱུང་ལ། མངོན་
མཐོའི་ལུས་རྟེན་མ་ཐོབ་ན། ངན་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བཞིག་
ཆགས་ཡོང་གི་རེད། དེས་ན། ཅུ་པར།

ཚུལ་བྲིམས་མེད་པར་རང་དོན་མི་འགྲུབ་ན། །

གཞན་དོན་རྒྱུ་པ་པར་འདྲིད་པ་གད་མོའི་གནས། །

དེ་ཕྱིར་སྤྲིད་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ཡིན། །

ཚུལ་བྲིམས་སྤྱང་བ་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་དམིགས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་
བསྐྱང་ན་སྤྲིད་པའི་འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་
ལྟར་མིན་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་དམིགས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་སྤྱང་བ་
དང་། མདོར་ན། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་རྒྱུ་པའི་དོན་དུ་
ཚུལ་བྲིམས་སྤྱང་ན། སྤྲིད་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

ཙ་བར།

དགེ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ། །

གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་གཉེར་དང་མཚུངས། །

དེ་ཕྱིར་ཀུན་ལ་ཞེ་འགྲུས་མེད་པ་ཡི། །

བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་དགེ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་འདོད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན།
བཟོད་པ་ལས་ལྷག་པའི་དགེ་པ་ཤོང་ནས་ཤོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། དགེ་
པ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཞིག་མེད་ཅིང་། དེས་ན་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
ཀྱི་དགྲ་པོ་དགོས་པ་སྤྲོད། གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་གྱི་གཉེར་
དང་མཚུངས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་ཉན་རང་ཡང་། །

མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བརྒྱུག་ལྟར་བརྩོན་མཐོང་ན། །

འགྲོ་ཀུན་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི། །

བརྩོན་འགྲུས་ཚུལ་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་ཉན་རང་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་། མགོ་
ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་ཉན་མཚན་དུ་བརྩོན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ན། བདག་ལྟ་
མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་

སར་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེས་ནས། སྤྱིར་བཏང་བཅོམ་པ་ཞིག་
ཡིན་པས་ན། བཅོམ་འགྲུས་ཀྱིས་སྒོ་བས་སྐྱེས་དགོས་ཞེས་གསུངས་
སོ། ། ཅུ་བར།

ཞི་གནས་རབ་དུ་ཉན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །

རྟོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛིན་པར་གཤམ་བྱས་ནས། །

གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་ཡང་དག་འདས་པ་ཡི། །

བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་ནི། རྟོན་འབྱུང་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་
པ་ལས། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་
ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན། འཇིག་རྟོན་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་
ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར། འཇིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་
སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་ཞི་ལྷག་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་ན། གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་པའི་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཅུ་བར།

གཤམ་རབ་མེད་ན་ལ་རྩལ་ཕྱིན་ལྡེ་ཡིས། །

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པས། །

ཐབས་དང་ལྡན་ཞིང་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི། །

ཤེས་རབ་སྒྲིམ་པ་རྒྱལ་སྐུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན། རྒྱན་པ་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་པ་རོལ་དུ་སྒྱེན་པ་ཡོང་མི་ཐུབ། ཐབས་དང་ལྡན་ཞིང་ཞེས་
པ་ནི། ཐབས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱིས་ཟིན་ཅིང་། རྒྱན་སོགས་གྱི་
གྲོགས་དང་བཅས་པའི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
ཅས་པ་ནི། འཁྲུག་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
སྟོང་པར་མཐོང་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིམ་པ་དེ་རྒྱལ་སྐུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་འཇུག་ཀྱི་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཞེས་
པ་ནི། རྒྱུན་ལྟར་མོང་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་
པ་ནི་ད་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་། ཞེ་གནས་རྒྱལ་མཁའ་
ཞིག་ཡིན་ན། རྒྱལ་པའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་རྒྱལ་བྲིམས་གྱིས་གཞི་བཟུང་། དེ་
ཡང་རབ་བྱུང་གི་རྒྱལ་བྲིམས་དང་། བྲིམ་པའི་རྒྱལ་བྲིམས། མ་མཐའ་
མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་རྒྱལ་བྲིམས་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་དག་གཞི་ལ་བཞག་
ཅིང་། དེ་དག་གི་ཐོག་དུ་དོན་ཉུང་བ་དང་། འཁྲུག་ལྟར་བཞིག་དགོས།

སྒོན་ལ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་སྤངས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་འགལ་ཁྱེན་གང་དང་
གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཐོས་
བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདྲིགས་ཆོད་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་
ཀྱག་སྐབས། རོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་
འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། གནས་དེ་ཡང་འདྲུ་འཛི་མེད་པའི་དབེན་པ་ཞིག་
དང་། དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གྱི་མཆོན་མ་སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཚུའི་
སྒྲ་དང་། ཚུང་གི་སྒྲ་མེད་པ། དེང་སྐབས་གོང་ཁྱེར་ནང་འཁོར་རིགས་
ཀྱི་སྒྲ་དང་། གནས་གཤིས་སྒྲ་སོགས་མང་པོ་གོ་ཡི་ཡོད། ལྷ་རབ་བྱུང་
ན་དེ་དག་གོ་ཐོས་མེད་པའི་གནས་དབེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་ལུས་འདྲུ་འཛི་ལས་དབེན་
པ་དང་། སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་དབེན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སེམས་རྩེ་
གཅིག་པ་སྒྱུབ་དགོས། དེ་སྒྱུབ་པའི་དམིགས་པར་བྱའི་དམིགས་པ་
སྟེ། བྱི་ཡི་མེ་ཏོག་སོགས་ལའང་དམིགས་རྟོན་བཞག་སྟེ་སྒྱུབ་རྒྱ་ཡོད་
ལ་སྒྱུབ་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཆོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྒྱུ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྱུབ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་རྟོན་བྱས་
པ་དང་ཆགས་ཅིག་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་དགེ་མཆོན་ཡོད་པ་ཡིན།

མདོར་ན། དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྟོན་སྒྲེས་སྐབས། ཡིད་

ངོར་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་སྟེ། དམིགས་ཤིན་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་ཤར་
 བ་དེ་ཉིད་ཡིད་གནས་པའི་དམིགས་ཤིན་བྱས་ཏེ། དེ་ཡོང་བར་ཐོག་
 མར་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་གཟུགས་ལ་
 བརྟམས་ཤིང་། དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་དམིགས་ཤིན་ངོ་མཁའ་
 དངོས་གཞི་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་ཡི་དམིགས་ཤིན་བྱེད་པ་
 དང་། ཡང་ན། ཉན་གི་རང་གི་སེམས་དམིགས་ཤིན་དུ་བཞག་ནས་
 སྒྲོ་མ་ན། ཐོག་མར་སེམས་དེ་ངོས་བཟུང་དགོས་ཤིང་། སེམས་དེ་
 ངོས་བཟུང་བ་ལ་སྒྲོ་ལྗོངས་ཤིན་ཤེས་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ཉིན་
 མོ་སྒྲོ་ལྗོངས་ཤིན་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ལས་ཀ་ཏ་ཅང་བསྐྱལ་ཏེ། སེམས་འཕྲོ་
 སྟོང་མང་པོ་ཞིག་སྒྲོ་ལྗོངས་ཤིན་ཤེས་པ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ན། མི་
 ལམ་དུ་མང་ཆེ་བར་ཡུལ་སྤང་སྤྱོད་གས་ཤར་བཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྒྲོ་
 ལྗོངས་ཤིན་ཤེས་པ་དེ་དག་བཀག་བྱུ་བ་ཐབས་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོ་མི་
 གཏོང་བ་དང་། སྒྲོ་ལྗོངས་ཤིན་ཤེས་པ་མེད་དུ་མི་གཏོང་བར་ཡིད་སྒྲོའི་
 ཉིང་དུ་བསམ་མཛོ་བཏང་སྟེ། ཡིད་སྒྲོའི་ཉིང་དུ་སྒྲོ་གནས་པ་དེ་ཤུགས་
 རེ་ཆེར་སྤྱིན་ན། སྒྲོ་ལྗོངས་ཤིན་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རུས་མེད་
 དུ་འགོ་བ་དང་། རིམ་བཞིན་ཡིད་སྒྲོའི་ཤེས་ཐག་ཆུན་དམིགས་པ་ལ་
 ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་སྐབས་རིམ་བཞིན་སྒྲོ་ལྗོངས་ཤིན་ཤེས་པ་དེ་དག་ཤུགས་

དེ་ཆུང་དུ་འགོ་བཞག་ཡོང་ཆུ་ཡོད།

དེས་ན་སྒྲོ་ལཱ་ཤེས་པས་ཡུལ་གྱི་རྩོམ་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ་བའི་དག་པོ་
བཀག་ཅིང་། སྒྲོ་ལཱ་ཤེས་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དེ་དག་མེད་པར་བཟོས་
ཏེ། དེ་ནས་ཡིད་སྒྲོའི་ནང་དུ་འདས་པའི་ཚྱུང་བ་བྲན་པ་དེ་དག་གྲང་
པར་བཀག་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་
ཡིན་བསམ་པའི་འཆར་སྒྲོ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་དེ་དག་གྲང་བཀག་ཤེས་པ་
འདས་མ་འོངས་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་པར་བཀག་ནས་སྒྲོ་བ་
སྐབས། དེའི་ཤུལ་དེར་ཏོབ་སྒྲེ་སྒྲོང་སང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བཞག་ཡོང་
ཆུ་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། སྒྲིབ་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད་
སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་ཅན་དུ་ཤར་ཡོང་བས་ན། བྱེ་རྩོམ་
ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉང་གི་བདེ་སྤྱད་ཀྱི་ཚྱུང་བ་སོགས་
ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྒྲེས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་པར་བཀག་སྐབས།
སེམས་སམ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་རིག་དེ། རྣམ་ཆུ་ནང་རང་
ཆོས་དེ་ཅམ་ཚྱུང་གི་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གྱི་རྩོམ་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ་བའི་གཅིག་
ནང་གི་ཚྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་འདས་པའི་བྲན་པ། མ་འོངས་པའི་
བྱེད་འཆར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་པར་བཀག་པའི་སྐབས། སེམས་
གང་གི་རྣམ་ཅན་དུ་སྒྲེ་ཆུའི་རྣམ་པ་དེ་དག་པར་བཀག་ཡོང་བས་ན་སྒྲོང་

སང་ལྟ་བུའི་ནམ་པ་ཞིག་ཤར་གྱི་ཡོད།

དེ་ནས་མུ་མཐུད་ནས་དེའི་སྤྲོད་དུ་གང་འཆོམས་གནས་པ་ཞིག་
གོམས་ན། རིམ་བཞིན་སེམས་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་གྱི་གསལ་རིག་
གི་ནམ་པ་དེ་སྒྲོར་འཆར་ཡོང་བ་དེ་ནི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
ཀྱི་དམིགས་ཏེན་གཞི་ནས་སྤེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་དམིགས་བཏེན་དུ་
བཞག་ནས། དེའི་སྤྲོད་དུ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་ནི། སེམས་ལ་དམིགས་
པའི་ཞི་གནས་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཀླན་རྩོམ་པའི་
ངོ་བོ་དམིགས་ཏེན་དུ་བཞག་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ལྟར་བ་བྱུང་ན། དེ་འདྲའི་སེམས་དེ་འཇུག་གནས་འགོ་
གསུམ་གྱི་ཆང་འཆོལ་བ་ལྟ་བུ་སེམས་དེ་ནི་དཀྱིལ་ངོ་བོ་གསལ་ཙམ་རིག་
ཙམ་གྱི་སྤང་ཙམ་དེས་མ་ཆོམ་པར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་དད་དུང་དཔྱད་ཅིང་
བསམ་སྒྲོ་བ་ཏུ་རྒྱུ་ན། སེམས་ཞེས་པ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་
ལས་མེད་པ་སྒྲོར་ཤར་བ་དང་། སེམས་གདོད་མ་ནི་ད་ནས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྤོང་པ་རེད་ཅེས་པ་དེ་སྒྲོར་ཤར་བ་ཞིག་བྱུང་ན། དེའི་སྤྲོད་དུ་
སྒྲོ་བཞག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་དམ་པ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་
ཡིན། དེ་ནི་ཁག་པོ་ཡིན།

དེས་ན་ལྟ་བུ་ཐོག་ནས་སྒྲོམ་པ་འཆོལ་བ་ཞེས་པ་འདི་གསུང་གི་

ཡོད། དེ་ཡང་བྱད་གཞི་སེམས་དེ་བཞག་ནས། སེམས་བདེན་སྟོང་
ལ་བསམ་མྱོང་བྱང་སྟེ། དེའི་བདེན་སྟོང་གི་རྣམ་པ་སྟོར་ཤར་སྐབས་
དེ་གའི་སྟོང་དུ་སྟོང་ལྟ་ཞེས་འཛིག་པ་ནི། ལྟ་ཐོག་ནས་སྟོམ་པ་འཆོལ་
བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཡང་སྟོན་ལ་སྟོམ་བརྒྱབ་ནས་ཅེ་གཅིག་པའི་སྟོམ་
སྐྱབ་ཅིང་། དེ་ནས་གཞི་ནས་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི། སྟོམ་ཐོག་ནས་
ལྟ་བ་འཆོལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དམིགས་རྟེན་གང་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་།
དམིགས་རྟེན་དེ་ངོས་བབྱང་སྟེ་དམིགས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས།
དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པས་མ་པ་མེད་པར། ཡིད་
ངོར་དམིགས་རྟེན་དེའི་རྣམ་པ་སྟོར་ཤར་བ་ཞིག་དང་། དེ་ཉིད་བླ་
པས་བབྱང་ནས་དམིགས་རྟེན་དེ་མ་ཡལ་བར་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་
ཀྱི་ཡུལ་ལམ། སེམས་ཀྱི་དམིགས་ས་ནས་མ་ཤོར་བར་རྟིག་གེར་ཤར་
བ་ཞིག་བླ་པས་བབྱང་དགོས་པ་ཡིན། བླ་པས་བབྱང་སྟེ་དམིགས་
རྟེན་ཤོར་མ་ཤོར་དེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་། བླ་
པས་སྟོར་ཤར་བབྱང་ནས་དམིགས་རྟེན་གནས་ཤིང་། དམིགས་རྟེན་ཤར་
ནས་ཡོད་ཀྱང་། དམིགས་རྟེན་ཤར་བ་གང་ཞིག་ལ། དེའི་སྟོང་དུ་
སེམས་བྱང་རིལ་ལེར་མི་སྟོད་པར་སེམས་བྱང་བྱིང་བ་དང་། ཉོབ་པ་

ཆུ་བྱེད་ཀྱིང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བྱིང་བ་ལའང་སྤྲ་རགས་མང་
པོ་ཡོད། དེ་ནི་འགལ་ཁྱེན་གཅིག་ཡིན།

འགལ་ཁྱེན་གཞན་ཞིག་ནི། སེམས་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟེང་དུ་
མ་གནས་པར་སེམས་སྤྱི་རོལ་དུ་འཕྲོ་བ་དང་། གལ་ཏེ་དམིགས་རྟེན་
གྱི་སྟེང་དུ་གནས་ན་ཡང་། སེམས་ཀྱི་བྱུར་གཅིག་ནས་འཕྲོ་གྲབས་བྱེད་
ཅིང་། བཀོད་པ་སྤྲོ་མོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་དག་ལ་ཚོད་པའམ་འཕྲོ་བ་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གིས་སྤྱོད་གས་གཅིག་ནས་སེམས་དམིགས་
རྟེན་གྱི་སྟེང་དུ་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། གནས་ནས་ཀྱང་
སེམས་བྱུང་རྟོག་གེར་སྟོད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཀྱི་ཡོད་པས་ན། བྱིང་
ཚོད་གཉིས་སེལ་དཀོས་པ་ཡིན།

བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་སེལ་བ་ལ། བྱིང་ཚོད་གཉིས་ཡོང་བའི་རྒྱ་
གང་ཞེ་ན། སེམས་འཕང་དམའ་དྲགས་ན་བྱིང་བ་ཡོང་བ་དང་། སེམས་
ནང་དུ་བསྐྱུས་དྲགས་པ་དང་། འཕང་དམའ་དྲགས་ན་བྱིང་བ་ཡོང་གི་
ཡོད། སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་བྱིན་ན་ཚོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ན། སེམས་
འཕང་མཐོས་དྲགས་པའི་སྒྲིན་དེ་དག་ཀྱང་རིག་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་འཕང་
དམའ་རུ་གཏོང་བ་དང་། དེས་ཚོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། ཡང་
སེམས་འཕང་དམའ་དྲགས་ཏེ་སེམས་བྱིང་བའི་སྒྲིན་ལྟག་གི་ཡོད་སྟབས་

སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་
 གཏོང་བ་དང་། དམའ་རུ་གཏོང་བ་དེ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། དགའ་
 བའི་ཡུལ་ཞིག་བསམ་མོལ་གཏང་ན་སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་འགྲོ་བ་དང་།
 སེམས་ལ་སློབས་པ་སླེབས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སེམས་ལ་སློབས་
 པ་སླེབས་པ་ནི་དེ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱེས་
 པ་ལའང་དེས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པས་ན། མདོར་ན་སེམས་ལ་སློབས་
 པ་སླེབས་པ་དང་། སློབ་སྦྱོང་པ་བྱུང་ན་སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་འགྲོ་ཡི་
 ཡོད།

ཡང་ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། མི་དྲག་པ་ལ་སོགས་པ།
 གཞན་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རིགས་བསམ་མོལ་བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཞན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བའི་གནས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བསམ་མོལ་
 བཏང་ན། སེམས་ཚུང་ཟད་བྱུང་པ་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
 སློབ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སྦྱོང་ལ་བསྐྱོར་གྱིན་དུ། སེམས་འཕང་
 འདི་ཙམ་ཞིག་བྱས་ན་ཆོད་པ་སླེབ་འདུག་བསམ་པའི་སེམས་འཕང་མཐོ་
 པོ་ཆགས་ན། དེ་ཚུང་ཟད་དམའ་རུ་གཏོང་བ་དང་། འདི་ཙམ་སེམས་
 དམའ་དྲགས་ན་བྱིང་བ་སླེབ་འདུག་བསམ་པ་དེ་ནས་སེམས་འཕང་མཐོ་
 རུ་བཏང་སྟེ། མདོར་ན་ཉམས་སྦྱོང་ལ་བསྐྱོར་གྱིན་དུ་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་གཉེན་

པོ་བསྟེན་གེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སེམས་གནས་རིམ་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་
པ་དྲུག་གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྔ་པ། དུག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་
ཅམ་དུ་སྟེ་བས་སྐབས། བྱིང་མོད་ཀྱི་སྟོན་མི་ཡོང་བའི་གོམས་འདྲིས་
གང་འཆོམས་སྟེ་བས་སྐབས། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཞེས་སེམས་འཕང་
མཐོ་རུ་དང་། སེམས་འཕང་དམའ་རུ་གཏོང་བའི་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པར་
འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་སུ་སྡོད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་
རིམ་བཞིན་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། སེམས་དམིགས་རྟེན་
ལ་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས། དུས་ཡུན་རི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་ཉིན་ཞག་གི་
དུག་ཆ་འབྱོངས་བ་དང་། དཔེར་ན། རྒྱ་ཆོད་བཞི་ཅམ་རིང་དམིགས་
རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱིང་མོད་ཀྱི་སྟོན་མེད་པར་སེམས་ལྟན་ཞེར་དང་།
སེམས་བྱང་རྩོག་གེར་སྡོད་པ་ཞིག་དང་། ཐུན་མཆོམས་གྲོལ་སྐབས་
སུའང་དཀའ་ལས་ཁག་སྟངས་གཏན་ནས་མེད་པར་སེམས་དེ་ཉིད་གསོས་
རིལ་ལེར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད། བསམ་གཏན་བསམ་
སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་ག་ལེར་ལུས་སེམས་གཤེན་སྒྲུང་གི་
བདེ་བ་སྟེ་ས་ཏེ་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་པ་སྒྲུབ་པ་བཅས་དེ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱིར་ཞི་གནས་

ཅམ་ནི་སྤྱི་ནང་ཐུན་མོང་བཡིན་པས་ན། ཐོག་མར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་
 གྱི་སྒོ་དང་། རྣམ་མཁུན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཞིག་གསལ་
 བཏབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེར་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དམིགས་ཀྱིན་
 གང་ཡང་རུང་བ་དེ་གསལ་བཏབ་ཅིང་། དེ་གའི་སྟེང་དུ་སྒོ་ལྷན་ནེར་
 འཛོག་པ་དེ་ཡིན་ལ། མཇུག་ཏུ་བསྒྲིབ་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་
 འདེབས་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 མཁན་ཞིག་གིས། ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་
 པ་དེ་ཡང་ཡག་པོ་ཡིད། ཅུབར།

རང་གི་བཟུལ་པ་རང་གི་ས་མ་བརྟགས་ན། །

ཆོས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་མིན་བྱེད་སྤྱོད་བས། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱན་དུ་རང་གི་བཟུལ་པ་ལ། །

བརྟགས་ནས་སྒོང་བ་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་གི་བག་ཡོད་ལེའུ་དང་། ཤེས་བཞིན་
 གྱི་ལེའུའི་ནང་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་རྒྱུན་ནས་རང་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་
 རས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དྲན་ཤེས་བརྟེན་ནས་བརྟག་དཔྱད་

བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། རྗེ་བཙུན་མི་
ལས། ཕྱི་ཆོས་པའི་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་ལ། རང་ཆོས་པར་མ་ངེས་པ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ཆོས་
མེད་ན་མེད་ཅེས་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་གྱི་ཆོས་མེད་པ་རང་བྱས་ན་
ལེགས་ཤིང་། ཆོས་ཁས་སྒྲུང་ན་ཕྱི་ཉགས་སུ་ཆོས་པའི་གཟུགས་སུ་གནས་
པ་ལྟར་ནང་གི་བསམ་མཁྱེད་དང་། སྡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་
པ་ཞིག་དང་། ཆོས་པའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཏ་
ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་རྒྱུན་དུ་ངག་ལ་བརྟག་དགོས་པ་དེ་གལ་
འགངས་ཆེ་ཞིང་། རྩོམ་རྒྱུ་ལ་གདམས་ནོར་བུའི་ཕྱིར་བ་ལས།

མང་པོའི་ནང་དུ་ངག་ལ་བརྟག་།

གཅིག་ཕུར་འདུག་ཆེ་སེམས་ལ་བརྟག་།

ཅེས་མི་རོགས་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ངག་ལ་ཡག་པོར་བརྟག་
དགོས་ཤིང་། གང་བྱུང་བཤད་ན་ངག་གི་ཉེས་པ་གསོག་པའི་ཉེན་ཁ་
ཆེན་པོ་ཡོད། རང་ཉིད་གཅིག་ཕུར་སྡོད་སྐབས་སྐད་ཆ་མོད་ས་གང་
ཡང་མེད་སྐབས། ངག་གི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་དཀ་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་
གཅིག་ཕུར་སྡོད་སྐབས་མི་དན་དགྲ་དན་འད་མིན་དན་གྱི་ཡོད་པས་ན།
སྐབས་དེར་སེམས་ལ་བརྟག་དཔུང་བྱེད་དགོས་ལ། ཤེས་པ་ཞིན་བརྟེན་

ཕྱེད་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཅུ་བར།

ཉིན་མོངས་དབང་གིས་རྒྱལ་སྐྱེས་གཞན་དག་གི །

ཉིས་པ་མེད་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་བས། །

ཐེག་པ་ཆེ་ལ་ལྷགས་པའི་གང་ཟག་གིས། །

ཉིས་པ་མི་སྐྱེ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་དག་ལ་གང་བྱུང་དུ་མཐོ་འཆོམ་པའམ་
ཁ་ན་མ་མཐོ་པའི་དག་མི་ཡོང་བར་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་ཤེས་བསྟེན་
དགོས་པ་དང་། སྟོན་སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ནང་
གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་གང་དུ་ཡོད་མི་ཤེས་པས་ན། དན་
སྐྱེས་མི་བརྗོད་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས་སོ། ། ཅུ་བར།

རྟེན་བཀྱར་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་ཅོད་འགྱུར་གིང་། །

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་ལ། །

མངའ་བཤེས་ཁྱིམ་དང་ཁྱིན་བདག་ཁྱིམ་ནམས་ལ། །

ཆགས་པ་སྟོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་ང་རང་ཆོར་མི་འགྲིགས་པར་རྟོག་དུ་ཡོང་བ་མང་པོ་ཞིག་
རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་བཞི། སྟན་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་
གི་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། ། ཅུ་བར།

མ་འདི་ཡིན། དེ་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་དཔེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་དམ་
 དཔེན་ས་ལུགས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྱོར་དང་།
 དགའ་ལྡན་རྩ་བརྒྱུ་མ་སྟད་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྱོར་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟེན་ཀྱི་བྱ་པོ་མང་དུ་
 ཡོད་པ་ལས། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟད་རྒྱུད་
 དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་དཔེན་ས་སྟན་བརྒྱུད་
 ཅེས་གསུངས།

ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 ཞིག་ལ་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྱོར་ལ་
 མཁས་གྲུབ་ཆེན་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྱོར་ཞེས་པ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་
 ཀྱང་ཡོད། དེ་དག་ལས་སྟད་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྱོར་དགའ་
 ལྡན་རྩ་བརྒྱུ་མ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ནས་བརྒྱུད་ཅིང་། ཆོག་
 བཅད་འདི་ཁོང་གི་སྟོབ་མའི་གས་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོས་
 བསྐྱེགས་པ་ཡིན།

ཁ་འདོན་དགེ་སྟོར་གང་ཞིག་བྱེད་ནའང་ཀུན་སྟོང་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཞིག་དགོས་པས། སྟོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལྟ་བུའི་
 ཐོག་ནས་ཀུན་སྟོང་ལེགས་པར་བཅོས། དེ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་

བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱན་སྒྲིང་བཅོས་པ་གཙོ་བོའམ་རྩ་བ་དེ་ཡིན། སངས་
 རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་སམ་བྱད་པར་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས། སངས་
 རྒྱུ་ཆོས། དག་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ་སྐྱམ་པའི་སྐབས་འགྲོ་
 དང་། དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་མ་ནན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་
 པ་སྐབས་པའི་ཆེད་སྐབས་ཁྱུ་བའམ་སྐབས་སུ་མཆིའོ་སྐྱམ་པའི་སྐབས་འགྲོ་
 རྟེན་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 ཏུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག འཕྲོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་
 བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཡིགས་པར་གསལ་བཏབ་ཇེས་དགའ་ལྡན་ལྟ་
 མ་འདོན་དགོས།

དེ་ལ་མངོན་པ་མངོན་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། མྱེད་བཞི་མྱེད་
 བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་དབང་ཏུ་བཏང་ནས་སྒྲིམ་རྩུ་ལ་གྱི་
 གསུང་རྒྱན་གཅིག་དང་། དེས་པར་ཏུ་རི་རབ་མེད་ན་དགའ་ལྡན་ལྟ་
 བརྒྱུ་མ་སྒྲིམ་མ་ཤེས་པ་མིན་པས་རི་རབ་བསམ་མཐོ་གཏོང་མི་དགོས་པར་
 བྱམས་པ་མགོན་པོ་བཞུགས་སའི་གནས་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ནམ།
 ལྟ་ཡུལ་དགའ་ལྡན་ལ་འཐབ་བྲལ་དགའ་ལྡན་ཟེར། དེ་རི་རབ་དང་
 འབྲེལ་ནས་མེད་ཅིང་། སུམ་རྩུ་རྩུ་གསུམ་རི་རབ་དང་འབྲེལ་འདུག
 རི་རབ་མེད་ན་སུམ་རྩུ་རྩུ་གསུམ་དང་རྩུ་ལ་ཆེན་རིགས་བཞི་གང་ཏུ་འཛིག་

ཡུལ་མི་རྙེད་པ་ལས་གཞན་ཐལ་ཆ་གང་ཡང་མེད། འདྲིང་ལྷ་རིགས་
དུག་ཆ་ཚང་ཞིག་འདྲ་མི་འདྲ་འདྲིང་གྱུ་ཡོང་བས་ཁྱད་པར་མེད།

དགའ་ལྷན་གྱི་ཞིང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བྱམས་པ་མགོན་
པོ་ཡོད་པ་ནི། ལོ་རྒྱུས་ཚད་ལྷན་ནམ་ཚད་མ་དེ་འདྲའི་ནང་བྱམས་པ་
མགོན་པོས་ཞལ་གཟེགས་དཔུགས་དཔུང་ཐོབ་པའི་སྐོར་དང་། རྗེ་རིན་
པོ་ཆེ་ལའང་བྱང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག སངས་རྒྱས་སྟོང་ཙུ་
གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ར་རང་ཚོར་གིན་དུ་སྐོག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། མདོ་
ནས་གསུངས་པ་དང་ཚད་གྲུབ་གྱི་སྐྱེས་བུ་མང་པོས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་
པས་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཡོད།

དེ་བས་ན་འདིར་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་བཞུགས་གནས་དེ་ལ་
བྱམས་མགོན་རང་ཉིད་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་སྟབས། འཇམ་
བུའི་སྤྱིང་འདིར་སྟོན་པ་ཤུག་མེད་གོའི་བརྟན་པ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་རྗེ་བཙུན་
བྱམས་པ་མགོན་པོ་བྱོན་པར་རིངས་སྟབས་སུ་བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་
ཀྱིས་ཞབས་སྟེགས་ཤིག་ལ་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀའི་དཔལ་གྱི་
ཐེའུའི་ནང་དེར་དབུས་ཀྱི་དེ་ཙུང་ཆེ་ཞིང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཙུང་རྒྱང་
པའི་རྒྱན་དཀར་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ། དེའི་རྟེན་མེད་ཁྲི་ལ་དབུས་སུ་རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ། གཡས་སུ་རྒྱལ་ཆ་བ། གཡོན་དུ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་མོགས་

ཁ་ལྷ་མ་མེར་ཡོད་པ་ཞིག་པས་མ་པའི་སྒོ་ནས། རྗེ་བླ་མ་ཡལ་སྤྲུལ་གསུམ་
 ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་གིས་ཆོག་ས་གསོག་པའི་ཞིང་ལ་ཕེབས་པ་ཞིག་ཕྱུང་
 ན་སྤྲུལ་པའི་འདུན་པ་དང་། ལུས་པ། དད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེས་པའི་
 ཐོག་ནས་ངག་ཏུ།

དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱའི་མགོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས། །

རབ་དཀར་ཞོ་གསར་སྤྱངས་འདྲའི་ཆུ་འཛིན་ཅེར། །

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་སྒོ་བཟང་གྲགས། །

སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ།

ཞེས་སྒྲུན་འདྲན་གོ་ལོ་ཀ་འདི་བཏོན། དེའི་དུས་དེ་མ་ཐག་
 ཏུ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡལ་སྤྲུལ་གསུམ་ཐུགས་དགེས་
 བཞིན་དུ། ཐུམས་པ་མགོན་པོའི་ཐུགས་ཀར་ཡོད་པའི་སྤྱིན་དཀར་
 གྱི་ཕུང་པོ་དེ་བྱུར་རེ་མར་ཕུང་ནས། མཐོང་མན་རང་གི་སྤྱིན་མཆོམས་
 གྱི་ཐད་དང་། རིང་ཆོད་རྒྱུད་ཐུག་བཅའ་ན་ལག་པའི་ཅེ་མོ་ཐུག་ས་དེར་
 སྤྱིན་དཀར་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པོ་དེའི་ཐོག་ལ་ཡལ་སྤྲུལ་གསུམ་པོ་རང་
 གི་མདུན་ཐད་དུ་ཕེབས་སོང་བས་མ་པ་བྱས། དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་
 པའི་སྒོ་ནས་ཆོག་ས་གསོག་སྤྱིབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ།

ཀ། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ གདབ་པའི་ཡན་ལག

སྐབས་འདིར་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
ཐོག་མར་བྱང་། དེ་ཡང་རྗེ་ཆུ་མ་ཆོག་གསུམ་གྱི་ཞིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་
པ་ཞིག་དགོས་པས། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
ཐོན་ལ་བཏོན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད། དེས་ན།

མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་མེད་ཁྱི་པད་ཆུང་། །

རྗེ་བཙུན་ཆུ་མ་དགུམ་པའི་འཇུ་མ་དཀར་ཅན། །

བདག་ཕྱོད་དད་པའི་བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་དུ། །

བརྟན་པ་བྱས་ཐུར་བསྐྱལ་བཟུར་བཞུགས་སུ་གསོལ།

ཞེས་པ་དེས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
ཡིན། རྗེ་བཙུན་ཆུ་མ་དགུམ་པའི་འཇུ་མ་དཀར་ཅན། ཞེས་པ་ནི་
འདིར་དངོས་གནས་རྗེ་བཙུན་ཆུ་མ་དགུམ་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་
ཡོད། དེ་ནི་ང་རང་ཆོད་སྤྱོད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་གཞན་
དབང་དུ་སོང་སྟེ་དོན་མཁྱིལ་པ་དང་དོན་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱོད་
པ་དང་། དུས་ད་རེས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ནི་དེ་གྱི་ལྷ་བ་དང་བུམས་སྟེང་

རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ང་ཆོས་ཨུ་ཚུགས་ཤིག་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པས།
 འཇམ་མགོན་ཐུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་དགུས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
 ཐུན་བྱ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་གཅིག་གཉིས་ནས་ཐུ་མས་དགུས་
 བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རང་ཉིད་ཡིན་ནའང་
 སེམས་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས། རང་ལ་དགུས་བཞིན་
 དུ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་བཞིན་པར་བསམ་ན་དག་མཆན་ཡོད།
 མདོར་ན། ཆོགས་ཀྱི་ཁིང་དུ་བདན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་
 བ་འདེབས་པ་ཡིན།

ཁ་ཤོད་ཕུག་འཆ་ལ་བའི་ཡན་ལག་

ཤེས་བྱའི་ཁྱོད་ཀྱན་འཇལ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཕུགས། །

སྐལ་བཟང་ན་བའི་ཁྱན་གྱུར་ལེགས་བཤད་གསུང་། །

གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་རྩམ་མེར་མངོས་པའི་སྐུ། །

མཐོང་ཐོས་དྲན་པ་དོན་ལྡན་ལ་ཕུག་འཆ་ལ།

ཞེས་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་མཁྱེན་བརྩེ་རྣམས་པའི་ཕུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན། སྐུ་ཡི་ཡོན་ཏན་བཅོད་པ་ཡིན། ཤེས་
 བྱའི་ཁྱོད་ཀྱན། ཞེས་པས་ཇི་རྩེ་ཇི་རྩེ་དཔའི་ཆོས་མཐའ་དག་མཁྱེན་
 པ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་མངའ་
 པ་གསུང་གི་ཡོད། ཇི་རིན་པོ་ཆེ་བྱན་མོང་གི་སྒྲུང་འོར་གསང་བ་འདུས་
 པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་ཆེ་དེ་ལ་སེམས་དཔེན་མཐར་ཕུག་མཆོམས་
 སུ་བཞུགས་ཡོད། ཇི་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་ན་ལས་འདས་ཁར་ཞེས་མ་ཞུས་
 ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མ་ཡི་འོད་གསལ་དེ་ལམ་གྱི་
 འོ་ཤར་སྐྱེས་ནས་སེམས་དཔེན་མཐར་ཕུག་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་ལ་བསྐྱུར་
 ཏེ། བྱན་མོང་བའི་སྒྲུང་འོར་བྱང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཆི་

བའོད་གསལ་དེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཤིང་། འོད་གསལ་དེ་འགག་པ་
དང་ཐ་མལ་པར་བར་དོ་གྲུབ་པའི་ཆོད་དེར་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་རིམ་པ་གསུམ་
པའི་སྐུ་མའི་ལྷས་སུ་བཞེངས་པའི་ཐོག་ནས་ལམ་ལྷག་མ་ནམས་ཉམས་
བཞེས་གནང་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་གནང་བ་ཡིན།

བར་དོ་ཡངས་སྤྱོད་ཇོགས་པ་སྐུ་མའི་སྐུ། །

མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། དེས་ན་
ཐུན་མོང་པའི་སྤང་ངོར་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་མཛད་ཡོད།

སྐལ་བཟང་ན་པའི་རྒྱན་གྱར་ལེགས་བཤད་གསུང་། ཞེས་
པ་ནི་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་པོ་དེ་བཙོ་བརྒྱད་དེ་དག་ང་རང་ཆོས་ལེགས་
པར་མཛལ་ན། དངོས་གནས་མདོ་དང་སྐགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་འགག་
གང་ཡོད་དེར་ཏ་ཅང་ཅུ་ལ་འདོན་གནང་ནས་གསུངས་འདུག སྐུ་ཆེའི་
ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་དཀའ་གནད་ཡོད་སའམ་དཀའ་སའི་རིགས་ལ་བཏང་
སྟོམས་མིན་པར་ཨུ་ཚུགས་བསྐྱོན་གནང་སྟེ་ཞིབ་འཇུག་མཛད་མཁན་
ཞིག་རེད། དེ་ཡང་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་ཉོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་
མ་ལས།

འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། །

གཞུང་ལ་ཐོགས་པེ་བ་དང་རགས་པ་པེ་ས། །

ཆོམས་པར་མ་བྱས་ཀྱན་ལ་ཞིབ་དུ་སྦྱངས། །

གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་དོན་ལ་གནས་འདུག རྗེ་རིན་
པོ་ཆེའི་གསུང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཆ་བཞག་ན་མགོ་ནས་མདོར་བསྡུས་
ཡིན། ལམ་རིམ་ཟིན་བྲིས་གཞན་དག་ཆོར་རྗེ་བསྡུས་སུ་འགྲོ་ས་དེར།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྗེ་རྒྱས་རྗེ་རྒྱས་སུ་འགྲེལ་བ་བྲིས་གནང་འདུག་པས། སྐལ་
བཟང་ན་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིད།

ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བཤད་ན། རྒྱལ་ཁབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོག་མར་རྗེ་རིན་
པོ་ཆེར་རྩོད་པ་རྒྱག་དུ་ཐེབས་ཤིང་། སྐབས་དེར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་
ཆོས་གནང་ནས་བཞུགས་བཞིན་པའི་སྐབས་འཁོལ་བས། རྒྱལ་ཁབ་
རིན་པོ་ཆེ་ཐད་ཀར་ཡར་ཐེབས་ཏེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གདན་ཐོག་
ལ་འདྲེགས་ནས་བཞུགས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཁོང་ས་སྐྱའི་དགེ་བཤེས་
སྐད་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ཕྱོག་གསན་ཕྱོང་ཡོད་
མེད་གང་སྟར་ཡང་། སྤང་མེད་ཀྱིས་བཞུགས་ནས་གསུང་ཆོས་མུ་མཐུད་
ནས་གནང་། རྒྱལ་ཁབ་རྗེ་ལ་སྐབས་དེར་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་དར་མ་རིན་
ཆེན་ཟེར་ཞིང་། དེ་དུས་པོད་ཀྱི་བླ་མ་ནམས་པར་རྩྱུར་ཐེབས་སྐབས་
དབུ་ཞུ་ཞིག་བཞེས་ནས་ཐེབས་བཞིན་ཡོད་འདུག་པས། དབུ་ཞུ་བཞེས་

ནས་བཞུགས་ཤིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་ཆོས་མཆམས་མ་བཅད་
 པར་གནང་བར་མ་གསན་པའི་ཐོལ་གྱིས་གསན་པ་ན། ལེགས་བཤད་
 མད་དུ་བྱུང་བའི་གསུང་དེ་ཡ་མཆོན་ཞིག་འདུག་དགོངས་ནས་དལ་བུས་
 དབུ་ཞུ་མར་ལུད། ད་དུང་མུ་མཐུད་གསན་པ་ན་དད་པ་འབྱུངས་ཤིང་།
 རྗེ་མཆོག་མའི་བཞུགས་གདན་ལས་མར་བབ་ནས་ཕྱག་གསུམ་བཅའ་ཏེ་གསུང་
 ཆོས་ཞུ་སར་བཞུགས་པ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་མར་གྱུར། རྒྱལ་ཆ་བ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རིགས་པ་སྤྱོད་ལས་པ་ཁོང་ནི་དེ་རྗེའི་གསུང་བཤད་
 ལ་རང་དབང་མེད་པར་དད་པ་དང་བྱུགས་མགྱུ་ནས་སློབ་མར་གྱུར་པ་ཡིན།

གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ལྷ་མ་མེར་མངོས་པའི་སྐུ། །

ཞེས་སྐུ་དམིགས་བསལ་རྗེ་ག་པོ་ཞིག་ཨེ་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་
 བངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་མཆོན་ངན་ནམ་མིང་འདོགས་ལ་ཨ་མདོ་སྐུ་པོ་
 ཆེ་ཞུ་ཞིང་། འབྱུངས་ཡུལ་ཨ་མདོ་དང་བངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དེ་
 ལྟར་ཞུས། གཞན་ནམས་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་ལྟ་བུ་རེད།

མཐོང་ཐོས་དྲན་པའི་དོན་ལྡན་ལ་ཕྱག་འཆལ། །

ཞེས་པའི་དངོས་གནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་བཅོ་
 བརྒྱད་ལ་རྒྱས་ཡོད་ན་སྐུ་མངལ་བ་དང་། གསུང་དྲན་པ་དང་ཐོས་པ་
 གང་ཡིན་ནའང་། འཇམ་མགོན་ཐུག་མཚོ་ང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་

སྐབས་དྲན་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ལ་དད་པ་དང་ངོ་མཚར་སྐྱེ་བཞིག་ཡོང་
གི་འདུག་ཅིང་། དེ་མིན་དགེ་ལུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནས། རྗེ་
འུགས་པ་ཆེ་ལ་ཞེན་ཁོག་བྱེད་མཁན་ཡོད་ལས་ཆེ། དེ་ཡང་ཁ་གསལ་ལ་
ཞེན་ཁོག་བྱེད་མཚར་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ཕན་རྒྱུ་འཛིན་ཆབ་ལ་གནོད་པར་གྱུར་
པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག།

བྱ་སྐྱེན་པས་པ་ཡིས་སྐྱེད་པ་བཅོམ། ཞེས་པ་དེ་གོ་སྤྱོད་རམ།
དེ་ནི་སྐར་པ་ལགས་གིག་དང་བྱ་གཅིག་ཡོད། བྱ་དེར་སྐྱེད་པོའི་སྤྲུག་
སྤྲུགས་དེ་ཆང་ཡོད། ཉིན་ཞིག་པ་ལགས་ལ་སྐྱུ་མ་ཤེལ་དམ་གཅིག་ཡོད་
པ་དེ་ཚུར་སྐྱབས་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱང་ཆར་རྗེས་པར་བསྐྱལ་བ་ན་འཛོག་
ཡུལ་དེར་སྐྱུགས་གཟེར་ཞིག་ཡོད་པའི་འབྲེམ་སྒྲུབ་སྤྱོད་བྱ་ཞིག་བབ་པར།
པ་ལགས་མིག་ལེགས་པོ་མེད་པས་སྐྱེད་བྱ་དེ་སྐྱུགས་གཟེར་རེད་པས་མ་
ནས་དེར་བཀལ་བ་ན། སྐྱེད་བྱ་འཕྱར་ཞིང་སྐྱུ་མ་ཤེལ་དམ་སར་སྐྱེད་
ནས་འཕྲོ་བརྒྱག་དུ་སྤྱིན། དེར་པ་ལགས་ཁོང་ཁོ་ལངས་ནས་སྐྱེད་བྱ་
གང་དུ་ཡོད་བརྟུས་པ་ན། སྐྱུགས་གཟེར་མཐོང་ཞིང་དེ་སྐྱེད་བྱ་རེད་
སྐྱུ་མ་ནས་སྤྱོད་ཆུར་གཅིག་གཞུས་པས་ལག་པར་མ་བཟོས། བྱ་ནར་དུ་
སྤྲོའས་པ་ན་པ་ལགས་ལག་པ་ག་རེ་བྱས་སྤོང་ཞེས་དྲིས་པར། སྐྱེད་བྱ་
ཞིག་གིས་ངའི་སྐྱུ་མ་དེ་འཕྲོ་བརྒྱག་དུ་བྱང་སྤོང་ཞེས་བརྗོད། བྱ་དེས་

པའི་དགའ་གཤེན་ཆེད་སྤྱད་བཅའ་བཀའ། གང་མཆོམས་གིག་ལ་སྤྱད་
བུ་དེ་པའི་མགོར་བབ་ཅིང་། སྤྱད་པོའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ཆོང་པའི་བུ་པའི་སྤྱད་བུ་འདི་ས་ངའི་པ་ལགས་ཀྱི་སྐྱམ་འཕྲོ་བཟག་ཏུ་
བཏང་བས། ད་ལྟོ་མོ་ལྟོས་ཡང་ཞེས་པ་ལགས་ཀྱི་མགོར་སྤྱད་བུ་བབ་
པ་དེ་རྒྱུ་ལོ་ལྟོ་ལྟོས་ཆེད་བཅས་དོ་གཅིག་གཞུས་པས་སྤྱད་བུ་འཕྱར་
ཞིང་། དོ་པའི་མགོ་པོར་ཕྱོག་པ་དེ་ལ། བུ་སྐྱེན་པས་པའི་སྤྱད་པ་
བཅོམ། ཞེས་པའི་གཏམ་དཔེ་དེ་བུ་བའི་ན།

དེའི་ཕྱིར་ཞེན་ཁོག་བྱེད་སྤྱད་ས་རྒྱ་མཆོན་ལྷན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་
ནས་བྱས་ན་བཟུན་པ་ལ་ཕན་ཡང་། དེར་སྐབས་དོལ་བྱལ་ཆོགས་པ་
དེ་དག་གིས་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་འདུག རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཞེན་ཁོག་བྱས་
པའི་བྱལ་ཡིན་མོད། རྒྱལ་པའི་ཞེན་ཁོག་དེས་ཕན་པ་ལས་གཞིད་
ཆེ་བ་འདུག དེ་ཆོའི་གས་སྤྱིར་རྗེའི་ཡུལ་བུ་སྐྱེན་པས་པའི་སྤྱད་པ་བཅོམ་
པ་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས།

མཐོང་ཐོས་དྲན་པའི་དོན་ལྷན་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །

ཞེས་པས་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག་སོང་བའི་ན།

ག། མཆོད་པའི་ཡན་ལག

མིད་ཡང་མཆོད་ཡན་སྒྲ་ཆོགས་མེ་ཉིག་དང་། །

དྲི་ཞིས་བདུག་སྒོ་ས་སྒྲ་དགས་ལ་དྲི་ཆབ་མོགས། །

དངོས་བཤམས་མིད་སྐྱལ་མཆོད་སྒྲིན་གྱ་མཆོ་འདི། །

བམོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་ཁྱེད་ལ་མཆོད་པར་འབུལ།

ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་དང་།

ཡིད་ཀྱིས་སྐྱལ་པའམ། མོས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་དེ་ཡང་འདིར་བསམ་

སྒོ་བཏང་ན་ལེགས་པོ་འདུག ང་རང་ཆོ་སྒྲུར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། ཡང་

སྒོ་ས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས།

སྒོ་ན་པའི་བསྐབ་བྱ་དང་། སྐུ་སྐྱལ་དང་འངས་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་

ཆེན་པོས་བཀྲལ་བ་དེའི་ཐོག་ནས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་

ཅི་བྱལ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ནམས་མཆོད་རྗེས་ཀྱི་ནམ་པར་

བསྐྱར་པའམ་མོས་ནས་སྐྱལ་ན། སྐུ་བ་པའི་མཆོད་པའམ་ཡིད་སྐྱལ་གྱི་

མཆོད་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་སྤྱད་པ་གསུམ་གྱི་ཕུན་

སུམ་ཆོགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་། སྒོར་གསུམ་གྱི་སྒོར་ཆེན་པོའི་

འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ང་ཆོས་ལས་ཀྱིས་འཕེན་པ་དང་། བདག་
 འབྲས་ལྟ་བུ་ཡིན། དེའི་ནང་གསེས་ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་དེ་དག་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འདིག་རྟེན་ཁམས་སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སོ་
 སོའི་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
 ཆེན་པོ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་གནས་སྐབས་རིང་
 ལས་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་ཡོད། ང་ཆོས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འདིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ནང་གི་ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་སྟོ་ཡིས་བྲངས་
 ཏེ་ཡུལ་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱབ་པའི་རྒྱའི་ནང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཆ་གས་
 བེག་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན། སེམས་ཅན་དྲུང་ཡུར་
 མང་པོ་ཞིག་གིས་སྒར་ནས་ད་བར་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སྟོང་
 མཁན་ཡིན། དེ་དག་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་
 པས། རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དེའི་ནང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་
 གསུངས་པ་ཞིག་གོ་བ་དྲན་གྱི་འདུག དེ་ནན་ཉི་མས་གསུངས་པ་མིན་
 རམ་སྟེ།

དེས་ན་སྟོ་ཡིས་ཡུལ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲའི་སྟོ་ནས་མཆོད་
 པ་ཡུལ་ཞིང་། མཆོད་པ་ཡུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇམ་མགོན་ལྷ་མཚོང་
 ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཁིན་ཏུ་དབྱེས་སོང་བསམ་པ་དང་། གཙོ་བོ་སྐྱབ་

པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པས་རང་རོས་ནས་བསམ་པ་ནམ་དག་གིས་རྗེས་
སྐྱ་ཡི་རང་ཐོག་མཆོད་པ་སྤུལ་ན་ལེགས་པོ་ཡིད།

བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་ཁྱེད་ལ་མཆོད་པར་འབུལ། །

ཞེས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་གི་མཆོག་རང་གི་བླ་མ་
དང་། སྦྱོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་པ་མ་དང་ཉམ་ཐག་པའི་དབུལ་
པོངས་ཀྱི་རིགས་ནམས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་ཡིན། དེའི་ནང་
ནས་བླ་མ་ནི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན།

ང་། བཤགས་པའི་ཡན་ལག

གང་གི་ག་ཐོག་མེད་དུ་ས་ནས་བསགས་པ་ཡི། །

ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་མི་དག་ཅི་བགྱིས་དང་། །

བྱད་པར་ཚྭ་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

སྒྲིང་ནས་འགྱོད་པ་བྱག་པོ་ས་སོ་སོར་བཤགས།

ཞེས་པ་ནི་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
བསགས་པའི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ལུས་ངག་གིས་སྒྲིག་
པ་བསགས་པ་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་སོ་ཐར། བྱང་སེམས། གསང་
སྤགས་ཀྱི་ཚྭ་པ་མཛོས་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་གང་
བསགས་པ་དེ་དམིགས་སུ་བསལ་ནས་བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

ཅན་ རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་

སྒྲིགས་མའི་དུས་འདིར་མང་ཐོས་སྐྱབ་ལ་བཅོན། །

ཆོས་བརྒྱད་སྒྲངས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་ཕྱིད། །

མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཛད་པ་ལ། །

བདག་ཅག་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་རོ།

ཞེས་དུས་ཁྱེད་བརྒྱུ་པ་ཐག་བརྒྱུ་གསུངས་པའི་སྒྲིགས་མའི་དུས་
སྐབས་འདིར།

དང་པོར་ཁྱེད་ཆོས་པ་མང་དུ་བཅུ་།

བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། །

ཐ་མར་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་དུ་ཉམས་སུ་བྱངས། །

ཀྱན་ཀྱང་བརྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོས། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདའ། །

བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །

ཞེས་རྗེ་རང་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་།

དེ་ཡང་སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྟིང་མ་དང་། བཀའ་

བརྒྱད། ས་སྐྱེ་ལོགས་ཆོང་མར་སྒོ་བ་གཉེར་གནང་བས་ན། སྒྲིགས་

མའི་དུས་འདིར་མང་ཐོས་སྒྲུབ་ལ་བཙོན། ཞེས་དང་།

ཆོས་ཀྱང་སྤངས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་ཀྱིང་། །ཅེས་
གསུངས་པ་ནི། ཆོས་བརྒྱུད་སྤངས་པ་དངོས་གནས་རེད། རྗེ་རིན་
པོ་ཆེའི་དགེ་ལུག་གསུངས་ཀྱི་ཐུ་པོ་ཀྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་གཙང་ནས་
དབུས་སུ་ཕྱེབས་སྐབས་ཤིག་ལ། ཅེས་གྲུ་ཁ་ནས་ཐོན་སྐབས་ས་གནས་
དེའི་ཀྱལ་པོ་བསྐྱབས་ཀྱལ་པོ་ཡིན་ནམ། ཀྱལ་པོ་དེས་ཀྱབ་ཚབ་རིན་
པོ་ཆེར་མཚན་སྟན་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐབས་ཕྱེབས་བསུར་བཙར་དེ་ཀྱལ་པོས་
ཐུག་འདྲེན་ཞུ་བར་བཅུམས་པ་ན། ཀྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ཁྱིད་རང་
གི་སྤྲིག་ལག་དེ་པར་བསྐྱབས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དག་ང་
ཆོ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐུག་ཕྱེབས་གནང་། ང་བདེ་ཁྱིད་སྐྱུ་གཟུགས་
བདེ་པོ་ཡིན་ནམ། ཞེས་མཁས་པོ་ཁྱིད་ངེས་ཡིན། སྤྲིག་ཅན་ཡིན་
མིན་གང་ལྟར་ཡང་། ཁོང་ས་གནས་ཀྱལ་ཁྲུང་གི་ཀྱལ་པོ་ཡིན། ཀྱལ་
ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་མི་ལ་མཁས་པོ་སྟན་པོ་དང་། འདྲ་ཆགས་མི་གནང་
བར་ཐད་ཀྱི་ཐད་གཏུགས་གནང་མཁན་དེ་འདྲ་རེད། སྐབས་དེར་ཀྱལ་
པོ་དེས་ནམ་འགྱུར་གང་འདྲ་ཞིག་བསྟན་ཡོད་དམ། ཨ་པའི་རོ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། སུ་གཅིག་ལ་སྒོ་མི་བསྐྱུན། སྐྱ་ཐག་མའི་
ལག་པར་མ་སྤྲད་པར་རང་གི་མགོ་ལ་དཀྱིས་དེ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་

བཤེས་དེ་འདྲ་ཡིན། ཆོས་པ་རྒྱུ་མ་དེ་སྤྱ་གཅིག་ལ་སྤྱུངས་བསྐྱུན་མི་
 བྱེད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱུབ་ལ་བཅི་དགོས། ང་
 རང་ཆོ་དགོ་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཅི་དགོས། དེ་
 རིགས་ལས་གཞན་བླ་ཆེན་མི་ཆེན་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མི་དགོས། ཆོས་
 བརྒྱད་སྤངས་པས་ཞེས་པ་དེ་བདེན་པ་རེད།

མགོན་པོ་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཆེན་མཛད་པ་ལ། །

བདག་ཅག་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་རྒྱུ་ །

ཞེས་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གི་སྤྱུ་ཀྱི་བྱ་པོ་འབྲས་སྤྱངས་ཕྱག་
 འདེབས་པ་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཇི་བཀྱ་གིས་དཔལ་ལྡན་མཚན་རིག་
 པོ་ཞིག་འདུག ལྟ་བུ་ལ་གཞན་སྟོང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཟེར། དེའི་
 བྱིར་བཀྱ་གིས་དཔལ་ལྡན་པའི་གསུང་ལ་དམ་བསྒྲགས་ཡོད་སྟེ། གང་
 ལྟར་འབྲས་སྤྱངས་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་ལྟ་བུ་བྱུག་བྱུར་རིང་དེ་འདྲའི་
 དགོན་པ་ཞིག་ཆགས། དེ་བཞིན་སེ་ར་བྱུངས་ཆེན་ཆོས་ཇི་བྱུ་ཡི་
 བེས་ཁོང་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་མ་བྱུན་ཡིན་ཞིང་། ཏ་ལས་པའི་མཁས་པ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། བྱགས་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་
 དེས་སེ་ར་ཕྱག་བཏབ། ཇི་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ནས་མ་དགོན་དགའ་
 ལྡན་ཕྱག་བཏབ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་གྱུབ་པས་གཙང་

བཟ་གིས་ལྷན་པོ་ཕྱག་བཏབ། དེ་དག་གི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བྱ་
 དགོན་ལྷ་བྱར་ཁམས་དང་། ཨ་མདོ། སོག་ཡུལ་སོགས་སུ་ཉ་ལས་
 བ་དར་འཕེལ་བྱུང་འདུག གང་ཟག་ཕལ་པ་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་ཡོང་བྱུང་
 པ་ཁག་པོ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཡས་མས་གིག་ལ། དགེ་བྲགས་པའི་མ་དགོན་
 ཞིག་རྒྱག་གི་ཡིན་ཞེས་ཕྱད་སྒྲིག་ཅིག་བྱས་པ་རེད། རོས་ནས་སྐབས་དེར་
 སྡོན་ལ་གདན་ས་གསུམ་པོ་དེ་སྤྱི་བདེན་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཞིག་གིས་དང་། དེ་
 ཡག་པོ་ཆགས་ནས་དགེ་ཆེན་དང་མཐུན་ཆེན་སོགས་འདར་ན་དགེ་
 བྲགས་མ་དགོན་བྱར་དུ་རྒྱག་ཆོག ད་ལྟ་གདན་ས་གསུམ་པོ་རྩ་བ་ཚུགས་
 ལ་མ་ཚུགས་པའི་སྐབས་འདིར་གདན་ས་གསུམ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། གཉིས་ནས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མ་དགོན་ནི་མེ་རིན་
 པོ་ཆེས་ཕྱག་བཏབ་གནང་བ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཆེས་མེ་དང་བྱམས་
 ཆེན་ཆེས་མེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེ་འབྲས་གཉིས་ཕྱག་བཏབ་པ་དང་།
 ཁོང་རྣམ་པ་ཆེས་བྲགས་བསྐྱེད་སྡོན་ལམ་ལྟ་བུ་ང་ཆོས་འཛོན་མི་ཡོང་།
 དེ་དག་གི་བྲགས་བསྐྱེད་སྡོན་ལམ་ནི་སྡོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན།
 དུས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་དག་གི་བྲགས་བསྐྱེད་སྡོན་ལམ་གྱི་རྣམ་བྱགས་
 སམ་འཕེལ་བྲགས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཅིང་། མ་འོངས་པར་གང་འདྲ་

ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མིན་མི་ཤེས། དེའི་ཕྱིར། མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་
ཆེན་མཛུང་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

བདག་ཅག་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་ངོ་། །

དེ་འདྲའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སློན་ལམ་གཅིག་ཏུ་གཞན་པན་གྱི་
བསམ་པ་འབའ་ཞིག་བཅངས་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་
མཁས་གྲུབ་གཉིས་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་
བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལྟར་མཛུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་རྗེས་འཇུག་པ་ང་ཚོས་
གང་མཆོམས་ཤིག་ནས་འདྲ་མིན་བྱས། དེ་སློན་པོད་ལ་གཞུང་སྒྲེར་
ཚོས་གཞིས་ཞེས་གསུམ་ཡོད། གཞུང་རྒྱུག་པ་དང་། ཚོས་གཞིས་
ཀྱི་མི་མེད། སྒྲེར་པའི་སྡེ་དཔོན་མི་དྲག་ཚོའི་གཞིས་ཀ་སྟེ་ཁག་གསུམ་
ཡོད། སྒྱག་ཤོས་སམ་ཁག་ཤོས་དེ་པལ་ཆེར་ཚོས་གཞིས་ཀྱི་ཁྲལ་རྒྱགས་
མི་དེ་དག་རེད་ཟེར། དེའི་ལས་བྱེད་དག་གིས་ལོ་དུས་མཆོམས་ནས་འབྱུར་
འགྲོ་ཞིང་། མ་འོངས་པར་བསམ་སྟོག་གཏོང་མི་དགོས་པས་ཡིན། མ་
འོངས་པར་གཞིས་ཀའི་ཞིང་པ་རྣམས་སུ་མཐུད་རྒྱན་རིང་གནས་ཐུབ་
པར་བསམ་སྟོག་གཏན་ནས་གཏོང་གི་མེད། གནས་སྐབས་དང་ལོ་གས་
ཤིག་རིང་ཅི་ཅམ་ཡིན་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། དེས་རྗེས་སུ་རྟག་ཚེད་གཏོང་
སྟེ་ཞེས་ངོ་མོ་སྟོན་པོ་བྱུང་ན་གཞན་དག་སྤང་པོར་ཆགས་ཡོང་བས་མ་

པ་དེ་འདྲ་ལས་ཆེར་བསམ་མོལ་གཏོང་གི་ཨི་ཡོད་སྟེ། མེར་པ་དང་
གཞུང་རྒྱལ་ས་པ་དེ་དག་མི་ཐོག་གཅིག་མིན་པར་མི་ཐོག་མང་པོ་ཞིག་
གི་བསམ་མོལ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

རྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ནས་བརྒྱུད་སྤྱོད་པ་བྱུང་པ་དེ་དག་གིས་
 ཐུགས་སྟོན་མཆོམས་སྟོར་མཛད་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་གནང་ཡོད་ཀྱང་། རྗེ་ས་
 འབྲང་ར་རང་ཆོས་རྟོན་པའི་པག་འབཞིན་མ་སྐྱུ་བ་པར་རྟོན་པས་ལོག་འཆོ་
 མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་། རང་ཆོས་ལོག་འཆོ་བྱེད་བཞིན་འདི་རྟོར་ཏུ་ཏུ་ས་
 འདས་པ་རེད། ད་ཆར་ཆོ་བོད་པ་བསྐྱུ་པ་མགོ་རིལ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཡོད།
 རང་གི་ཡུང་པ་བསྐྱུ་པ་དེ་ཕྱི་ལོག་ལ་མགོ་རིལ་རིལ་བྱས་ནས་བརྟན་པ་དེར་
 བསྐྱུ་པ་མགོ་རིལ་ཟེར་བ་ཡིན། མགོ་ཁ་གསལ་འདྲ་གིག་གེར་བརྟན་འདྲ་ག

[illegible]

ཨིང་ནི་ཀླུ་པ་ལྟེ་ར་པ་ཆུ་མཁོན་ལྷ་མ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལི་
མཛོད་པ་ཆུ་པ་ར་ཆུ་པ་ལྟེ་ས་ལྷ་པོ་རང་པ་ལྟེ་པ་དེ་པོ་ན། ལོང་པ་

དུ་བཞིན་པ་བཞིན་ནི་རིན་པོ་ཆེས་ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་གང་འདྲ་ཞིག་
གནང་བ་དང་། བར་དུ་བསམས་སྒྱུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཐོས་
དོན་སྒྲུབ་ལ་གཞི་ལ་ནས་ཉམས་ལེན་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་བ། མཐར་
མཛོད་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གདོང་འཁེལ་བའི་རྟོགས་པ་
ཆད་མ་བྱུགས་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་ནས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་
པོ་སྒྲུ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པའི་སྐབས་ལ་གནང་བ་ལྟ་བུ་སྟོན།

འཇམ་མགོན་ཐུགས་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རང་གི་ཉམས་སྒྲིང་གི་སྟེང་
གང་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་དུ་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ལེགས་བཤད་ལའང་
སྒྲུ་ཆེའི་སྟེང་ལ་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་སོགས་ཐོས་བསམ་
གནང་བའི་སྐབས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྒྲོ་འདྲིགས་ཆེད་དེ་མཛད་
པ་དང་། དེ་ནས་པལ་ཆེར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། རྒྱགས་རིམ་ཆེན་མོ།
རྒྱག་པར་རིམ་ལྡ་གསལ་སྒྲོན། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ཙ་
ཤེས་ཀྱི་ཆེན་པོ། དང་རེས་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་རྣམས་སྒྲུ་ཆེའི་སྟེང་
དགྲུང་ལོ་ལྷ་བརྩུ་དུག་ཅུའི་ནང་མཛད་པ་ཡིན་སྟབས། དེ་དག་གི་ནང་
ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདྲིགས་ཆེད་པ་ཅུ་མ་མིན་པར་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་
བྱུགས་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་འབྲུངས་པའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ད་ཅང་གསལ་
པོ་ཡིན། དེ་དག་པལ་སྟད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ཆེམས་

ཡིན།

ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་དུས་ད་ལྟ་བར་ཡོད་དུག་པ་ཀྱང་ལྟག་རིང་
 བརྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ན་ཅང་
 གསལ་པོ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་འཇམ་མགོན་ཀྱལ་བའི་ཀྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་
 ཆེན་ནས་བརྒྱུད་ད་ལྟ་བར་བྲི་བོག་པ་ཀྱང་གཅིག་བར་མཁས་གྲུབ་གཉིས་
 ལྟན་གྱི་སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་ཅི་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྟན་པ་དང་འགོ་
 བའི་དོན་ཀྱང་ཆེན་པོ་གནང་བ་དེ་ཆོ་རུལ་སྤྲི་ཡི་རང་གི་ཡུལ་ཡིན།

ཆ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བའི་

ཡན་ལག

ཇི་བཙུན་ཐུ་མ་དམ་པ་བྱེད་ནམས་ཀྱིས། །

ཆོས་སྐྱེའི་མཁའ་ལ་མཁྱེན་བཅའི་ཐུན་འབྲིགས་ནས། །

ཇི་ལྟར་འཆམས་པའི་གདུལ་བྱའི་འཛིན་མ་ལ། །

ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་དབབ་དུ་གསོལ།

ཞེས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་ཡིན། དགའ་ལྡན་ལྟ་
བརྒྱ་མའི་ནལ་འབྱོར་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་འདོན་གྱི་ཡོད།

ཇི་ལྟར་འཆམས་པའི་གདུལ་བྱའི་འཛིན་མ་ལ། །

ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་དབབ་དུ་གསོལ། །

ཞེས་ཇི་ནི་པེ་ཆེ་སྐྱེད་དོས་ལ་ང་ཆོས་མངལ་ནས་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་དེ་ཆོས་ཁྱེད་པེ་སྐྱེལ་བ་བྲལ་ཡང་། དེང་ང་ཆོས་དོས་
སྐྱེལ་བྱེད་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དུས་རྒྱུན་ཇི་ནི་པེ་ཆེའི་གསུང་ལ་ཡང་ཡང་
བཟད་གོས། ཇི་ནི་པེ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་དེ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྤར་ཁང་
གསར་རིན་པོ་ཆེས་དགུན་ཐོག་ཟུ་བ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་ལྷགས་ཟམ་
དུ་བཞུགས་རྒྱུན་རིང་བསྟེན་མཆམས་སོགས་མི་གནང་བར་ཇི་ནི་པེ་ཆེའི་

གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ལོ་ལྟར་ཆར་ཤིང་སྐུགས་ལྷོག་གནང་གི་
 ཡོད་པར་ཐོས། དེ་ནི་རྣམ་ཐར་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འི་
 གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་ཆ་ཆར་བྱུང་ན་རབ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་
 རུང་ལམ་རིམ་དང་། སྐུགས་རིམ། ལྟ་བུའི་སྒྲོར་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གཞུང་
 ལྷ་ཡོད་པ་ནི་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། དྲང་ངེས་ལེགས་པ་གད་སྤྲིང་པོ།
 ཅ་མེས་ཀྱི་ཀེམ། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལྟག་མཐོང་རྒྱུ་དུ་བཅས་
 ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་དག་ཡང་ཡང་མཇུག་བྱུང་ན་ལེགས་པོ་ཡོད།
 དེ་མིན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བཏོན་ཏེ།

ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་དབབ་དུ་གསོལ། །

ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དོན་དོ་མའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཀྱི་མི་
 འདུག སྒྲོམ་པའི་བྲ་མ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་ནས་དངོས་
 སུ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་བྱེད་བྱུང་བ་དེ་གསུང་ཚུལ་བཞག་པ་དེ་དག་ང་ཆོར་
 མཇུག་རྒྱུ་འདུག དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ཆ་སྒྲོག་རྒྱུ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དགའ་ལྷན་ལྟ་བུ་མ་ཉིན་ལྟར་ཤིང་བཏོན་ཡང་། རྗེ་རིན་པོ་
 ཆེའི་གསུང་རྣམས་ལ་རྒྱས་མེད་པར་བསྐྱད་ན་ངོ་ཆ་པོ་ཞིག་རེད། ཆོས་
 འཁོར་བསྐྱོར་རོགས་གནང་ཞུས་བཞིན་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྲིས་པ་དེ་
 ཆོར་ལེན་མ་བཞག་ན་ནོར་འབྱུལ་མིན་ནམ། ལམ་རིམ་དང་སྐུགས་

རིམ། དབྱ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཅས་ཀྱི་ཡིག་ཐོག་ཡོད། ཅ་
 རེས་ཀྱི་ཆེན་དང་། དྲང་རེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། ལམ་རིམ་
 རྒྱང་དུ་ནམས་ཨེ་ཡོད་སྟེ། དེར་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་ཀྱི་ཡི་དགེ་སྟོང་
 ཆོས་འཕགས་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རེད། རོས་རང་སྤར་པེ་ཅིང་དུ་བསྐྱོད་
 སྐབས་ཁོང་གིས་ངའི་སྐད་རྒྱུར་བྱས་ཤིང་། བྲ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད།
 མིག་ཤེལ་མཐུག་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་དང་། ཤ་ཏ་ཅང་རྒྱག་པ་ཞིག་ཡོད།
 ཁོང་གཅིག་བྱས་ན་དཀར་སྟོང་མིན་ནམ། ཤ་རྒྱག་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་
 སྤག་ཤ་ཆོན་པོ་ཟ་མདོག་ཁ་པོ་ཡོད།

ང་། བསྐྱོ་བའི་ཡན་ལག

བདག་གིས་ཇི་སྟེང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདིས། །

བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་གང་ཐན་དང་། །

བྱད་པར་ཇི་བཙུན་སྒོ་བཟང་བྲགས་པ་ཡི། །

བསྟན་པའི་སྒྱིང་པོ་རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག །

ཅེས་པའི་སྐབས་འདིར་ཇི་རིན་པོ་ཆེས། བསྟན་པའི་སྒྱིང་པོ་
 རིང་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྱིད་དང་བྱེ་བྲག་དུ་བསྐྱོ་བ་ཡིན།
 དེའི་མཆོམས་སུ་ལམ་གཙོ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་གང་རུང་
 བཏོན་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ལམ་ཡོངས་ཇོགས་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་
 ཞེ་གར་བསྐྱོམ་བྱེད་དགོས་སོ།

གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དམིགས་བརྟེ་མ།

དེ་ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དམིགས་བརྟེ་མ་དང་པོ་བྱང་
 རྒྱལ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་པའི་སྤྱང་འོར་
 མཇལ་ཆོད་ལ། རྗེ་ཉིད་དབུ་མའི་སྒྲོར་སྒྲོལ་སྒྲོང་གི་ཐུགས་སྤང་ཡོང་
 པའི་ཀྱེན་གཅིག་ནི་སྤྱོད་མ་རེད་མདའ་བཡིན་འདུག མཁྱེན་བརྟེ་དབང་
 པོའི་སྒྲོལ་མ་མི་ཉག་ཀྱན་བསོད་དམ་ཐུབ་བརྟེན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་སྒྲོད་
 འདུག་གི་ནམ་བཤད་ཀྱི་མཇུག་དེར་ལལ་ཆེར་གསུང་འདུག སྤྱོད་མ་
 མདའ་བས་སྐབས་དེར་དབུ་མའི་སྒྲོར་ལ་ཐུགས་སྤང་དམིགས་བསལ་
 ཞིག་གནང་ནས་གསུང་ཆོས་གནང་སྐབས་མང་པོ་གསུངས་པའི་ཀྱེན་
 གྱིས་དབུས་གཙང་སོགས་སྤྱོད་མ་རེད་མདའ་བཡི་ཐེལ་བ་གང་ཡོད་སར།
 དབུ་མར་དང་འདོད་ཀྱིས་ཆེ་སྤྱོད་མ་ཉེ། སྒྲོལ་གཉེར་བྱས་ན་དབུ་
 མ། སྒྲོལ་ན་དབུ་མ་ཟེར་པའི་བཤད་སྒྲོལ་ཞིག་བྱང་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མའི་སྒྲོར་
 ལ་དོགས་གཙོད་ཞུ་ལ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་པའི་སྤྱང་འོར་སྐབས།
 དག་ཤོས་རེད་མདའ་བཡིན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་
 གསུངས་ཤིང་། ཡིན་ནའང་རེད་མདའ་བས་དབུ་མའི་སྤྱོད་མ་སྒྲོལ་དོགས་

ཆོད་པའི་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་གསུང་བྱུང་བ་ཀྱང་ཁག་པོ་རེད། ཁྱོད་རང་གིས་
 ཆོག་པ་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་སུ། ལྷ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་གཞུང་ལ་ཡང་ཡང་
 ལྷོས་ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རེད་མཛུགས་པར།

དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྐུན་རས་གཟིགས། །

དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་རེད་མཛུགས་པ། །

གཞོན་ནུ་ལྷོ་གྲོས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་པའི་བསྟོན་པ་འདི་བརྩམས་ནས་ཕུལ་གནང་བའི་སྐབས།

རེད་མཛུགས་གསོལ་འདེབས་དེ་ཁྱོད་རང་ལ་འོས་པ་འདུག་ཅེས་
 གསུངས་ཏེ།

དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྐུན་རས་གཟིགས། །

དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅོང་ཁ་པ། །

ལྷོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་སྐུ་མ་གཉིས་སོར་བཞག་དང་། ཆོག་ཀྱང་ཕྱི་

མ་གཉིས་བསྐྱར་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཚུར་གསོལ་འདེབས་མཛད་དེ་

གནང་། ཆོག་མར་ཀྱང་པ་བཞི་ཡོད་པས་དམིགས་བརྩེ་མ་བཞི་སྐོར་

དང་། དེ་ཚོ་ག་ལ་གསང་བ་དག་བསྒྲན་ན་ཡག་པོ་འདུག་དགོངས་ནས་
སྤུས་བསྒྲན་པ་ཡིན་ནམ།

བདུན་དཔུང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །

ཅེས་བསྒྲན་ན་དམིགས་བརྩེ་མ་ཕྱ་སྟོར་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན།
གཞན་ཡང་དམིགས་བརྩེ་མ་དུག་སྟོར་དང་། བདུན་སྟོར། མང་གོས་
ནི་ཆ་མ་མཆོད་པའི་སྐབས་དམིགས་བརྩེ་མ་དགུ་སྟོར་གསུངས་པའི་ཕུག་
སྟོལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། ང་ཚོས་རྒྱ་ན་དུ་འདོན་བདེ་བར་དམིགས་
བརྩེ་མ་ཕྱ་སྟོར་དང་བཞི་སྟོར་གཉིས་ཡིན།

གསོལ་བ་འདེབས་པ།

དམིགས་བརྩེ་མ་འདོན་སྐབས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་དངོས་
 གུ་བ་ཁུ་བའི་སྡེ་ཆན་གཉིས་སུ་བྱེ་སྡེ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ། བྱི་
 མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་དང་། ཅང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན། གསང་བ་ལྟག་
 པའི་ལྟ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་ལ་
 བྱི་སྐྱབ་དང་། ཅང་སྐྱབ། གསང་སྐྱབ་ཅེས་པའི་མིང་འདོགས་པ་འང་
 ཡོད།

བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི།
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་མཆོན་བརྩེ་རྒྱས་པའི་ཡོན་
 ཏན་མཚུངས་པ་རེད་ཅེས་མཚུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
 པས་བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཞེས་ཟེར།

ཅང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི།
 མཆོན་བརྩེ་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལ་རྗེ་ལྷ་ར་མངའ་
 པ་དེ་ནམས་རྗེ་བླ་མ་ལ་ལྡན་ཞེས་པ་ནི། ཅང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་གྱི་སྒོ་
 ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན།

གསང་བ་ལྟག་པའི་ལྟ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་

བ་འདེབས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྗེ་སྒྲ་མ་དང་རིགས་
 གསུམ་མགོན་པོ་འཕྲོ་དབྱེར་མེད་དམ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་གསུམ་
 ཀྱན་འདུས་ཡིན་ནེས་གསང་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྒོ་
 ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན།

བདུད་ཅི་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་བྱང་ནས་འོད་དེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་
 པའི་ནང་བཤད་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་སྐྱིབ་བྱེད་སྒོ་
 བྱར་པའི་དྲི་མ་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་སོགས་སྒྲིངས་
 པའི་མུན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འང་མ་མགོན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 རབ་ཏུ་ནུམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་སྒྲིང་དེས་སྟོག་མེད་ཏུ་བསལ་
 སོང་སྟུམ་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་དེ་མ་དག་པ་འབྱུང་པ་དང་མི་ཤེས་
 པ་བསལ་བ་ནིས་པ་དེ་གཉིས་ཡིན།

ཤེས་རབ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་སྒྲོར་བཞི།

མ་དག་པ་འབྱུང་བ་དང་མི་ཤེས་པ་བསལ་བ་གཉིས་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ།

སྐྱེ་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་གིས་བསལ། །

ས་པོན་ཟུར་བ་ཕྱག་མཆོན་ཟབ། །

ཅེས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། གསལ་བ། ཟུར་བ། ཟབ་པ་སྟེ་བདེ་
སྟོན་ནང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡིན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེ་ད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་དབྱེད་
དུས་གོ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཡོང་བུ་བཞི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། དེའི་གོ་བ་
དེ་ཡང་བསམ་མཐོ་བཏང་ནས་ཡུན་རིང་པོ་འགོར་བ་མིན་པར་ཟུར་བར་
དོགས་བུ་བཞི་ཤེས་རབ་ཟུར་བ། དེ་ཡང་རབ་རིབ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
དབྱིས་བྱིན་པ། ཆོག་དོན་ཆ་ཤུམ་ནས་མ་འབྲེལ་པར་སྐྱེ་རིས་འབྱེད་
པའི་རྣམ་དབྱེད་ཤུམ་ས་གསལ་བར་སྟེ་བུ་བཞི་ཤེས་རབ་གསལ་བ།
ཤེས་རབ་ཟབ་པ་ནི་ཆོག་གི་དོན་ཤེས་སྐྱབས་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་
ཚུལ། ཟབ་པ་འཕམ་བྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྲེལ་བུ་བཞི་ཤེས་རབ་དང་། ཆོག་གཅིག་
གི་དོན་ཡིན་ན་འང་དོན་སྟེ་མང་ལ་འབྲེལ་བུ་བཞི་ཤེས་སྟེ། དེའི་འོག་
དུ་དེ་ཡོད་པར་བསམ་པ་ཞིག་ཤེས་བུ་བཞི་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་ཞེས་ཟེར།
དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། གསལ་བ། ཟུར་བ། ཟབ་པ་རྣམས་ཤེས་

རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལས་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
ཡིན།

ནང་གསེས་ཀྱི་ཆེ་གསལ་མུར་ཟབ་ཅེས་དེ་དག་སྐྱབ་པ་ལ། རྗེ་
ཡཔ་སྤྲུལ་ཀྱི་བྲུགས་ཀ་ནས་བདུད་ཅིའི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱུན་བྱུང་སྐབས་
བདུད་ཅིའི་རྩལ་ཐ་རབ་རེ་རེ་རྩལ་ཐ་མོ་ཚུན་ཆད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤ་སྟག་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་
ཅད་ཁེངས་ཤིང་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བཅས་ཤེས་རབ་ཆེ་
བཞོང་ནས་ཞོང་དུ་འཕེལ་སོང་བསམ་པ་དང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
ཕྱོགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བྲུགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་། རྟག་པར་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་རྣམ་པར་ཚུར་བྱུང་སྟེ་རང་ལ་ཐིམ་ཞིང་།
དེ་ཐིམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སོང་བསམ་པ་
དང་། དེ་བཞིན་རིགས་བསྐྱེས་བཏང་སྟེ། ཤེས་རབ་གསལ་བ་དེ་གསུང་
ཨ་ར་པ་ཙན་རྟེན་དང་། དམིགས་བཅེ་མའི་རྣམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་
མུར་བ་དེ་ས་ཐོན་རྟེན་ཡིག་གི་རྣམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཟབ་པ་དེ་ཡུག་
མཚན་རལ་གྱི་དང་སྟེགས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱུང་སྟེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་
གང་། འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ཤེས་རབ་
གསལ་བ། ཤེས་རབ་ལྟར་བ། ཤེས་རབ་ཟབ་པ་དེ་དག་གསུང་ཡིག་
འབྲུའི་ནམ་པ། ཐུགས་ས་པོན་དང་ཐུག་མཆོན་གྱི་ནམ་པ་སོགས་སུ་
བྱུང་སྟེ་རང་ལ་ཐིམ་ནས་ཤེས་རབ་གསལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ལྟར་བ།
ཤེས་རབ་ཟབ་པ་སོ་སོའི་དངོས་གྲུབ་སོགས་ཐོབ་སོང་བསམ་པ་བྱེད།
དེ་དག་ཤེས་རབ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་སྒོར་བཞི་པོ་དེ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། འཆད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཚུད་པའི་ཤེས་
རབ། ཚུམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་། ཞི་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་།
རྒྱས་པའི་དངོས་གྲུབ། དབང་གི་དངོས་གྲུབ་སོགས་བསྐྱབ་རྒྱ་མང་
པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་བ་མེད། དེ་ལྟར་དམིགས་
བརྩེ་མ་གྲངས་གསོག་ཟིན་རྗེས་རྗེ་བླ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྐྱ་གྱ་
ཅན་དེ་རང་གི་སྤྱིན་མཆོམས་ལ་ཐིམ་པར་སོས།

དེའི་མཆོམས་དེར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་
དབྱུངས་ཤིག་གསལ་བ་དང་། གང་སྟོ་མ་བདོན་ཏེ་ཨ་ར་པ་ཅ་གྲངས་
གསོག་བྱས་ན། སྐབས་དེར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་བརྩན་འཇམ་
དཔལ་དབྱུངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ནས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མ་ཟེར་བ་རལ་གྱི་
ཐུགས་གཉིས་ཀྱི་སོ་ཡོད་པ། ནམ་རྒྱུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་ཐུག་

མཚན་དུ་བཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཉི་ཉོང་གི་དམག་དཔོན་ཚོས་འབྱེར་པའི་
 མིའི་མགོ་ར་གཞུ་བྱེད་གྱི་རལ་གྱི་དེ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་ལའང་
 གྱི་ལྷག་པ་ཅན་མིའི་སྐྱེ་གཙོད་བྱེད་དེ་ཡང་མིན་པར་གཡས་གཡོན་
 གཉིས་ཀར་རྫོ་ཡོད་པའི་རལ་གྱི་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་རལ་གྱིའི་ཡུ་
 བདེན་ཇི་བྱེད་པ་ཅན་དང་། ཡུ་བདེ་ཇི་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 གྱི་བྱགས་ཀར་བྱག་ཡོད་པ། ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱགས་ཀ་ནས་འོད་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས་ཐོགས་རེག་མེད་པ། རལ་
 གྱིའི་ཅེ་མོར་མེ་ཕྱེ་འབར་ལ་ཁད་དེ་རང་གི་སྤྱིང་གར་བྱག་པ་ཞིག་སྒྲོམ་
 གྱེ། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་གསོག་སྐབས། ཇི་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 གྱི་བྱགས་ཀ་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱང་སྟེ། དེ་སྤར་བཞིན་མ་དག་པ་
 བཀྲུས་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་བསལ་བ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ། གསལ་བ།
 ལྷུར་བ། ཟབ་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ཨ་ར་པ་ཙ་
 བྱང་སྒྲོར་གཅིག་གསལ་བརྒྱུ་ལྟོང་ཅི་ཙམ་བསགས་ཇིས། ཇི་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་གྱི་བྱགས་ཀའི་རལ་གྱི་དེ་རང་གི་སྤྱིང་གར་བིམ། དེ་
 ཇིས་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་སྐྱབ་ན་ལེགས་པས། རང་གི་མིད་པའི་
 རང་ཡི་གེ་རྩི་ཡིག་ཉལ་སྐབས་སུ་ཡོད་པ། རྩི་ཡིག་གི་མགོ་པོ་རང་གི་
 གྱི་བྱགས་སུ་བརྟན་པའི་རྩི་དམར་སེར་སྒྲོམ། རྣམ་རྒྱན་ཡི་གེ་སྒྲོམ་

སྐབས་ཐུབ་ན་ལེགས་སྐྱར་གྱི་ལུ་ལྷོ་ཡི་གེ་དེ་སྒྲིམ་དགོས་པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་མིན་ན་འང་པོད་ཡིག་སྒྲིམ་ན་འགྲིག་ཅིང་། དེ་བཞིན་
ཁྱེད་རང་ཆོས་ཀྱི་ཡིག་སྒྲིམ་ན་འང་འགྲིག་གམ་སྙམ། རྟེན་ཞེས་པའི་སྐྱ་
གདངས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་མིན་པར། རྟེན་ཡིག་ལ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་
ལ་མཆོན་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་གས་ཆེ། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་རྟེན་ཞེས་པའི་
རྟེན་ཡིག་དེ་དབུགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་བརྒྱ་ཅ་རེ་བཞེད་པར་བཤད།

ཡུག་བཞེས་ལ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ རྟེན་རྟེན་ རྟེན་རྟེན་ ཞེས་རྟེན་གཉིས་
ཆན་གཉིས་རེ་བཞེད་ན་དེ་འདྲའི་གྲངས་ཉེར་ལྔའི་ནང་ལ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་
ཡོངས། དེ་མིན་རྟེན་རྟེན་རྟེན་རྟེན་ ཞེས་བཞེད་ན་སྐབས་རེ་མཇུག་མོས་ཐེང་
བ་གཏོང་མ་ཐུབ་པར་བརྒྱ་ཡོངས་མིན་མི་ཤེས་པར་ཁག་པོ་ཡོད། དེ་
ལས་རྟེན་རྟེན་ རྟེན་རྟེན་ ཞེས་བཞི་རེ་ཆར་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔའི་ནང་གྲངས་བརྒྱ་ཐམ་
པ་ཡོངས་ཀྱི་ཡོད། བརྒྱ་ཐམ་པ་ཆར་མཆོམས་མཆིལ་མ་རེ་མིད། ཡང་
དབུགས་བཏང་བའམ་བཅུ་བས་ཏེ། རྟེན་རྟེན་རྟེན་རྟེན་ ཞེས་ཉིས་བརྒྱ་དང་།
སུམ་བརྒྱ། ལྔ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཤིག་བསགས་ན་ལེགས། མདོར་ན་
དེའི་སྐབས་སུ་གེ་ཡུགས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
ནས་ཀྱལ་བ་སྐས་དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ལྷི་དང་། ལྷག་པར་བསྐལ་པ་ནས་བསྐལ་པར་མི་བཞེད་པར་དཔེ་པ་

བཏྲན་པོ་ཡོང་པའི་མི་བཟེད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་པ་དེ་རྟེན་ཡིག་གི་
 རྣམ་པར་ཚུར་བྱུང་ནས་རང་གི་གྲེ་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བེམ་མ། དེ་ནས་རྟེན་
 རྟེན་རྟེན་ཞེས་བཟོད་སྐབས་རྟེན་ཅེ་མར་ཁུ་བཞུས་ནས་བེགས་པ་རྒྱུང་བ་
 བཞིན་རྟེན་དབུས་ཀྱི་རྟེན་ཡིག་ལ་བེམ་མ་རྟེན་མི་བཟེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་
 མོང་བསམ་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། མཐར་ཐེང་སྒྲོར་
 གཅིག་གཉིས་གང་ཞིག་བབྲངས་ཀྱང་། མཐུག་མཐར་རྟེན་ཞེས་མཆིལ་
 མ་མེད་པ་དང་གྲེ་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དེ་རྟེན་གཤིང་རྟེན་ལ་བེམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་
 བ་དེ་མི་བཟེད་པའི་གཟུངས་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་ལ་འདི་རྩེར་ཡིན།

སྤྲེལ་ཆེན་དམ་པའི་བྱུན་མིན་ བྱུགས་པ་སྤྲེད་སྤྲོད་ལམ།

ང་རང་ཆོ་བོད་པ་འདོན་པ་གཞན་དག་མི་འདོན་མཁན་ནམ།
དཔེར་ན། དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་མ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་བཏོན་
ནས་བོད་ཀྱི་བརྟན་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་བདུན་ལ་དམིགས་ཏེ་འདི་ལྟར་རྗེ་རིན་
པོ་ཆེའི་བྱུགས་ཀྱི་རྗེ་སྤྲོད་པ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཤིག་གསལ་
བཏབ་པ་དེ་སྤྲོད་དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱར་པ་ལམ་སྤྲོད་དཔོན་རིན་པོ་
ཆེའི་སྤྲེལ་གསལ་བཏབ་སྟེ། བཟླ་བ་རྩ་བ་གངས་ནས་བོད་ཀྱི་བརྟན་སྲིད་
སྤྲིའི་དོན་ལ་སྤྲོད་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡིད། ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོས།

རིགས་འཛིན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་པར་འབྱུང་། །

ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་གྱུར་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད། །

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྤྲོད་བཟང་གྲགས་པ་སོགས། །

སྤྲོད་ཆོགས་སྤྲེལ་པའི་གར་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་གསུངས་འདུག ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤྲོད་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྐབས་
དེར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་སྤྲོད་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལོགས།

དེ་ནས་བརྟན་པ་སྤྱི་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་སྐབས་ལྟ་བུརྟེ་གཙུག་རྒྱན་
 དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད་ཐེབས། རྗེ་པོ་མེ་ཕྱོན་ནས་ལོ་སྤྱི་བརྟན་ཅམ་
 སོང་མཚམས་སྤྱི་མེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་པ་ཐམས་ཅད་དོ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
 ཅས་གསུངས་པ་དེར་ཡང་དགོངས་པ་ཞིག་འདུག དཔེར་ན། སྤྱིར་
 བཏང་མེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་པོད་གྱི་བརྟན་སྤྱིད་གྱི་འགལ་
 རྒྱུ་ནི་བ་ལ་ངེས་པར་ཕན་ཡང་། རྗེའི་བྱགས་བསྐྱེད་སྒྲོན་ལམ་དེ་མི་
 དང་མི་མིན་གྱི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་མེ་རིན་
 པོ་ཆེ་ཐེབས་པ་མིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་རྟོགས་གྱི་བརྟན་པ་གཏན་ལ་
 སྐབ་ནས་བཤད་སྐབ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་ཐེབས་པ་
 ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་རྗེ་པོ་མེ་དང་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་པ་ཕལ་ཆེར་
 གཅིག་མཚུངས་འདུག

སྤྱི་བདེ་པོན་རིན་པོ་ཆེའི་བྱགས་འགན་དེ་པོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་
 གྱི་མི་དང་མི་མིན་གྱི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ནམས་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་
 བྱགས་བསྐྱེད་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཐེབས་པ་ཡིན། ཞེ་ས་མ་སྤྱར་ན་
 ཁོ་རང་གི་ལས་འགན་དེ་རེད། ལུང་རྟོགས་གྱི་བརྟན་པ་ཡོངས་གྲགས་
 གྱི་འཆད་སྤེལ་གནང་རྒྱ་དེ་མཁན་ཆེན་ནི་བ་འཛོམས་མཛད་འགན་བཞེས།
 བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་པ་ཀའ་བརྟན་གྱིས་

མཆོན་དེ་རིགས་ཆོས་རྒྱལ་དང་ལས་དག་གི་གདུལ་བྱ་ཉུང་བྱ་ཞིག་ལ་
གནང་། མ་འོངས་པར་སྐབས་བབ་དུས་བབ་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་དེ་འདྲ་
གཏེར་དུ་སྒྲུབ་གནང་བས། བོད་ཀྱི་བརྟན་མིན་དེར་གི་དུས་ལྟ་བུའི་
ཉག་ཕྱ་བའི་སྐབས་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་
པ་དྲ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཐུགས་སྒྲུབ་སོགས་འདོན་པ་གཞན་མང་པོ་འདོན་མི་བྱུང་ན། དགའ་
ཇུན་ལྟ་བུ་མའི་ཐོག་ནས་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རིན་
པོ་ཆེ་གསལ་བཏབ། ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གངས་བགངས་
པའི་མཐུག་ཏུ་བཟླ་བུ་རུ་ཕྱིར་སློར་གཅིག་གཉིས་བགངས། བོད་ཀྱི་
བརྟན་མིན་གྱི་དོན་དག་ལ་སློན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་བྱས་ན་ལེགས་
པོ་འདུག ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སློང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བོད་བརྟན་མིན་གྱི་དོན་
སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་གསོལ་བ་བཏབ་
པ་རེད། མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པའི་མིན་གནས་པ་དེ་མིན་དུ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་
བྱགས་ཇེས་གཟིགས་ཞེས་བྱགས་ཇེ་སྐུ་ལ་མ་གནང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་
རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཡོད་པས་ཉན་ཉན་གནང་
འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ས་རེད། བྱེད་རང་ཆོ་བེ་ཕན་ལ་རྒྱ་ནག་སྐམ་

ས་ཆེན་མོ་ནས་མེ་ལྷགས་འཕུར་མདེལ་མི་ཡོང་བའི་དོན་དག་ལ་སྒྲིབ་
དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཕན་གྱི་རེད།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀར་སྤྱན་རས་
གཟིགས་གསལ་བཏབ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀར་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་གསལ་བཏབ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀར་ཕྱག་རྡོར་
གསལ་བཏབ་སྟེ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དེ་ལྟར་གསལ་བཏབ་ན་འང་
འགྲིག

ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱེལ་བར་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་།
མགོན་པར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཐུགས་ཀར་ཕྱག་རྡོར་རྗེ་གསལ་
བཏབ་ཆོག་ བོད་པ་དང་རྒྱ་མི་ལ་ལྟ་སྒྲུས་གནོད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་རེ་
ཟུང་ཡོང་གི་འདུག་པས། ས་བདག་སྐུ་གཉན་གྱི་གནོད་པ་ཞི་བའི་སྦྱང་
དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀར་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་གསལ་འདེབས་ཆོག་པ་ལ། ཏྲ་མགོན་གསལ་འདེབས་མི་ཆོག་
པ་མེད་པས་ཏྲ་མགོན་གསལ་བཏབ་སྟེ་ཏྲ་མགོན་གྱི་གཟུངས་ཐུགས་ལྟ་བུ་
བགྱངས་ནས་བདུད་རྩི་འཕེབ་སྐྱུང་གི་དམིགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཡལ་ཆེར་འགྲིག་
སྟུང་། ཡང་ངོས་ནས་གང་བྱུང་བའོད་ཀྱི་འདུག་བསམ་ན། བདག་པོ་
མ་བརྒྱབ་པར་བཞག་ན་འང་འགྲིག

ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་འི་བྱ་གས་བསྐྱེད་སྒོ་ན་ལམ་བུ་ན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ། དཔེར་ན་སྤྱ་འབྱུར་སྐྱབས་སྒྲེའི་སྒོར་ལ་གཙོ་
 བོ་བཀའ་བརྒྱད་ཆགས་ཡོད། དེ་རིགས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་པ་ལ་ཆེ་བ་
 རྟེན་པ་བསྐྱེད་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་སྐྱབས་པ་དང་། སྐྱེད་ལས་དག་བཞག་གས་
 འདུལ་བ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་ཆོ་གའི་
 རྒྱུ་ལས་ཆོག་གས་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་མིན་ལྟ་ཡི་ནལ་འཕྱོར་དེ་
 གའི་སྒྲེང་ལ། བསྐྱེད་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་སྐྱབས་པ་དང་། སྐྱེད་ལས་དག་
 བཞག་གས་འདུལ་བ་ཞེས་པ་མེད། དེ་རིགས་བྱ་གས་བསྐྱེད་བུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག དེའི་སྤྱིར་བར་ཆད་སེལ་བ་དང་། ལྷག་
 པར་བོད་ཀྱི་བརྟན་སྲིད་གྱི་དོན་ལ་བྱ་གས་སྐབས་སྒོ་བ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་
 གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་སྐྱེད་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ནས་བརྟན་པ་
 རྒྱས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བོད་པ་དག་གིས་ཆད་མེད་ཡོན་
 ཏན་མ་བཞོན་ནས་སྒོ་ན་ལམ་བུས་ན་ལེགས།

ཡང་ལྷ་མའི་ནལ་འཕྱོར་གཞན་འདོན་སྐྱེད་མེད་ན། རྩེ་རིན་པོ་
 ཆེ་འི་བྱ་གས་ཀར་སྐྱེད་རས་གཟིགས་གསལ་བཏབ་ནས་མཆི་བགྲངས་ན་
 ཡག་པོ་འདུག སྤྱིར་བཏང་ངེས་པར་དུ་ལྷ་མའུ་ན་ལ་གསལ་འདེབས་
 དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། དུམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། རྣོང་

ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བར་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བསམ་ཐོ་བྱང་སྟེ་གཟུངས་ཐུགས་བགང་
ན་འགྲིག་ཀྱང་། མདུན་དུ་ཆོགས་ཞིང་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་གསལ་
བྱུང་བ་མོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་བྲམ་མའི་ནལ་འཕྱོར་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་ཐོ་བྱང་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

ཡང་ནོར་སྐྱབ་འདོད་པ་སོགས་ལ་ཇོ་མ་གྲ་ལ་སྐལ་ཆེར་འདིག་
ཉེན་པའི་གསལ་སྐྱབ་བཅི་དགོས་ཀྱི་མེད་དམ། དེང་སྐབས་ཇོ་མ་གྲ་ལར་
རབ་གནས་བྱེད་པར་བྱེར་ཡོང་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག ནོར་སྐྱབ་
དང་། དེ་བཞིན་སྐྱེས་ལྷ་དང་། ཡུལ་སྐྱའི་རིགས་དྲེགས་པ་དེ་དག་
ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀར་གསལ་བྱུང་བ་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིག་

དེར་བརྟེན་དེའི་རིགས་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ལ་གསལ་བྱུང་བ་
ལེགས་པས། ཇི་ཡབ་སྐུས་གསུམ་རང་གི་མདུན་ལ་གསལ་བྱུང་བ་པའི་
གཤམ་དུ་རང་ཉིད་དང་གྲལ་མཉམ་པར་གཤའ་ཉེ་སྐྱེས་ལྷ་དང་ཡུལ་སྐྱར་
བསམ་ཐོ་གཏོང་དགོས་ན། ཇི་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་བ་བྱུང་བ་སྟེ་ཇིའི་སྐྱབ་
ལུས་ནས་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་བྱུང་ནས། མྱོང་ཇིའི་ཡུལ་སྐྱར་འདྲེ་དེ་ཆོའི་རྒྱད་
ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་དང་། ཉན་དང་། ལྷག་བསྐལ་ཞི་བ་སྐྱབ་བསམ་ན་ཕན་གྱི་
རེད། ཞབས་བཏན་གྲོང་ཆོག་རྒྱགས་དགོས་བྱུང་ཆེད་ལྷར་བསྐུས་ན་ཕན་
པོ་ཡོད། ལྷ་གསོལ་སྐྱབ་གསོལ་བྱེད་པར་སྒྲིང་པོ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལས་

ཐུ་མ་གསལ་བདེ་སྟེ་གསོལ་བ་བདེ་ནས་ལྷ་ལྷ་འདྲེ་གསུམ་སོགས་སྟོང་
 རྩེ་ཡུལ་ནམས་ལ་ཐུགས་རྩེས་གཟིགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་རོགས་གནང་
 ཞེས་གསོལ་བ་བདེ་ན་འཁོར་གྱི་བ་ཉམས་གྱི་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཕན་གས་
 ཆེན་

ཆོགས་ཞིང་བསྐྱུ་བ།

དཔལ་ལྷན་ཅ་པའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །

བདག་གི་སྤྱིང་གར་པརྫོའི་སྤྱིང་བཞུགས་ལ། །

བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་བསྐྱུང་སྤྱི། །

སྐྱུ་གསུང་བུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱུ་ལ་བྱ་གསོལ།

ཞེས་མོ་ལོ་ཀ་གཅིག་འདི་འདོན། དེ་ནས་སྐྱུ་གསུང་བུགས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ནས་གཉིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱུ་འདི་དཔུང་པ་གཡས་གཡོན་ལ་ཐིམ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱུ་ལྷན་བྱ་རྒྱུང་བྱུང་བྱུང་ཏེ་རང་གི་སྐྱུ་གཙུག་གས་མགོའི་སྤྱིང་ཐེབས་སྤོང་བསམ་པར་གྱིས། རང་གི་སྐྱུ་གཙུག་ལ་སྒྲོམ་བཞིན་པར་སྐྱུ་རྩེས་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། སྒྲ་མ་རང་གི་སྐྱུ་པོར་འཁོད་ནས་རང་དང་ཞལ་ལྷ་སྐྱུ་གས་མཐུན་པར་བཞུགས་ཡོད་པར་བསྒྲོམས། དེ་ནས་ཡང་བདུད་རྩི་འབེབ་སྐྱུང་ལྷན་བྱ་བས། སྒྲོ་སྐྱུ་གས་ལ་ཡོད་ན།

སྐྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ། །

ཞེས་སྐྱུ་གས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་བཏོན་ན་རྣམས་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་འདྲའི་སྐྱུ་གས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་བྱགས་དྲག་བྱས་ནས་ལམ་

རིམ་དམིགས་སྒོར་ལ་བསམ་མཐོ་བཏང་ན་བདུད་ཅི་འདེབ་སྤྱང་བྱེད་བཞིན་
 ཏུ་ཐུ་མར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ལེགས་པོ་ཡིད། དེ་ལྟར་
 མེད་ན་ཁྱད་པར་མེད། དེ་ནས་ཡང་།

དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་ཐུ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །

བདག་གི་སྤྱིང་གར་པརྟའི་སྤྱིང་བཞུགས་ལ། །

བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྤྱི། །

མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་སྤྱུ་བ་ལྟུང་ཏུ་གསོལ།

ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུ་ཁུང་ཁུང་ནས་འབྱུང་ཆོད་ཅམ་ཞིག་རང་
 གི་སྤྱི་པོའི་ཆངས་སྤྱུ་ག་ནས་ཕྱོན་ཏེ། ཅ་དབུ་མའི་ནང་བཞུད་རང་གི་
 སྤྱིང་གའི་དབུས་དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་
 འབྲེས་པར་བྱས་ཏེ་འཁོད་སྤོང་བསམ་པ་གྱིས། དེ་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་ཐུ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །

བདག་གི་སྤྱིང་གར་པརྟའི་སྤྱིང་བཞུགས་ལ། །

བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྤྱི། །

བྱང་ཁུབ་སྤྱིང་པོའི་བར་ཏུ་བཏན་པར་བཞུགས། །

ཞེས་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱས་རྗེས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོས་
 རྗེ་ལྟར་མཐུན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱོ་བ་བཏོན་ན་འགྲིག་མདོར་

ནོ། དུས་རྒྱུན་ལྡན་ནས་སྤྲོད་གཤིང་དབུས་སུ་སྒྲུ་མ་ཡོད་བསམ་པ་འདི་གལ་ཆེ།

ནམ་རྒྱུན་གསུང་རྒྱུན་ལ། མ་འོངས་པར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁིང་ལ་སྒྲུ་བའི་ཆེད་འཕོ་བ་བྱ་རྒྱུའི་གནད་འགག་ཡོད་པས། བུམས་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྱུན་དངས་པའི་སྤྲོད་དཀར་ཞིག་ཡོད་པའི་སྒྲུ་མ་བུམས་པ་མགོན་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ད་ལྟ་རང་གི་སྤྲོད་གཤིང་བར་ཁ་མ་བུལ་བར་ཡོད་པ་ཞིག་བསམ་སྒྲོ་བྱོངས་ཞེས་གསུང་དུ་རྒྱུན་ཡོད། དེའི་སྤྲོད་སྒྲུ་མ་སྤྲོད་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཇེས་སུ་འདྲ་། སྤྲོད་དཀར་དེ་སྤྲོད་སྤྲོད་ལྟ་བུར་ཇེ་བརྩུན་བུམས་པ་མགོན་པོའི་ཐུགས་ཀར་ཡར་ལུག་པ་ཞིག་བསམ་དགོས། དེ་ཡན་སྤྲོད་རྒྱུན་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་སྒྲུ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཞེས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།

ཡང་ནད་ཞི་བའི་དགོས་པ་ཡོད་ཆེ་ཇེ་སྒྲུ་མ་མདུན་ལ་གསལ་བཏབ་ཅིང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྤྲོད་སྒྲུ་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྤྲོད་སྤྲོད་གཟུངས་ཐུགས་བཟུངས་ན་ཡག་པོ་འདུག་ནད་ལ་གཙོ་བོ་ཆ་བའི་ནད་དང་གང་པའི་ནད་གཉིས་ཡོད། ཆ་བའི་ནད་རིགས་ཡིན་ན་བདུད་ཅི་འཕེབ་སྤྲོད་ཐུགས་བདུད་ཅི་བསེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་དང་། གང་པའི་ནད་ཡིན་ན་བདུད་ཅི་འདྲི་གྱི་རང་བཞིན་

ལ་བསམ་ཐོག་ཏོང་བ་དང་། རྒྱུ་ནད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ན་བདུན་ཅི་སྐྱུ་མ་
 དཔལ་ལྷི་བའི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་ཐོག་ཏོང་བ་མིན་ནམ་སྐྱུ་མ། དེ་
 ལྟའི་ཐོག་ནས་བདུན་ཅི་འབེབས་སྐྱུང་གི་དམིགས་པ་བྱས་ན་གནོད་པ་
 གང་ཡང་མི་འདུག དེ་གཅིག་ཤུའི་ཐོག་ནས་ནད་དྲག་ཡོང་སྐྱུ་མ་ནས་
 སྐན་མ་བཟས་པར་བསྐྱད་ན་སྐྱུ་གས་ཏྲགས་ཡིན། སྐན་བཟའ་དགོས་
 ལ་འཕྲོད་བསྟེན་ཆ་ཆང་བྱེད་དགོས། དེའི་ཐོག་ལ་དམིགས་པ་དེ་དག་
 བྱས་ཏེ་ཕན་ན་ལྟ་རབ་ཡིན། མ་ཕན་ནའང་མོར་འབྱུལ་གང་ཡང་མེད་
 ཅིས་སྐྱུ་ལ་ཏོ།། །།

ཆད་བྱུང་ལེགས་བཤད་ཐེང་བ།

ཞུ་དག་བ།

རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་། བཞུ་ཆུ་མཆོ་ལགས།
ནམ་གྱི་དགེ་བཤེས། རྫོང་པ་ཐང་གུགས་པ་གས།
ནམ་གྱི་དགེ་བཤེས། ཆེ་རིང་ཆོས་འཕེལ་ལགས།
ནམ་གྱི་དགེ་བཤེས། ཐུབ་བརྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས།

ཐུབ་ཤ་དང་དེབ་གཟུགས་རྩམ་འགོད།
སློབ་མཁན་དུ་འགོད་འཇུག་བཅས།
ནམ་གྱི་ཐུབ་བརྟན་ཡར་འཕེལ།

པོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༧ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་ནམ་རྒྱལ་
གྲྭ་ཆང་གེས་ལོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་དཔར་འགྲེམས་ཁྱེས།

NAMGYAL MONASTERY, P.O. McLeod Ganj, Distt Kangra,
Dharamsala 176219, Himachal Pradesh, India
+91-1892-221492 • www.namgyalmonastery.org

